GORENJSKI GLAS

45 LET

Leto XLV — št. 31 — CENA 35 SLT

Kranj, torek, 21. aprila 1992

Bomo konec oktobra vendarle volili

Sporazum pičle dvotretjinske večine

Sporazum so v petek zvečer podpisale stranke, ki imajo v parlamentu le pičlo dvotretjinsko večino, proti pa so Slovenska ljudska stranka, Slovenski krščanski demokrati in Slovenska demokratična zveza - Narodna demokratska stranka, ki še naprej vztraja na referendumu o načinu volitev v državni zbor.

Dvotretjinska večina, ustavno določena za sprejem volilne zakonodaje, je "kilava", kot je dejal član državnega predsedstva in vodja koordinacije političnih strank, sicer pa predsednik zelenih dr. Dušan Plut, saj ima le dva ali tri glasove plusa. Narodni demokrati so po pričakovanju proti, saj vztrajajo na referendumu o volilnem sistemu za volitve v državni zbor in so za to že zbrali podpise 84 poslancev, če pa to ne bo zadosten razlog, pa bodo zbrali podpise 40.000 državljanov, sporazuma pa tudi niso podpisali krščanski demokrati in Slovenska ljudska stranka. Torej stranke, ki zagovarjajo kombiniran večinski in sorazmerni (proporcionalni sistem), podoben nemškemu sistemu, ko se polovica poslancev izvoli po večinskem, polovica poslancev pa na strankarskih listah. **V petek podpisani sporazum predvideva volitve konec oktobra. Slovenija bo razdeljena na osem, po številu prebivalcev približno enakih volilnih enot, v vsaki enoti pa bo 11 volilnih okrajev. Stranke bi se lahko v vsakem okraju potegovale za mandat s po enim kandidatom ali z listo kandidatov. Stranke bodo lahko izbirale prvo ali drugo možnost, pogoj za vstop v parlament pa naj bi bil 4,6 odstotka glasov v vsej državi.**

Ta medstrankarski dogovor je že krepko razburil slovensko politično srenjo. Tri stranke, ki niso podpisnice dogovora, pravijo, da je to čisti sorazmerni sistem brez elementov večinskega sistema. Drugi, zelo oster ugovor, pa je bil izrečen na petkovi seji ustavne komisije, ki je zadolžena, da do konca maja pripravi volilno zakonodajo in jo predloži skupščini. Na sicer nesklepčni petkovi seji ustavne komisije, ki jo je predsednik dr. France Bučar, ogorčen zaradi vzporednega dogovarjanja strank odpovedal, rekoč, da gre za "balkanske metode in neki vzporedni strankarski organ nad parlamentom", so člani komisije večinsko pritrdili Bučarjevi oceni in zlili precej žolča na strankarske vodje, ki so po jutranji koordinaciji pri dr. Plutu le prišli na sejo ustavne komisije in povedali, kaj so se dogovorili. Spraševali so se, kakšno vlogo ima sploh ta koordinacija in kje ima ustavno podlago, in menili, da ustavna komisija, kjer bi se morale dogovarjati odločitve, ni zbor, ki posluša in sprejema referate nekega drugega neuradnega foruma. "Strankarskemu elitizmu" kaže pristriči peruti in tudi v volilnem sistemu onemogočiti, da bi bila strankarska smetana ponovno izvoljena v parlament.

Volilni dogovor je za zdaj res samo na papirju, nasprotniki predlaganega modela volitev v državni zbor pa so povabljeni k sodelovanju. Model očitno za zdaj še ni popolnoma zaprt in dokončen. Na ustavni komisiji bodo pritiski h kompromisu in spremembam. Tudi zato, ker izpeljava referenduma ni tako enostavna stvar, niti s pravnega, niti vsebinskega vidika. Ali naj državljani odgovarjajo samo na eno vprašanje ali naj izbirajo med dvema inačicama volilnega sistema, ali so podpisi dobre tretjine poslancev že zadosten razlog za referendum ali mora o tem odločati skupščina, ali uporabiti novo ustavo ali stare poslovnike in zakone o referendumu so zanke, v katere se bomo, če bo referendum še naprej v igri, zapletali. Najboljši bi bil res večinski strankarski dogovor, ki je tudi v skregani Sloveniji mogoč. ● J. Košnjek

Ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN FORMULA BANKA PRIHRANKA

DANES GLASOVA STOTINKA

Olimpijski cilji: kolajne in finale

Tekači in kolesarji "Po poteh spominov"

Poraz Nakla doma

Slovenija open

bo priložnost tudi za domače igralce

MERKUR KRANJ MERKUR KRANJ

Zamrzovalne skrinje LTH

od 15. do 30. aprila

za takojšnje plačilo

15 % ceneje

Spet navček za slovo

Gorenja vas, 20. aprila - Farna cerkev župnije Trata - Gorenja vas je prav na velikonočni ponedeljek spet dobila četrti zvon - Navček. Preden so ga dvignili in namestili v zvonik k dosedanjim trem zvonovom na obnovljen jarem, ga je danes dopoldne svečano blagoslovil ljubljanski pomožni škof Jože Kvas.

Po blagoslovitvi so zvon varno dvignili in ga namestili k dosedanjim trem v zvoniku - Foto: P. Kozjek

Župnijska cerkev Trata - Gorenja vas je pred prvo vojno, ko je bilo na Trati (onkraj, na desnem bregu Sore, tik ob Sori na desnem bregu pa je bila pred Trato Sestranska vas) celo županstvo, imela celo pet zvonov. Štiri "v turnu" in petega, ki je zvonil ob slovesu za umrlimi "v linah". Prva vojna je po cerkvah vzela precej zvonov in v Gorenji vasi (na Trati) je ostal le eden. Šele precej po prvi vojni so dobili potem še dva in vse do zdaj je tretji zvon, posvečen sv. Florjanu, zvonil tudi ob slovesu za umrlim.

Dolgo so si v fari že želeli še vsaj četrti zvon. Za to, da so ga zdaj dobili in ga blagoslovili ter posvetili Roženvenski materi božji, so pripomogli farani z župnikom Alojzom Oražmom. Zvon, ki se bo poslej oglašal ob zadnji poti domačinov v župniji Trata - Gorenja vas, so po blagoslovitvi strokovno in varno dvignili v zvonik in ga namestili na jarem k preostalim trem zvonovom. Zvon ima napis: "Ko se poslavljaš, zapojem slovo. Marija pomagaj mi v sveto nebo." Krono zvona pa krasita lipovo listje in cvetje. Glas zvona je za en ton višji od tretjega zvona in je uglašen na slovenski način, kar pomeni, da je zato tudi nekaj težji, kot če bi bil uglašen na nemški način. Zvon tehta 429 kilogramov, vlili pa so ga v Livarni v Žalcu. ● A. Žalar

V petek, 24. aprila, bo ob 20. uri v hotelu Creina tretja letošnja

GLASOVA PREJA

Voditelj Viktor Žakelj jo je tokrat naslovil

NOB - OSVOBODILNA VOJNA IN (ALI) REVOLUCIJA

Gosta bosta

VINKO HAFNER - partizan

in

dr. BORIS MLAKAR

Če želite, da vam rezerviramo sedež v restavraciji, pokličite po telefonu na številko: 211-860 ali 211-835.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

PIZZERIJA

HALO ORLI

216 288

DOSTAVA NAJBOLJŠIH PIZZ NA DOM

V SLUŽBO ALI PRIJETNO DRUŽBO

VSAK DAN RAZEN NEDELJE

od 9 - 21h

POKLIČITE HALO ORLI IN SE PREPRIČAJTE

V pokoj po novem

Pokojnina - medgeneracijska pogodba

Kranj, 16. aprila - Kdaj in kako se bomo upokojevali in kakšne pravice bomo uživali, potem ko smo več desetletij nalagali denar za svojo pokojnino? Tovrstno zanimanje je neizčrpno, saj je vsakdo med nami prej ali slej pred dejstvom, imenovanim upokojitev. Zato je javni pogovor Gorenjskega glasa na to temo očitno zadel žebljico na glavico. Gostje Marko Štrovs, Vinko Šimnovec in Zdravko Gorjanc so bili deležni številnih vprašanj, občinstvo pa po njihovi zaslugi strokovno utemeljenih odgovorov.

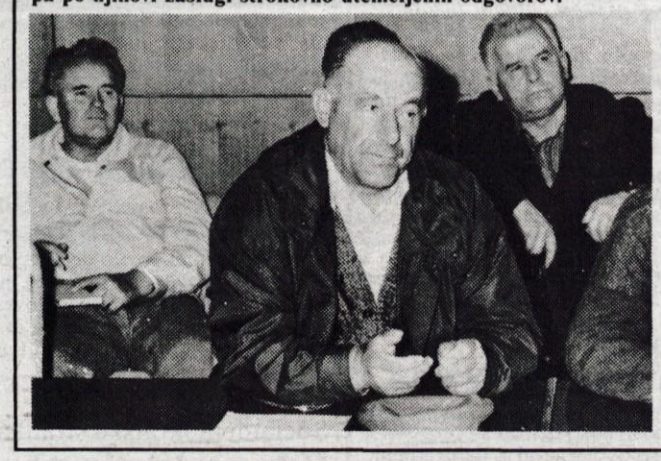

»Nova pokojninska zakonodaja je nastala iz več razlogov,« je pokojninski zakon utemeljil Marko Štrovs, pomočnik ministrice za delo Republike Slovenije. »Samostojna Slovenija je namreč potrebovala svoj zakon, poprej je namreč to področje skoraj v celoti urejala zvezna zakonodaja.

Drugi razlog so bile napake in neusklajenosti stare zakonodaje, ki jih je bilo treba odpraviti, tretji pa vse večje nesorazmerje med številom zavarovancev in upokojencev.

Naš pokojninski sistem je namreč zgrajen na tihi medgeneracijski pogodbi: še zaposleni zavarovanci plačujejo prispevke, iz njih pa se vsak mesec sproti izplačujejo pokojnine že upokojenim. **Več o tem preberite na straneh 10 in 11.** ● D. Z. Žlebir

Zakon o veterinarski dejavnosti

Kmetje bodo sami izbirali veterinarja

"Hišni živinozdravniki" bodo boljša rešitev od prakse, ko v hlev prihajajo različni veterinarji.

Ljubljana, 17. aprila - Čeprav uradni viri navajajo, da sta bila v času od 1959. leta dalje, ko so povsem odpravili zasebno veterinarsko dejavnost le dva primera "črne prakse", pa ni nobena skrivnost, da so nekateri veterinarji že doslej dobro okusili prve "grenkobe in sladkobe" zasebne veterinarske dejavnosti. Kot kaže, bo zasebna veterinarska praksa v Sloveniji kmalu dovoljena; kdaj natančno se bo to zgodilo, pa je predvsem odvisno od parlamenta, ki je zdaj pred tem, da opravi prvo od treh razprav zakona o veterinarski dejavnosti.

Zakon predvideva, da bo zasebna veterinarska dejavnost dovoljena na vseh področjih, razen na tistih, kjer gre za javne koristi oz. za varstvo življenja in zdravje ljudi. Po zakonu ne bo mogoče podeliti koncesije le za opravljanje specialističnih dejavnosti na področju higiene in epizootiologije, ampak bodo to dejavnost lahko opravljali samo javni veterinarski zavodi. Nekatere veterinarske dejavnosti javnega pomena bodo lahko na podlagi koncesij opravljali tudi zasebniki, sicer pa bo za zasebno veterinarsko prakso potrebno dovoljenje republiškega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V ministrstvu predvidevajo, da bo po razmejitvi med zasebno in državno (javno) veterinarsko dejavnostjo v zasebni praksi delalo okrog 60 odstotkov veterinarjev.

Na večjih slovenskih kmetijah zasebno prakso pozdravljajo, saj izkušnje kažejo, da je "hišni živinozdravnik" boljša rešitev od prakse, ko so se, denimo, ob zapleteni telitvi "zvrstili" ob kravi tudi trije, štirje veterinarji. ● C. Zaplotnik

TRGOVINA Z OTROŠKO OPREMO TEKSTILOM IN OTROŠKO KOZMETIKO

SKOKICA

Kranj, Gregorčičeva 8, nasproti trgovine CHEMO

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Lov na razbojnike

Pisec teh vrstic pripada generaciji, ki se je ob koncu 60-ih in v začetku 70-ih navduševala nad zadnjo veliko generacijo od marksizma navdahnjenih revolucionarjev, generaciji, ki so ji bili pri srcu Che Guevara, Fidel Castro, Mao Ce Tung, Ho Ši Minh in drugi. V primerjavi z navedenimi je bil naš maršal pravi revizionist in buržuj, mi, simpatizerji, pa revolucionarji sobnega formata; Chejeve slike so bile za nas svete podobe, Maovi citati pa brevir. Ameriko in Zahod nasploh smo črtili; od njega smo jemali le tisto, kar je utrjevalo naš nonkonformistični imidž: kavbojke, spalne vreče Tanker..., predvsem pa rock and roll in svobodo gibanja, ki nam jo je, resnici na ljubo, naklonil Maršal. Ameriška politika nam je bila odvratna, predsednika Johnson in Nixon pa navadna morilca. V slednjem nas je čas potrdil: JFK, film o umoru predsednika Kennedyja, ki ga prav zdaj vrtijo v naših dvoranah, je ameriški in svetovni javnosti na tipično njen način, v govorici filmske uspešnice, odvrtel resnico za nazaj: Kennedyja so dali ubiti njegov najožji sodelavec, podpredsednik Johnson, CIA in vojaško-industrijski kompleks. Predsednik je nameraval v svojem prihodnjem mandatu umakniti ameriške čete iz Vietnama, kjer so bile vojne razmere še obvladljive. Prej omenjena naveza bi bila tedaj ob posle (omenimo za primer "le" tistih 5500 helikopterjev, kolikor jih je bilo sestreljenih in ki jih je pač moral nekdo izdelati, po naročilu vlade in na račun davkoplačevalcev). Johnson je torej, če ga primerjamo z njegovim predhodnikom ali z njegovimi revolucionarnimi nasprotniki, res pravi razbojnik. Filozof Georg Lukacs je enkrat v času njegovega predsednikovanja izjavil, da kljub "deformacijam" po svoje ceni Stalina in Sovjetsko zvezo: ker sta rešila svet pred Hitlerjem in pred amerikanizacijo -- trditev, ki je še danes povsem sprejemljiva.

Zdaj pa preskočimo 20 let in se vrnimo v naš čas. SZ, njenih generalnih sekretarjev in maršalov ni več, scena svetovne politike pa je spet vsa v znamenju amerikanizacije. Njeni scenariji včasih spominjajo na dobre stare westerne: predsednik Bush je strogi in pravični šerif, ki s svojim neizprosnim pomočnikom Bakerjem preganja preostale razbojnike, na letakih z oznako WANTED pa so najvišji dolarski zneski razpisani na glave Sadama Huseina, Moamerja al Gadafija in -- od nedavnih ultimatov naprej -- tudi na Slobodana Miloševića. Žalostno, toda resnično: po zatonu velikih revolucionarjev je na prizorišču ostalo le še nekaj razbojnikov, povzpetnikov, ki so iz "nič" res postali "vse", svoje proletarce pa pahnili v bedo, kakršne prej niso poznali. Sled, ki je za Che Guevaro ostala v Andih, se imenuje Svetla steza (Sendero luminoso). To je navadna banda, ki ustrahuje in pobija ljudi, največ pa zasluži s takso, ki ji jo plačujejo trgovci s kokainom, da se lahko prosto gibljejo po težko dostopnih pobočjih Andov v Peruju. Chejev projekt svetovne revolucije se je tako izrodil v navadno cestno razbojništvo, ovito v duhovno sparino, ki spominja na nekdanje marksistične ideologije. Nič boljše se ne godi "Titovi Jugoslaviji": njegovi ponoreli generali ustrahujejo, kradejo in pobijajo civilno prebivalstvo. V Bosni prav zdaj zamujajo zadnjo priložnost za častni umik s prizorišča zgodovine; po 29. aprilu bodo WANTED, živi ali mrtvi.

Sicer pa te besede niso hvalnica Ameriki. Tudi ta je še zmeraj krvava pod kožo. Ko se je ob srbskem divjanju v Bosni naposled le zganila in postavila Miloševića pred ultimat, je ni vodilo sočutje. Slobo jo je pač razočaral, ker ni uspel ohraniti Jugoslavije na času primeren način. Ko pa se je začel znašati še nad muslimanskim prebivalstvom in tako dregnil v osir islamskega fundamentalizma, ki je po komunizmu največji sovražnik Amerike, je prestopil mejo šerifove potrpežljivosti; Amerika ne bo dovolila, da bi se fanatični mohamedanci razširili na evropska tla. Zdaj so na potezi Srbi; če premorejo še kaj od tistega "slobodarskega" duha, naj se čimprej odkrižajo Slobodana in generalov -- da bi rešili čast nacije. -- Brez Turkov tudi hajduštvo nima več pravega smisla.

Problematika zaposlenosti

Tržič, 21. aprila - Na današnji seji bo tržiški izvršni svet obravnaval informacijo občinskega oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti o gibanju zaposlenosti oziroma brezposelnosti v občini Tržič. Razen tega se bo seznanil z delovanjem Radia Tržič, možnostmi uporabe stražnic v Medvodju in na Šiji ter sanacijo posledic marčevskega neurja. Sklepal bo tudi o podaljšanju pogodbe za izdelavo lokacijskih dokumentacij ter imenovanju predsednika in članov komisije za stanovanjsko gospodarstvo. ● **S. Saje**

KOOP Mojstrana ne gre v stečaj

V uvodniku z naslovom Jesenice - od danes do jutri, objavljenem 14. aprila, smo zapisali, da so šle ali pa bodo šle v stečaj firme Izolirka, Iskra na Blejski Dobravi, Elim in tudi KOOP Mojstrana. Trditev, da gre KOOP Mojstrana v stečaj, smo gradili na že objavljenem članku v našem časopisu, v katerem smo zapisali, da se podjetje KOOP deli v dve podjetji, po katerem »zdravi« del podjetja prevzema Kovinar, ostali del s približno 70 zaposlenimi pa gre v stečaj. Namigovali smo celo na možnost kasnejše privatizacije, vendar na članek ni bilo tedaj nikakršnega javnega odmeva.

Po uvodniku pa so se oglasili iz KOOPa v Mojstrani in zahtevali, da objavimo naslednje obvestilo:

»Ni nobene osnove za trditev, da gre KOOP Mojstrana v stečaj. KOOP Mojstrana začenja s kooperacijskimi delu z italijanskimi partnerji in ostaja realna možnost za pridobivanja dela za vse zaposlene.« ● **D. S.**

Gorenjska turistična zveza se pobira

Turistična društva naj bodo valilnice

Gorenjska turistična zveza sodeluje z vsemi 48 turističnimi društvi na Gorenjskem

Kranj, 20. aprila - Le nekaj mesecev je minilo od tedaj, ko so nekatere alarmantne novice o dogodkih na Gorenjski turistični zvezi vzbujale sum, da se tudi ta organizacija divje privatizira. Postopki so končani in pravočasna zunanja intervencija je sumljive poskuse preprečila. GTZ se postopoma vrača k nalogam, za katere je bila ustanovljena.

Znano je, da je bila za materialno podporo poslovanja GTZ v preteklosti v tej organizaciji v precejšnji meri razvita prodaja koledarjev, raznih poslovnih daril in naročenega propagandnega materiala, ki je postopoma prerasla v skoraj samostojno organizacijo znano pod imenom Gorenjska biro. Ko so v naših krajih zapihale prve privatizacijske sapice, se je tudi ta dejavnost želela organizirati kot zasebno podjetje in se izločiti iz GTZ. Spor je nastal pri problemu, kolikšen del opreme in ustvarjenega kapitala lahko vodstvo in delavci biroja (vsi, ki so na tem delali, so želeli izločitev in pot zasebnega podjetja) pri tem dobijo. Zunanje intervencije - na pobudo Izvršnega sveta občine Kranj je položaj temeljito proučila tudi SDK - so omogočile, da je bil dosežen dogovor, po katerem so novi podjetniki lahko dobili le do tedaj vloženi lastni kapital in se s 1. januarjem (brez katerekoli opreme in drugega) odselili v Ljubljano. Na GTZ so se odločili, da bodo z dejavnostjo biroja nadaljevali.

Po besedah **glavnega sekretarja Franca Dolharja** so sedanja prizadevanja usmerjena k osnovni dejavnosti GTZ po sprejetem programu na skupščini zveze sredi preteklega meseca. Kot prvi cilj so si zastavili podporo turističnim društvom in konkretna dejavnost je že vidna na Gorenjskem sejmu, kjer se predstavlja občinska turistična zveza in posamezna društva. Stike so vzpostavili z vsemi 48 turističnimi društvi na Gorenjskem, pri čemer ugotavljajo velik primanjkljaj pri propagandnih materialih, zato bodo organizirano izdajanje teh še posebej spodbujali. Številne spremembe, ki postopoma s spreminjanjem družbenega sistema prihajajo tudi na področje turizma, zahtevajo številna pojasnila, navodila in konkretne napotke ter nasvete, pri čemer so **precejšnji nesporazumi v odnosih med Turistično zvezo Slovenije in Ministrstvom za turizem kaj slaba usluga skupni dejavnosti.** Dve do štiriletni premor v resnem delu z društvi ima svoje posledice, novi čas pa prinaša v dejavnost (tudi v organizaciji posameznih društev) podjetništvo, ki se mu tudi GTZ ne bo mogla izogniti. Graditev novih odnosov terja znanje in nove ljudi, pri čemer **po zamislih GTZ morajo turistična društva postati valilnice novega turističnega razvoja.** Društva, ki tega ne bodo dojela, bo zasebna iniciativa in spontano podjetništvo (s sicer večjimi težavami) povozilo. Posebno pozornost in poudarek ima v programu GTZ **turizem odprtih vrat**, saj ima Gorenjska s številnimi izletniškimi, pohodniškimi in planinskimi potmi velike možnosti. Množične prireditve (n.pr. tekmovanja za najlepše urejeni kraj), ki naj v turistično dejavnost pritegnejo kar največ ljudi, s tem pa v množičnosti na eni strani in učinkovitejšemu podjetništvu na drugi, izoblikujejo nov turistični pristop, od katerega si, po mnenju GTZ, lahko največ obetamo. ● **Š. Ž.**

Uprava inšpekcijskih služb ukrepa

Črnograditelji na udaru

Kranj, 20. aprila - Po številnih zahtevah, naj se na področju črnih gradenj napravi red - take zahteve so bile slišane tudi na zadnjih zasedanjih Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora občinske skupščine - smo v pogovoru z urbanističnim inšpektorjem ing. arch. Grišo Nagyjem ugotovili, da so prizadevanja za uresničitev te zahteve kar precejšnja. V akcijo rušitve oz. odstranitve objektov pa pretekli teden niso bili vključeni stanovanjski objekti.

Probleme črnograditeljstva je mogoče reševati na dva načina: z legalizacijo črnih gradenj v urbanističnih delih planskih dokumentov in rušitvijo ter odstranjevanjem na črno postavljenih objektov. Zadnja zasedanja zborov občinske skupščine so pokazala, da se nestrpnost do teh pojavov povečuje, da pa tečeta oz. sta zahtevana oba načina razreševanja. Tako so zadnje sprejete Spremembe in dopolnitve Družbenega plana občine Kranj 1986 - 90 pomenile tudi spremembo namembnosti vrste zemljišč (v stavbna zemljišča), ki bodo omogočile legalizacijo vrste črnih gradenj ter smotrno in organizirano dopolnilno gradnjo za boljšo uporabo tako spremenjene namembnosti, kot primer druge "metode" pa je ponedeljkova akcija odstranjevanja črnih gradenj. Pri tem so odstranili nelegalno postavljeni kiosk za prodajo sadja in zelenjave Hamzaja Jetisha na Kokrici (postavljen ob cesto brez možnosti za ustavljanje vozil in v varovalnem pasu plinovoda) ter neuspešno (zaradi znane nasilnosti lastnika so se gradbeni delavci uprli) poskušali odstraniti vrtno lopo na zemljišču blizu asfaltne baze v Naklem. Pri tem je inšpektor Nagy opozoril na vsesplošni problem "ut za orodja", ki se pojavljajo na območjih, kjer so vrtičkarji, in ponovil predlog, **da bi bilo z organiziranim pristopom mogoče ta problem, tudi na za okolje sprejemljiv način (s skupnim objektom ali vsaj z enotnimi objekti), rešiti.** ● **Š. Ž.**

Od ponedeljka dražje cestnine

Ministrtvo za promet je sporočilo, da so se cestnine na slovenskih avtocestah od 20. aprila podražile v povprečju za 31 odstotkov. Za osebno vozilo bo potrebno na gorenjski avtoceti plačati 50 tolarjev (doslej 45 tolarjev), na avtocesti Ljubljana - Razdrto pa 110 tolarjev. Po odloku slovenske vlade se cestnina prilagaja menjalniškemu tečaju dolarja in predvideni mesečni rasti višine cestnine, ki naj bi rasla za 0,1 centa na kilometer avtoceste za osebni avto. ● **Š. Ž.**

Socialdemokratska stranka Slovenije Tržič

Večer o solidarnosti in pomoči

V petek, 24. aprila, ob 19. uri v "posebni sobi" restavracije Polžek v Tržiču prireja občinski odbor SDSS Tržič **Večer socialdemokratinj,** katerega tema bo solidarnost med člani in pomoč ljudem v stiski in ostarelim. Na večer vabijo člane in članice, nečlanice in simpatizerke z obljubo, da se bodo dobro počutili.

Pred srečanjem mladih raziskovalcev Gorenjske

Blizu 80 ponujenih nalog

Kranj, 20. aprila - V soboto bo v kranjski gimnaziji prvo gorenjsko srečanje mladih raziskovalcev. Pokrovitelj prireditve je Gorenjski glas, o pripravah nanjo pa smo se pogovarjali s profesorjem Francijem Rozmanom.

»Sprva smo nameravali srečanje omejiti na dijake kranjskih srednjih šol, podobno kot lani, prireditev naj bi z leti prerasla v gorenjsko. Ker pa so svoje sodelovanje kot gostje obljubili tudi škofjeloški in jeseniški srednješolci, smo značaj srečanja razširili in ponudili sodelovanje vsem gorenjskim srednjim šolam,« je povedal Franci Rozman.

Na prvem srečanju mladih raziskovalcev Gorenjske pričakujejo blizu 80 raziskovalnih nalog, pri katerih je sodelovalo več kot sto dijakov. Naloge so poslali iz Iskrinega in mlekarskega šolskega centra, iz ekonomske šole in gimnazije Kranj, iz škofjeloške gimnazije in iz jeseniškega šolskega centra.

»Raziskovalci bodo naloge zagovarjali pred komisijami, najzanimivejše bodo nagrajene in razstavljene v spodnji dvorani gimnazije, na ogled tudi zunanjim obiskovalcem. Ob srečanju bomo izdali zbornik z naslovi in kratko vsebino vseh nalog,« je dejal Franci Rozman. ● **H. J., foto: P. Kozjek**

Višje stanarine

Maja in junija akontacija, julija pa poračun

Radovljica, 17. aprila - Izvršni svet je na zadnji seji soglašal s predlogom Alpdoma in uprave za gospodarstvo, da se s 1. aprilom stanovanjske najemnine v občini povečajo za nekaj manj kot 40 odstotkov.

V naslednjih dveh mesecih naj bi najemnine vsakič akontativno povečali za osem odstotkov, poračunali pa bi jih julija. Ker imajo v Alpdomu precejšnje stroške s pošiljanjem položnic vsak mesec, predlagajo, da bi jih pošiljali za tri mesece vnaprej. V občini zagotavljajo za stanovalce s

V radovljiški občini bo po novem treba odšteti za kvadratni meter stanovanja 48,36 tolarja najemnine, medtem ko po podatkih Alpdoma v škofjeloški že od 1. marca dalje plačujejo po 59,02 tolarja in v kranjski po 31,58 tolarja, v jeseniški pa od 1. aprila dálje po 29,52 tolarja za kvadratni meter. Najbolj so stanarine "poskočile" v Ljubljani - januarja za 61 odstotkov, februarja za 22 in marca za 35 odstotkov. Za stanovalce s podpovprečnimi dohodki zagotavljajo v radovljiški občini subvencije, ki znašajo do 80 odstotkov stanovanjske najemnine. ● **C. Z.**

Druga svetovna vojna med Julijci in Karavankami

Radovljica, 20. aprila - Predstavniki radovljiških političnih strank bodo ob prazniku 27. aprila izmenjali stališča o drugi svetovni vojni na pogovoru, ki bo v četrtek ob 19. uri v hotelu Golf na Bledu.

Pogovor bo vodil Jože Dežman, ki bo v začetku predstavil tudi rezultate raziskave. ● **C. Z.**

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS KRANJ

Uredniška politika: neodvisni nestrankarski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem / **Predsednik Časopisnega sveta:** Ivan Bizjak / **Direktor in glavni urednik:** Marko Valjavec / **Odgovorna urednica:** Leopoldina Bogataj / **Novinarji in uredniki:** Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl-Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi / **Oblikovanje:** Igor Pokorn / **Tehnično urejanje:** Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Prevc / **Lektoriranje:** Marjeta Vozlič; **Fotografija:** Gorazd Šinik / **Tisk:** Podjetje DELO — TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana / **Uredništvo:** Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefax: 213-163 / **Naročnine, uprava, propaganda, oglasi:** Bleiweisova 16, telefon: 218-463, telefax: (064) 215-366 / **Mali oglasi:** telefon: 217-960 — sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7.—17.00, / Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena izvoda 35 SLT. Naročnina: trimesečni obračun — naročniki imajo 20% popusta. Za tujino: letna naročnina 140 DEM. Oglasne storitve: po ceniku. Prometni davek po stopnji 5 odstotkov, (mnenje RMI 23/27-92).

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Javna glasila, sindikati, funkcionarji in zaupnice na jutrišnji in četrtkovi seji slovenske skupščine

Država bo funkcionarjem gledala pod prste

Predsednik skupščine dr. France Bučar je za jutri sklical tudi skupno sejo zborov, na kateri bodo glasovali o konstruktivni nezaupnici vladi in obravnavali odgovornost zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla.

Ljubljana, 21. aprila - Danes bo skupščinska komisija za informiranje ponovno obravnavala **osnutek zakona o javnih glasilih**, ki je na dnevnem redu tokratne seje zborov skupščine. Pred tem je komisija za informiranje osnutek že enkrat obravnavala, prav tako pa tudi skupščinska zakonodajnopravna komisija. Glavne pripombe so bile naslednje: v osnutku niso zadovoljivo rešena vprašanja delitve frekvenc, problematika delitve RTV naročnine in nacionalni RTV program. Ministrstvo za promet in zveze naj čimprej pripravi predlog za izdajo zakona o telekomunikacijah z osnutkom zakona s posebnim poudarkom na delitvi frekvenc. Skupščina naj oba zakona, o javnih glasilih in delitvah frekvenc, obravnava sočasno. Glavni ugovor zakonodajnopravne komisije pa je bil, da osnutek zakona ne upošteva v zadostni meri 39. člena ustave, ki zagotavlja svobodo tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vrsta določb je omejevalnih, mnoge stvari pa so prepodrobno obdelane. Tako naj se iz zakona črta celotno poglavje, ki terja obvezno evidentiranje glasila, vsebinsko zasnovo, soglasje pri imenovanju odgovornega urednika, obvezno oblikovanje časopisnega oziroma programskega sveta itd. Osnutek je tudi preoster glede cenzure informacij. Po ustavi se smejo človekove pravice in svoboščine razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja, vendar v obsegu, ki ga tako stanje zahteva.

Osnutek zakona o reprezentativnosti sindikatov je naslednji pomembni akt, ki vstopa v skupščinsko proceduro. V skupščinskih telesih in sindikatih je bilo na njegov račun izrečenih več pripomb. Na primer: ali je sedaj smiselno tak zakon sploh sprejemati, če med sindikati o njem ni soglasja; ali ni tak zakon hud poseg v svobodo sindikalnega organiziranja, ko naj bi oblast in delodajalci presojali, kateri sindikat je reprezentativen. Proučijo naj se tuje rešitve, država naj vodi le evidenco sindikatov, v primeru spora pa naj sodišče odloča, ali je sindikat reprezentativen ali ne. Sindikalni zakon bi morali sprejeti sočasno z zakonom o soupravljanju.

Novost v naši zakonodaji je **predlog za izdajo zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo z osnutkom zakona.** Smisel predlaganega zakona je razmejitev opravljanje javne funkcije in pridobitne dejavnosti ter vzpostavitev javnega nadzora nad premoženjem javnega funkcionarja. S tem bi bili odstranjeni dvomi, da nosilci javnih funkcij izkoriščajo svoj položaj. Sprejem tega zakona je potreben še pred volitvami, da bodo kandidati vedeli za omejitve pri zasebni pridobitni dejavnosti. Status javnih funkcionarjev po prenehanju funkcije pa bi bilo treba urediti v zakonu o poslancih. Dosedanja razprava se nagiba tudi k predlogu, da bi vsakemu javnemu funkcionarju pred prevzemom funkcije popisali premoženje, prav tako po tudi po prenehanju opravljanja te funkcije. Seveda pa vseh dejavnosti ne bi smeli zmetati v en koš, saj je razlika med dejavnostjo kmeta ali malega obrtnika in na primer lastnika večjega podjetja.

Skupščinski zbori imajo jutri in v četrtek na dnevnem redu še nekatere zaostale zadeve: razpravo o zakonu o naravni in kulturni dediščini, zunanjepolitično problematiko, osnutek zakona o igrah na srečo, osnutek zakona o gozdovih, zakon o uporabi grba, zastave in himne Slovenije, obravnava položaja delavcev v Sloveniji. ● **J. Košnjek**

Novi šoli v Ljubljani in Mariboru

Skupščina bo tokrat obravnavala predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona o ***ustanovitvi Visoke kmetijske šole v Mariboru in Visoke šole za socialne delavce v Ljubljani.*** *V Mariboru, kjer je sedaj Višja agronomska šola, prehajata v visokošolski študij sadjarska in vinogradniška smer in s tem program Biotehniške fakultete v Ljubljani ne bo prizadet. Ljubljanska Univerza pristaja na ustanovitev nove visoke šole v Mariboru le, če bo program mednarodno primerljiv, če bo potreba po diplomantih te šole in če je program šole materialno in kadrovsko izvedljiv. V skupščinsko proceduro pa gre tudi predlog za ustanovitev Visoke šole za socialne delavce v Ljubljani. Višja šola ne zadostuje več, slišati pa je bilo tudi predlog, naj se nova šola imenuje Visoka šola za socialno delo.*

Interpelacija in nezaupnica

Predsednik skupščine dr. France Bučar je za jutri sklical tudi skupno sejo vseh zborov. Poslanci bodo obravnavali interpelacijo skupine poslancev o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, prav tako pa bo skupščina glasovala o konstruktivni nezaupnici vladi in novem mandatarskem kandidatu dr. Janezu Drnovšku, če ta od kandidature na drevišnji seji sveta Liberalnodemokratske stranke ne bo odstopil.

Gorenjski poslanci bodo ustanovili poslanski klub

Gorenjska se v parlamentu premalo sliši

Jesenice, 20. aprila - Na pobudo dr. Božidarja Brudarja so se končno le sestali gorenjski poslanci in ugotovili, da so se prepozno srečali, kajti Gorenjska gospodarsko nezadržno tone, v republiškem parlamentu pa se o njenih problemih premalo sliši. Poslanci nastopajo preveč strankarsko, kot posamezniki. Gorenjska ima veliko problemov: od industrije do cestne infrastrukture.

Predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar je minuli četrtek sklical skupni sestanek gorenjskih poslancev v zborih skupščine Republike Slovenije, predsednike gorenjskih občin in izvršnih svetov. Od dvajset vabljenih poslancev se je nasploh prvemu skupnemu sestanku gorenjskih poslancev žal odzvala le tretjina, medtem ko so prišli vsi predsedniki gorenjskih občin.

Na pobudo dr. Božidarja Brudarja, predsednika skupščine Jesenice, so se sestali gorenjski poslanci. Foto: Kozjek

Po živahni razpravi o predlogih aktivnosti, ki naj bi se jih lotili na Gorenjskem, in ki bi bile skupne za vso regijo, so sklenili, da bodo ustanovili klub gorenjskih poslancev. Strokovne službe Gorenjske naj bi o problemih pripravile strokovna gradiva, ki bi jih obravnavali vsi gorenjski poslanci in bolj koordinirano in enotno nastopali v skupščini. Dejstvo je, da med regije z največjimi razvojnimi problemi, ki se kažejo skozi zmanjševanje gospodarske moči, vedno bolj sodi tudi Gorenjska. V Sloveniji gospodarsko pešajo industrijsko najbolj razvita območja, krepi pa se Ljubljana. Na Gorenjskem se položaj dolgoročno poslabšuje. Gorenjska je bila še leta 1986 v gospodarskem vzponu, potem pa je šlo strmo navzdol, saj je industrija zašla v vedno hujše probleme.

Dr. Božidar Brudar se je zavzel za usklajen nastop Gorenjske pri obravnavi demografsko ogroženih območij, cestni infrastrukturi in pri razreševanju gospodarskih vprašanj. **Vladimir Černe**, radovljiški predsednik skupščine, je poudaril, da mora Gorenjska nujno nastopati enotno in v skupščini uveljavljati svoje interese, saj Gorenjska razvojno nezadržno tone. **Peter Hawlina**, predsednik škofjeloške skupščine, je dejal, da se je treba tudi v samih občinah poenotiti, se dogovoriti in izdelati razvojno vizijo, medtem ko je predsednik kranjske skupščine **Vitomir Gros** med drugim opozoril na to, da bo treba razmišljati o predlagani delitvi sedanjih občin na več občin, saj, denimo, samo delitev mesta Kranja na dva dela pomeni pravo katastrofo. **Peter Smuk**, predsednik tržiške skupščine, pa je v razpravi o nezadržni rasti brezposelnosti poudaril, da prihaja do nesprejemljivih razlik zaradi premalo dorečenega statusa o brezposelnih. Primer: v Tržiču je 1.150 brezposelnih, od tega jih po pogodbi dela 550 v BPT, ki je v stečaju, od ostalih 600 jih je še polovica, ki se nekako preživlja. In tako prihaja do tega, da delavec v Peku prejema slabši dohodek kot delavec iz BPT, ki ga financira država.

Poslanec **Peter Starc** iz Kranja je menil, da so gorenjski poslanci v skupščini premalo prodorni in morda preveč strankarsko razdeljeni; tudi **Tone Kramarič** iz Tržiča, **Marija Lončar** iz Kranja, **Stane Eržen** iz Mojstrane, **Matjaž Peskar** z Jesenic in **dr. Avgust Mencinger** iz Radovljice so se zavzeli za poslanski klub, saj so dveletne parlamentarne izkušnje pokazale, da s posamičnimi predlogi ne morejo uspeti, prav tako pa bi morali prihajati v slovenski parlament »oboroženi« s podatki in argumenti. ● **D. Sedej**

Gorenjski poslanci o konstruktivni nezaupnici

Padec Peterleta - da ali ne?

Vprašali smo nekaj gorenjskih poslancev, kaj mislijo o konstruktivni nezaupnici, o tretjih volitvah novega vladnega mandatarja in o volitvah.

Tone Kramarič iz Tržiča, poslanec v zboru občin: »Po mojem mnenju bi bilo najbolj normalno, da bi se tedaj, ko je razpadla koalicija Demos, Peterle častno umaknil. Eno obdobje je minilo, prihaja obdobje ekonomske rasti države, ko se mora po mednarodnem priznanju Slovenija vključiti v vse mednarodne institucije kot enakovredna članica in ne le kot opazovalka. Kandidatura dr. Drnovška je morda zadnji poskus in morebiti bi bilo bolje, da ta poskus uspe, saj bi novi mandatar lažje oblikoval manjšo vlado od sedanje. O volitvah pa se govori že pol leta in čimprej bi se morali dogovoriti za soglasje o zakonu o volitvah in volitve razpisati.«

Stane Eržen iz Mojstrane, poslanec v zboru združenega dela: »Če govorim kot član socialdemokratske stranke, pogovori o podpori novemu kandidatu za mandatarja še potekajo. Zavzemam pa se za čimprejšen dogovor strank o volitvah, kajti po mojem mnenju nobena predhodna menjava v vladi ne bi prinesla bistvene izboljšave. Obljube novih mandatarjev, da bi bili uspešnejši, so dvomljive. Edini izhod je soglasje med strankami o volitvah in razpis volitev.«

Vitomir Gros iz Kranja, poslanec v zboru občin: »O katerem novem mandatarju pa govorite? Prvem, petem ali desetem? Saj sem že vse povedal: pojavljajo se razni čudni mandatarji, brezposelni in policijski ministri, ki pa nas v Liberalni stranki ne zanimajo in si s tem sploh ne belimo glave. Kdorkoli bi morebiti prišel, ima tak parlament, skozi katerega tako ali tako ne bo mogel ničesar uveljaviti. Glede volitev pa smo liberalci kot edina stranka dali pismen predlog: smo za korigiran proporcionalni sistem.«

Matjaž Peskar z Jesenic, poslanec v zboru občin: »Glede na to, da prihajam iz Liberalno demokratske stranke, ki predlaga naslednjega mandatarja, dr. Janeza Drnovška, dajem podporo novemu kandidatu za mandatarja. Ne le zato, ker prihaja iz naše stranke, ampak zato, ker je vlada tako nesposobna, da niti skupaj ne more sesti, kaj šele, da bi se kaj dogovorila in v parlamentu uveljavila najbolj pomembne zadeve. Vse je povezano s prepiri in razdori med strankami in skupščinsko blokado. Mislim, da bi nova vlada do volitev lahko marsikaj napravila.«

Peter Starc iz Kranja, poslanec v zboru združenega dela: »Preprosto: ne razumem! Ne razumem predsednika Peterleta, da toliko časa vztraja. Vsak drug bi pri vseh teh nezaupnicah in kritikah odstopil in pustil ljudem, ki znajo bolje delati, predvsem koordinirati delo v vladi. Lahko, da je Peterle drugače v redu, ampak kot predsednik vlade je slab. Lahko, da se gredo neko »višjo« strankarsko politiko, ampak v tem času bi nujno morali upoštevati interese Slovenije. Pod krinko ne vem česa se nekaj gredo, kar je do kraja neodgovorno. Človek tega enostavno ne razume več...« ● **D. Sedej**

STRANKARSKE NOVICE

Liberalnodemokratska stranka

Mile Šetinc predsednik sveta

Ljubljana, 17. aprila - Za predsednika sveta Liberalnodemokratske stranke je bil izvoljen Mile Šetinc, ki je dobil 28 glasov, drugi kandidat dr. Ivan Kristan pa 17 glasov. Za podpredsednico sveta pa je bila izvoljena Milica Antič - Gaber. Na seji sveta so tudi ugotovili, da večinska podpora dr. Janezu Drnovšku še ni zagotovljena, vendar se ta večina približuje. Kljub izvolitvi dr. Drnovška za mandatarja bo stranka še naprej vztrajala pri čimprejšnjih volitvah. ● **J. K.**

Slovenska ljudska stranka

Zaščita lastnine upravičencev

Ljubljana, 17. aprila - Odbor razlaščencev pri Slovenski ljudski stranki ugotavlja, da se vse pogosteje krši zakon o denacionalizaciji. V izjavi, ki jo je za odbor razlaščencev podpisal Franci Feltrin, ugotavljajo najpogostejše kršitve pri trgovskih, poslovnih in stanovanjskih prostorih. Dosedanji zavezanci ali najemniki dajejo mimo upravnih organov v najem te prostore tretji osebi, investicije, ponavadi samo pleskanje, se prikazujejo kot velika investicijska dela, kar naj bi kot končni zavezanec plačala država. Odbor terja od vlade zagotovitev spoštovanja zakona, kršitelje pa naj se kaznuje. Vlada je to dolžna narediti že po ustavi, ki ščiti premoženje slehernega državljana. ● **J. K.**

Ob zahtevi za ukinitev Slovenske nacionalne stranke

Potrkajmo na vest

Jesenice, 17. aprila - Vprašajmo se, iz kakšnega testa so naše vlade. Tako občinske kot državne odkrito dopuščajo delovanje protislovenskih strank, raznih gibanj za Jugoslavijo in podobnih, piše **Bojan Ličof z Jesenic.** V okvirnem programu Slovenske nacionalne stranke lahko točno preberemo, kakšno je njeno osnovno načelo. Zavzema se za dobrobit slovenskega naroda. Kakšna je to politika, ki dopušča tuje nacionalne stranke, svojo Slovensko nacionalno stranko pa hoče prepovedati. Slovenska nacionalna stranka ne ogroža nikogar, pač pa drugi ogrožajo njo. Kaj ni naša država država svobodno mislečih Slovencev? Mar bomo dopustili, da program rdeče jugoslovanizacije teče naprej? Slovenci! Poglejte globoko v svojo vest. V vseh zahodnih državah, ki bi se jim Slovenci tako radi pridružili, so dobro organizirane nacionalne stranke. Tudi precej močne so, saj so vsi ponosni na svoj narod, na nacijo, kateri pripadajo. Tujce odkrito zavračajo, Slovenci pa smo "humani". Za vso škodo, ki so nam jo povzročili in nam jo povzročajo, povrhu še plačujemo. Rotim Slovence, potrkajte na svojo vest. Nihče ne daje drugemu, če še zase nima. Poskrbimo najprej za dobrobit svojega naroda, poziva Bojan Ličof. ● **J. K.**

Demokratska in Liberalnodemokratska stranka Radovljica

Kakšna pravila ima slovenska vojska

Radovljica, 14. aprila - Stranki pišeta, da sta bili presenečeni, ko sta prebrali izjavo predstavnika slovenskega obrambnega ministrstva, da so se obnovitvena dela v vojašnici Bohinjska Bela začela na osnovi zveznega predpisa, ki še vedno velja in da so bila dela priglašena. Stranki se spraašujeta, ali se slovenska vojska namerava ravnati po navadah bivše jugoslovanske vojske v primerih, ko ji to ustreza. Kako je mogoče, da je predstavnik ministrstva 6. aprila izjavil, da se dela izvajajo po vseh predpisih, upravni postopek za pridobitev potrebnih dovoljenj po naši veljavni zakonodaji pa sploh še ni bil sprožen. Bojimo se, da bo ministrstvo za obrambo s tako samovoljo ravnalo tudi pri dogovorih o ostalih vojaških objektih v občini Radovljica. **Stranki predlagata izvršnemu svetu in radovljiški skupščini, da zahtevata trdna jamstva, da se bo vojska odrekla objektom na Bledu, vključno s streliščem vojašnice na Bohinjski Beli, da bo opustila vojašnico v Radovljici in da bodo vojaški objekti na Pokljuki izkoriščeni skladno z načrti Triglavskega narodnega parka in za razvoj ustrezne turistične ponudbe. Predvsem pa pričakujemo, da bo obrambno ministrstvo spoštovalo postopke, ki veljajo v Republiki Sloveniji in pri dogovarjanju o usodi vojaških objektov prisluhnilo željam lokalnih skupnosti, pravi sporočilo, ki sta ga podpisala dr. Andrej Tratnjek (Demokratska stranka) in Jože Dežman (Liberalno-demokratska stranka).** ● **J. K.**

Ciril Zlobec na obletnici OF

Škofja Loka - V počastitev 51. obletnice ustanovitve OF prirejata SDP in LDS Škofja Loka srečanje občanov, in sicer v četrtek, 23. aprila, ob 19. uri v hotelu Transturist. Slavnostni govornik bo član slovenskega predsedstva Ciril Zlobec. ● **H. J.**

Zmago Jelinčič je šel predaleč

Jesenice, 20. aprila - Družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice je sprejel pobudo delegata Antona Mikliča, s katero obsoja vse šovinistične izpade slovenske nacionalne stranke in njenega predsednika Zmaga Jelinčiča, saj izpadi temeljijo na nacionalnih, verskih in drugih nestrpnostih. Družbenopolitični zbor se od te stranke ograjuje, saj način delovanja te stranke presega vse normalne okvire. Zato je družbenopolitični zbor predlagal zboru združenega dela in zboru krajevne skupnosti, da na naslednji seji v zvezi s tem vsi trije zbori sprejmejo skupno izjavo. ● **D. S.**

Vojaške objekte tudi za "srednješolsko šolo v naravi"

Ljubljana, 20. aprila - Na prošnjo Ministrstva za šolstvo in šport je v petek slovenska vlada dodelila brezplačno nekatere nekdanje vojaške objekte za izvedbo projekta srednješolskih taborjenj. Kot je znano, naj bi se z novim šolskim letom tudi v srednjih šolah organizirala taborjenja, na katerih naj bi si dijaki pridobili nekaj osnov iz življenja in gibanja v naravi, zaščite in reševanja, kakor tudi praktičnih izkušenj o načinih preživetja v različnih razmerah. Za upravljanje s temi objekti (poleg njih so pridobili tudi vso infastrukturo - zemljišča, igrišča in spremljajoče objekte) bo ustanovljen Center srednješolskih taborov, če pa ne bodo zasedeni, pa bo v njih mogoča tudi osnovnošolska šola v naravi. Na Gorenjskem sta bila dodeljena v brezplačno uporabo dva objekta: stražnici Javorniški Rovt in Planina pod Golico. ● **Š. Ž.**

Za in proti

Zakaj se sploh toliko in vsake toliko časa pogovarjamo in polemiziramo na primer o merlih za dodeljevanje denarja krajevnim skupnostim za različne dejavnosti oziroma akcije. Komu so pravzaprav namenjena takšna in drugačna merila, če vemo, da je denarja premalo oziroma, če že ves čas ugotavljamo, da bi krajevnim skupnostim morali odmeriti večji kos. Ti dve vprašanji sta bili v načelu že večkrat zastavljeni tudi v skupščinskih klopeh zborov krajevnih skupnosti.

Kljub pravilni ugotovitvi, da je denarja premalo, je pred odgovorom na obe vprašanji treba najprej priznati, da je še kako prav, da neka merila so. V razmerah, ko je denarja za vse (potrebe in želje) premalo, še celo toliko bolj. Medtem ko je odgovor na vprašanje, zakaj se sploh toliko pogovarjamo o merlih, morda lažji, saj gre prav za to, da je potreb več kot pa je denarja, pa se velja malo bolj zamisliti nad drugim vprašanjem in sicer, komu so pravzaprav namenjena merila.

Poznam krajevne skupnosti, ki so prav na podlagi uveljavljenih meril za dodeljevanje denarja že uspele uresničiti prenekatero akcijo in z njo rešiti bolj ali manj pereč problem oziroma probleme. Zaradi primerne organiziranosti, skrbno načrtovane akcije in predvsem pripravljenosti ljudi, so pri ocenjevanju pustile za sabo krajevne skupnosti, ki so na podoben način želele razrešiti morda celo večje probleme, vendar je bil zalogaj pač prevelik. Zdaj pa se dogaja, da krajevne skupnosti s precej manj problematičnimi potrebami oziroma problemi spet nastopajo v vrsti za dodelitev denarja. In prav tu se začenja zahtevnost odgovora na drugo vprašanje. ● **A. Žalar**

Ureditev TV pretvornika - Radovna, aprila - Prebivalci Radovne imajo stalne težave s pretvornikom in ne morejo redno spremljati prvega in drugega programa TV Slovenija. Na delegatsko vprašanje **Mira Eržena** iz Mojstrane, kaj bo z ureditvijo pretvornika, je jeseniški izvršni svet odgovoril, da so že posredovali predlog za razrešitev problematike ureditve pretvornika za prvi in drugi program v Radovni. Izvršni svet je seznanil RTV Slovenija - oddajniki in zveze, da je v Zgornji Radovni po zadnjem popisu 65 stanovanj, 26 gospodinjstev in 11 kmečkih gospodarstev, kar je znatno več kot pred desetimi leti. ● **D. S.**

S prostorom naj upravlja Obranca - Jesenice - Zveza svobodnih sindikatov Jesenice, pripravljalni odbor za prvomajsko proslavo na Poljanah, je predlagal izvršnemu svetu skupščine občine Jesenice, naj se pravica za upravljanje s prireditvenim prostorom na Poljanah prenese na Športno društvo Obranca z Blejske Dobrave.

Zemljišče na prireditvenem prostoru je last občine Jesenice. Zaradi tradicije, ki jo ima v zgodovini ta prireditveni prostor, so ga vzdrževali večinoma s prostovoljnim delom. V zadnjih desetih letih pa je bilo vzdrževanje zaradi pomanjkanja denarja vse težje, zato že prihaja do propadanja objektov in zgrajene infrastrukture. V zadnjih štirih letih pa nekateri prostor tudi namerno uničujejo in kradejo opremo.

Da bi preprečili nadaljnje propadanje prireditvenega prostora in poskušali ponovno spodbuditi krajane k gospodarjenju s prostorom in objekti, je nujno, da se ustvari pravna podlaga za prenos upravljalskih pravic na Športno društvo Obranca, ki je od ustanovitve dalje zelo aktivno sodelovalo. V tem društvu, ki ga sestavljajo večinoma krajani Kočne, je edina možnost in priložnost, da se objekti prireditvenega prostora ohranijo. ● **D. S.**

Ustanovitev področne enote - Kranj - V Sloveniji že nekaj časa deluje Društvo turističnih vodnikov Slovenije. V četrtek, 23. aprila, ob 16. uri pa bo v kranjski skupščinski dvorani številka 16 ustanovni občni zbor področne enote Društva turističnih vodnikov Slovenije. Enota bo delovala pri Gorenjski turistični zvezi. Na ustanovnem zboru bodo ob pobudah izvršnega sveta Kranj (področje turizma) sprejeli program enote in turističnih vodnikov ter izvolili predsednika in tajnika enote. ● **(až)**

Gasilci pred kongresom - Kranj - Na 12. kongres slovenskih gasilcev, ki bo prihodnje leto, se že pripravljajo tudi gorenjska gasilska društva. Pripravila bodo različna tekmovanja, srečanja in tudi veselice. Sicer pa bodo na kongresu prihodnje leto uveljavili tudi nekatere spremembe na področju izobraževanja, nedvomno pa tudi potrdili dolgoletno trdnost delovanja in organiziranja, ki se danes kaže v opremi, usposobljenosti, pevskih zborih, gasilskih godbah in številnih drugih dejavnostih, predvsem pa v preventivni dejavnosti preprečevanja požarov in nenazadnje reševanja, kadar zagori. ● **(ip)**

Dobro jutro ob kavi

Vsako drugo soboto med 9.20 in 9.50 uro bo na Radiu Kranj gost po izbiri radijskih poslušalcev ter bralcev Gorenjskega glasa. Najpopularnejšo Gorenjko oziroma najbolj priljubljenega Gorenjca pomagate izbrati tako, da na kupon vpišete svoj predlog ter ga na dopisnici pošljete na RADIO KRANJ. Izmed prispelih predlogov bo v vsaki oddaji izžrebanih nekaj nagrad. In koga predlagati? Kogarkoli, ki si iz gospodarstva, kulture, športa, podjetništva, politike itd. po Vašem mnenju zasluži klepet ob kavi kot popularni GORENJEC/GORENJKA.

Za klepet "Dobro jutro ob kavi" predlagam:

_____

Pošilja: _____

_____

Kupon pošljite na RADIO KRANJ, 64000 KRANJ.

RADIO KRANJ 97.3 FM STEREO

GORENJSKI GLAS

DROGA PORTOROŽ

Denar sklada stavbnih zemljišč naj ostane KS

V Železnikih letos prednost kanalizaciji

Svet krajevne skupnosti je sprejel poročilo o uresničevanju krajevnega samoprispevka, ki so ga v krajevni skupnosti zbirali do konca marca letos.

Železniki, 20. aprila - "Podjetja v Železnikih ne bodo več prispevala še dodatnega denarja za posamezne akcije oziroma program v krajevni skupnosti. Izvajanje programa naj se zato zagotovi na podlagi plačanih prispevkov podjetij." Takšen, na pogled precej odločen, da ne rečemo oster sklep, so sprejeli predstavniki vodstev podjetij v Železnikih pred nedavnim, podprl pa ga je tudi svet krajevne skupnosti. Za kaj pravzaprav gre?

Krajevna skupnost oziroma krajani Dašnice so zaprosili za dodatna sredstva za sofinanciranje asfalta v Dašnici. Vendar pa je po izteku krajevnega samoprispevka marca letos v krajevni skupnosti nasploh prevladalo stališče, naj za naprej prispevki, predvsem prispevek za stavbno zemljišče, ki ga plačujejo v Železnikih, ostanejo oziroma se vračajo nazaj v krajevno skupnost. Sicer pa naj bi se o reševanju različnih krajevnih próblemov oziroma problemov in želja posameznih naselij v krajevni skupnosti odločali krajani sami in sicer na podlagi dela in dodatnih prispevkov. Drugače povedano: želje naj se uresničujejo, če jih v kraju in na območju, kjer jih želijo uresničevati, zmorejo. Zato se tu in tam že slišijo razmišljanja, da bi morda kazalo nekdanji samoprispevek vendarle še naprej obdržati kot pomemben vir reševanja posameznih problemov in urejanja ter reševanja potreb.

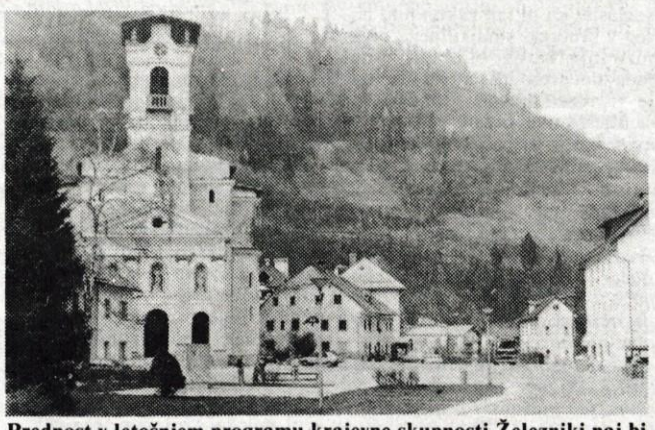

Prednost v letošnjem programu krajevne skupnosti Železniki naj bi imela kanalizacija, vendar pa upajo, da bo končno prišlo na vrsto tudi postopno urejanje trga.

S samoprispevkom začrtanega programa, za katerega so se v krajevni skupnosti na referendumu odločili z veliko večino v začetku leta 1986 zaradi izredno obsežnega programa in po drugi strani zaradi premajhnega "finančnega posluha" nekaterih (takratna skupnost za izobraževanje in telesnokulturna skupnost) sicer niso uspeli uresničiti. Izpadla je namreč izgradnja telovadnice ob osnovni šoli. Vendar pa so s samoprispevkom v petih letih uredili in asfaltirali skoraj 17 kilometrov krajevnih cest, z izgradnjo štirih TV pretvornikov omogočili sprejem prvega in drugega TV programa, odkupili in uredili prostore na Zalem Logu in zgradili mrliške vežice. **Program so pravzaprav uresničevala tri vodstva krajevne skupnosti v minulem obdobju, ocena sedanjega vodstva pa je bila, da je bil denar, kljub izpadu telovadnice, dobro naložen, saj, če ne drugega, so že samo ceste na območju celotne krajevne skupnosti, zelo izboljšale življenjske pogoje ljudi v posameznih krajih.**

Letos posebnih akcij v krajevni skupnosti ne načrtujejo. Denarja za kaj več kot za redno vzdrževanje namreč ni. Tako vodstva podjetij kot svet krajevne skupnosti pa so sklenili, da se je treba čimprej odločno lotiti kanalizacije. Vodstva podjetja so se celo zavzela, da se zaradi neodložljive izgradnje fekalne kanalizacije v krajevni skupnosti vsa razpoložljiva sredstva vložijo v izgradnjo le-te pri Tehtnici, v naselju Log in Trnje. Za kanalizacijo naj bi potem imela prednost vrtina v Plenšaku, na tretjem mestu pa je potem vodohram v Planšaku. Takšno pobudo je, kot rečeno, sprejel tudi svet krajevne skupnosti, ki pa se hkrati zavzema tudi za ureditev trga pred cerkvijo v Železnikih. Lepši izgled Železnikov je nenazadnje že tudi vrsto let bil vsaj v programskih ugotovitvah, ki pa prav zaradi urejanja nujnih komunalnih potreb na območju celotne krajevne skupnosti niso prišle na vrsto. ● **A. Žalar**

Uničevanje tržiških voda

Mrtva reka ne koristi nikomur

Tržič, 17. aprila - Vodstvo Ribiške družine Tržič vlaga mnogo truda v ohranjanje življenja v domačih vodah. Probleme onesnaževanja je zaostril odvzem vode za številne male elektrarne v gojitvenih potokih. Ribiči opozarjajo, da ne gre le za škodo zaradi pogina rib v suhih strugah, ampak bo uničevanje voda prej ali slej ogrozilo tudi zdravje ljudi.

Približno 230 članov Ribiške družine Tržič skrbi za vode v domači občini in Savo od izliva Tržiške Bistrice do tovarne Tekstilindus v Kranju. Njihova glavna naloga je gospodarjenje z vodami, h kateri sodi tudi skupno delo s kranjskimi ribiči pri ribogojnici v Besnici. Tam vzgojijo zarod potočne postrvi, ki jo vsako leto vložijo do 200 tisoč mladic v svoje gojitvene potoke. Kot našteva gospodar družine **Jelko Rustja**, ob tem vložijo še 14 tisoč mladic postrvi, okrog 1200 kilogramov odraslih šarenk in 10 odraslih sulcev v lovne vode.

Le taka prizadevanja ribičev lahko ohranijo zadosten stalež rib v tržiških vodah. Kot ugotavlja predsednik RD Tržič **Janez Ivnik**, življenje v vodah namreč ogrožajo številni problemi. V prvi vrsti gre za nakopičene ekološke težave. Zaradi industrijskih in komunalnih odplak spada Tržiška Bistrica po onesnaženosti v III. kakovostni razred. Nove dejavnosti, kot so pralnice, gostinski lokali in galvana, so zadnja leta poslabšale tudi kakovost nekaterih potokov. Razen tega obrežja voda onesnažujejo prebivalci z odlaganjem odpadkov; ribiči imajo spisek več kot 20 lokacij divjih odlagališč. Resnost tega problema potrjuje podatek, da je 10 ribičev med nedavnim čiščenjem Mošenika od Balosa do Raven naložilo štiri večje avtomobilske prikolice razne navlake.

V naravo je grobo posegla tudi izgradnja malih vodnih elektrarn. Od skupno sedmih takih objektov v tržiški občini so ribiči dali soglasje le za pet elektrarn. Nekatere objekte še gradijo, že pri obratovanju drugih pa je očitno nespoštovanje predpisa o zagotavljanju biološkega minimuma, saj občasno suhi deli strug ostajajo brez življenja. Pri tem ne gre samo za poginule ribe, ampak za rušenje ravnovesja v okolju, ki je potrebno tudi za preživetje ljudi, ocenjuje predsednik Ivnik.

Tržiški ribiči opozarjajo še na razširjanje divjega lova, ki mu njihovi čuvaji niso več kos. Edini problem, ki so ga uspeli razrešiti pri gospodarjenju z vodami doslej, je dogovor z vodnogospodarskim podjetjem za odvzem gramoza iz Save le na eni lokaciji. Če bo kontaktiranje z inšpekcijskimi in drugimi strokovnimi službami še naprej podobno ribji govorici, najbrž še dolgo ne bo moč rešiti večine težav. ● **Stojan Saje**

Jurijev sejem v Gorjah

Postregli bodo z Jurijevo kapo

Gorje, 20. aprila - Eden od sklepov sveta krajevne skupnosti Gorje, ki mu predseduje Jože Antonič, je tudi, da člani sveta vsak na svojem (vsebinskem) področju nekaj naredijo. Za kulturo in turizem sta v svetu krajevne skupnosti zadolžena Vinko Kunšič in Jože Kuralt in pri oblikovanju programa obeh področij se je porodila zamisel, da bi spet oživili nekdaj že znani Jurijev sejem.

Prireditev je bila v tridesetih letih vedno na nedeljo ob svetem Juriju. V Zgornjih Gorjah je namreč sv. Jurij patron. Že včasih pa so na Jurijevo nedeljo pri cerkvi postavili stojnice z lectovimi srci, petelinčki, različnimi okraski in izdelki ter pridelki.

"Čeprav smo se za letošnji Jurijev sejem v Gorjah odločili tako rekoč čez noč, je odziv spodbuden. Sejem bo trajal dva dni in sicer 25. in 26. aprila. Dvajset stojnic bomo postavili na športnem igrišču, na njih pa bodo izdelke in pridelke ponudili obrtniki oziroma podjetniki in kmetje iz krajevne skupnosti. Seznam je pester in kar precej dolg; od čevljev, pletenin, nogavic, izdelkov umetnega kovaštva, lesene galanterije do sira, domačih klobas, salam, skute, masla. Obiskovalcem, ki jih ob tej priložnosti vabimo v soboto in nedeljo v Gorje, pa bomo postregli tudi z Jurijevo kapo, ki jo bomo kuhali oba dneva," sta pred dnevi razlagala Jože Kuralt, ki je zadolžen v svetu KS za turizem, in **Vinko Kunšič**, ki ima na skrbi kulturo v krajevni skupnosti.

Jože Kuralt

Jurijev sejem se bo začel v soboto, 25. aprila, ko bodo ob 13. uri na športnem igrišču odprli stojnice, ob 14. uri pa bo sejem odprla Gorjanska godba. V nedeljo, 26. aprila, pa bo ob 10. uri najprej slovesna maša, kjer bo sodeloval tudi moški pevski zbor Viharnik, gorjanski godbeniki pa bodo po maši v sprevodu od cerkve krenili na športno igrišče, kjer bo najprej krajši kulturni program, potem se bo nadaljevalo veselo sejemsko razpoloženje. Popoldne bo za ples igral ansambel Nagelj iz Kamnika, da ne bo nihče žejen in lačen, bodo skrbeli domači gasilci, za spomin na obisk v Gorjah pa domačini s prodajo različnih izdelkov na stojnicah. Pripravljajo pa tudi bogat srečelov.

Vinko Kunšič

"Želimo, da bi Gorje, kjer imamo danes tri hiše s kmečkim turizmom približno 40 lastnikov ima že zdaj okrog 150 turističnih postelj, in z zanimivostmi ter lepotami, kot so Vintgar, Pokljuška luknja, Poglejska cerkev, izvir Lipnika, Šimnova jama, dolina Radovne, Napoleonov kamen... in nenazadnje lov in robolov, od tega nekaj imele. Že do zdaj so vse te danosti privabljale turiste, vendar je denar odhajal drugam. Jurijev sejem smo si zato zamislili tudi kot nekakšno promocijo kraja, ki ima številne možnosti, da od pestre in bogate ponudbe lahko prijetno živi." ● **A. Žalar**

Poučna ekskurzija - Kranj - Gasilci v Industrijskem društvu Sava v Kranju nadaljujejo tradicijo vzgoje in izobraževanja in čimboljše usposobljenosti za reševanje pri požarih. Tako je bilo 23 članov društva pred nedavnim na strokovni ekskurziji v sosednji Avstriji. Takšne strokovne izlete pa so v Savi prirejali že včasih, ko so obiskali gasilske brigade v Zagrebu, Celovcu, Varaždinu, Mariboru, Celju, Novem mestu, Novi Gorici, Kopru... ● **(ip)**

Delavcem v KOP gre hudo za nohte

Živeli smo od direktorjevega optimizma

Rešitev iz težavnih razmer vidijo le v stečaju.

Kranj, aprila - Brali smo že o hudih razmerah, ki jih doživlja kranjsko podjetje KOP. Zadolženi so do grla, samo lani so pridelali skoraj za 15 milijonov tolarjev izgube. Od novembra delavci niso prejeli plač, zaradi neplačanih prispevkov pa jim ne teče niti delovna doba. Delavci hodijo na delo tako rekoč na svoje stroške, saj jim ne plačajo niti prevoza niti malice, namesto plače pa vsake toliko časa prejmejo nekaj tolažilnega denarja kot nadomestila za prehrano. Prejšnji teden je bilo tega 5.000 tolarjev. Rešitev: stečaj?

Na delavskem svetu so v začetku aprila sklenili, da zaradi neznosnih razmer v podjetju predlagajo takojšnji stečaj. Podjetje je namreč nezmožno zagotoviti bruto plače in s tem socialno varnost delavcev, ne zna pridobiti dovolj dela, da bi podjetje pozitivno poslovalo in imelo prihodnost, zaradi pomanjkanja materialov in energije je nezmožno celo sprotnega dela. Vodstvo sicer ni dobilo uradne nezaupnice, vendar po vsem sodeč ni daleč od tega. Stavkovni odbor, ki so ga delavci osnovali, da vzamejo stvari v svoje roke, je nekaj časa celo fizično varoval podjetje, dokler niso zamenjali ključavnice na tovarniških vratih in spremenili šifre alarmnih naprav. Glede na dejstvo, da so delavci že od novembra lani brez plač in celo pokojninskega zavarovanja, vlada med njimi še precejšnje potrpljenje. Moralo drži stavkovni odbor, ki hoče stvari urediti na korekten način, so nam zatrdili **Milan Miklavčič**, predsednik sindikata v KOP, **Bogdan Perdan**, predsednik, in **Tone Ječnik**, član stavkovnega odbora. V mislih so imeli zlasti pogodbe, sklenjene s poslovnimi partnerji. Te so tudi razlog, da delavci še vedno delajo (v tovarni in na terenu), čeprav imajo namesto plače z delom le stroške.

Kam vse so se KOP-ovci obračali po pomoč za svoje podjetje! Obiskali so predsednika kranjskega izvršnega sveta, pa ministrstvo za delo, napovedali so se na ministrstvu za industrijo, za svoje delavske pravice pa so iskali pomoč Sveta kranjskih sindikatov, ki jo po besedah treh naših sobesednikov krvavo potrebujejo.

»Že lani smo opozarjali na probleme, ki so letos z vso ostrino prišli na dan,« so nam povedali. »Direktor nam ni skrival številk, ki so kazale na propad, toda verjel je, da se bomo izvlekli. Ta čas smo živeli tako rekoč od direktorjevega optimizma. O tem priča že dejstvo, da nam je za februar obljubil dve plači, navsezadnje pa ni bilo nič, zato je tedaj tudi izbruhnil štrajk. Podjetje nam dolguje še plačo za lanski december, za letos smo prejeli dve, blizu zajamčenih. Vodstvo se očitno ne zaveda, da so tudi plače strošek poslovanja podjetja, saj nam stalno odlaga izplačilo, vrh vsega pa od lanskega novembra niso plačani prispevki za naše pokojninsko zavarovanje.«

Podjetje je močno zadolženo. Po podatkih, ki so jih zapisali v predlog za začetek stečajnega postopka, ima KOP za okoli 36 milijonov tolarjev obveznosti, od tega tretjino dolguje dobaviteljem, tretjina gre na račun kreditov in raznih obresti, tretjina pa so neizplačane bruto plače za štiri mesece, regres za lani, prevozi in drugi stroški v zvezi z delom. Delavski svet je predlagal stečaj, ker za podjetje ne vidi druge možnosti. Toda dvomov je veliko.

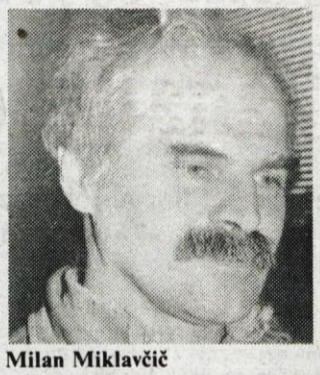

Milan Miklavčič

Bogdan Perdan

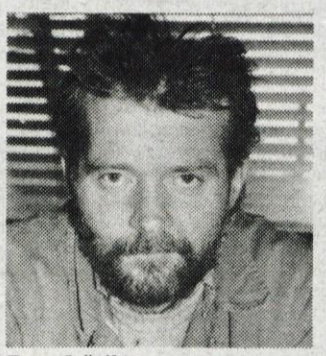

Tone Ječnik

»Podjetje KOP ne bi smelo v propad. S pametnim gospodarjem bi imelo možnost preživeti,« so prepričani Miklavčič, Perdan in Ječnik, z njimi pa še mnogo drugih delavcev, ki ne zaupajo več sedanjemu vodstvu, novega pa ne najde. Celo z zavodom za zaposlovanje so se namreč dogovarjali, da jim pomaga iskati sposobnejše vodstvo. »Tudi delavci s stečajem ne pridobimo. Za nekatere to pomeni dve leti na zavodu za zaposlovanje, za druge manj, zatem pa borne možnosti za novo zaposlitev. Zato se na vse kriplje oklepamo dela. Po drugi strani pa stečaj pomeni izterjavo dolgov iz stečajne mase - če je bo ob sedanjih okoliščinah sploh kaj.«

Kako delavci sploh preživijo, ko namesto plače dobijo le tolažilnih nekaj tisočakov? Prejšnji teden so prejeli 5.000 tolarjev kot nadomestilo za dotlej neizplačane stroške prehrane.

»S tem in z ženino plačo za 4 ure dela v Eliti moram preživeti tri otroke,« je dejal Perđan. »Živimo z upokojeno teto, tako da nam pomaga s svojo skromno pokojnino. Edinole otroške doklade za otroke, stare pet in dva po dve leti, še redno dobim.«

»Nisem mislil, da bom na socialni službi kdaj prosil za enkratno socialno pomoč,zdaj pa sem moral,« je povedal Ječnik. »Žena dela v IBI, oba starša sta upokojena in nam pomagata kljub nizkim pokojninam. Dva otroka imam še v šoli, starejšega v osmem, mlajšega v četrtem razredu.«

»Tudi moja dva otroka sta še v šoli, preživimo pa predvsem po zaslugi ženine plače, ki je v primerjavi z mojo sorazmerno visoka. Toda stroški življenja so v bloku visoki, drago pa je tudi vsakodnevno prevažanje na delo. Z ženo, ki dela v Škofji Loki, se iz Preddvora voziva z osebnim avtom, to pa znese poln tank bencina na teden,« je dodal Miklavčič. ● D. Z. Žlebir

Edo Kavčič iz Železarne

Izgubo dela ljudje doživljajo kot tragedijo

Jesenice, aprila - Podjetja z odvečnimi delavci se skušajo kadrovskega presežka največkrat znebiti z najmanj bolečim naravnim odlivom, z upokojitvami in dokupi let, v jeseniški Železarni pa so šli pred letom dni v neizprosno ugotavljanje tehnoloških presežkov. O tem EDO KAVČIČ, ki v Železarni vodi Center za prestrukturiranje kadrov.

»Najprej je Železarna ugotovila, da je odveč 1200 delavcev, kasneje pa je to številko na račun izločilnih kriterijev več kot razpolovila,« je povedal vodja omenjenega centra, ki se je razvil iz tovarniškega sindikata s ciljem poskrbeti za odvečne delavce na poti od kadrovske službe do zavoda za zaposlovanje.

»Najprej smo za te delavce skušali izkoristiti možnosti, ki jih daje zakonodaja. Osnovali smo odbor za pritožbe, kamor se je na odločitev, da so ugotovljeni kot kadrovski presežek, pritožilo 299 od 500 delavcev, 50 pa jih išče pravico na sodišču združenega dela. Veliko ljudi je bilo ob ugotavljanju presežkov prepričanih, da se jim godi krivica. Sprašujejo, zakaj je doletelo ravno njih, izgubo dela občutijo kot veliko osebno tragedijo. Sicer pa naš center skuša kar največ storiti za delavce tistih šest mesecev, ko v tovarni čakajo na odpust. Večina jih nima šol, zato jim ponujamo možnost došolanja, kvalifikacije, tečaje, čemur se odzivajo zlasti mlajši. Seveda pa izobraževanje samo po sebi še ne pomeni garancije, da bodo dobili delo. Za mnoge smo iskali priložnostna dela v Železarni in zunaj nje. 129 delavcev se je začasno zaposlilo spet v tovarni, zaenkrat imajo odločbe za šest mesecev. 52 delavcem smo poiskali delo drugod. Vrsti ljudi smo svetovali tudi samozaposlitev, toda za kaj takega potrebujemo širšo občinsko podporo.«

Center je od ministrstva za delo pridobil koncesijo za posredovanje dela in zaposlovanje. Zdaj dajejo pobude za osamosvajanje nekaterih delov tovarne, kar naj bi ohranilo več delovnih mest. Ena takih pobud je tudi iskanje zaposlitvenih možnosti za več kot 300 delovnih invalidov, ki so zdaj obsojeni na prisilne dopuste, odpustiti pa jih po zakonu ni mogoče.

Sicer pa z že odpuščenimi delavci (230 je že poteklo čakanje v tovarni in so na zavodu za zaposlovanje) ohranjajo trajni stik, kakih sto jih prihaja na center po nasvet in pomoč. Rešitev zanje pa je samo delo, je prepričan Edo Kavčič, bivši sindikalist. ● D. Z. Žlebir

Podjetniška kolektivna pogodba v Iskri Otoče

Pogodba je temelj medsebojnega sodelovanja

Otoče, 20. aprila - Svobodni sindikati so v imenu 400 zaposlenih v Iskri Otoče podpisali podjetniško kolektivno pogodbo z upravnim odborom kot zastopnikom delodajalca. Čimprej do 80 odstotkov plače po kolektivni pogodbi, boni pa le izjemoma.

Iskra Otoče je lani doživljala hude čase, saj so naročila zaradi razpada jugoslovanskega trga nezadržno usihala in je bila prihodnost tega 400-članskega kolektiva popolnoma negotova. V tedanji brezizhodnosti ni bilo denarja za plače, zato so maja delavci štrajkali in zahtevali, da upravni odbor zamenja direktorja.

Z novo poslovodno strukturo se je položaj Iskre Otoče počasi začel stabilizirati, čeprav se danes seveda še vedno srečujejo z velikimi težavami. V Iskri Otoče se tako kot povsod drugod »borijo« za naročila, ob tem pa želijo poskrbeti tudi za ustrezno delavsko zakonodajo.

Ob prizadevanju svobodnih sindikatov, ki imajo v tem kolektivu večino članstva, so minuli teden podpisali podjetniško kolektivno pogodbo. Podpisali so jo predstavniki svobodnih sindikatov z upravnim odborom kot zastopnikom delodajalca. Sindikat je s podpisom upravičeno lahko zadovoljen, saj pogajanja niso bila lahka.

»V pogajanjih je bilo seveda največ govora o tarifnem delu podjetniško kolektivne pogodbe,« pravi predsednica sindikatov **Mojca Pečar. »Iskra Otoče je v sanaciji in zatorej v težkem položaju, česar sta se zavedeli obe pogajalski strani. Vendar je bila na koncu z malo popuščanja na obeh straneh kolektivna pogodba le podpisana, česar smo bili zelo veseli. Z našo poslovodno strukturo se je torej dalo pogovarjati. Že 18. marca, ko je bila dveurna opozorilna vseslovenska stavka, smo med stavko imeli dveurne delne zbore delavcev, na katerem je vodstvo delavcem pojasnjevalo program sanacije in položaj firme.**

Moram tudi povedati, da so delavci v Iskri Otoče delavni in zelo potrpežljivi, čeprav je povprečni osebni dohodek komaj okoli 15.000 tolarjev. Socialne stiske rešujemo tudi z delnimi sindikalnimi nakupi živil in drugih artiklov, ki jih kupijo v naši tovarniški prodajalni. Doslej večjega števila tehnoloških presežkov ni bilo: od 29 delavcev, ki so morali zapustiti tovarno, smo 10 dokupili leta, ostali pa so prejeli odpravnine.

Po kolektivni pogodbi si bosta obe strani prizadevali, da bi v najkrajšem času prešli na 80 odstotkov plače po kolektivni pogodbi in da bi čimmanj izplačevali v bonih. Če pa bodo dobili bone, naj bi zanje plačevali tudi vse prispevke.«

Iskra Otoče je torej eden izmed kolektivov, kjer je poslovodna struktura dojela, da je kolektivna pogodba pomembna, saj se z njo vzpostavi red in uveljavi medsebojno komuniciranje med vodstvom in delavci. Vse skupaj pa vodi k boljšemu gospodarjenju, saj temelji na urejenih medsebojnih odnosih in sodelovanju.● D. Sedej

Nad dva tisoč krvodajalcev

Kranj, aprila - 2294 ljudi je darovalo kri v 12-dnevni krvodajalski akciji, ki jo je za Kranjčane in okoličane organizirala občinska organizacija Rdečega križa. Kot je dejala Katjuša Trampuš, sekretarka RK v Kranju, so z akcijo zadovoljni, saj so se z letošnjim številom krvodajalcev približali načrtu zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani, ki ga predpisuje občinskim organizacijam. Z enodnevno krvodajalsko akcijo v avgustu (26. avgusta) pa nameravajo do konca izpolniti načrte. Potrebe po krvi so še vedno velike, vendar je Zavod za transfuzijo krvi Slovenije letos zmanjšal dnevni načrt odvzemov krvi.

V Kranju so veseli humanega odziva. Med krvodajalci je tudi razveseljivo število mladih. Sto krvodajalcev je letos dala kranjska gimnazija, pa tudi med krvodajalci, ki jih pripeljejo krajevne organizacije RK; je desetina mladih. Manj zadovoljni so pri kranjskem Rdečem križu svojih finančnih razmer. Za krvodajalstvo namreč letos še niso prejeli niti tolarja. Zdaj čakajo na povračilo stroškov, ki so jih imeli s krvodajalsko akcijo, ki je bila od 23. marca do 7. aprila. ● D. Ž.

Val beguncev iz Bosne

Ljubljana, 17. aprila - Potem ko se je večina beguncev s Hrvaškega že vrnila domov (kdor se je pač imel kam vrniti), zdaj v Slovenijo pljuska nov val razseljenih oseb. Prihajajo namreč begunci iz BiH, kjer se je razplamenela vojna, v Sloveniji pa ti ljudje vidijo obljubljeno deželo. Slovensko notranje ministrstvo je sicer napovedalo, da bo omejilo priliv tujcev čez naše meje, toda obupanih in pred nasiljem bežečih ljudi očitno ni mogoče zaustaviti. Konec tedna so z Rdečega križa Slovenije prihajale informacije o šest tisoč pribežnikih iz Bosne. Opozarjali so, da je njihova socialna struktura precej slabša kot pri beguncih s Hrvaške, ki smo jih gostili pol leta, in prosili za pomoč. Ustanovljen je odbor za pomoč beguncem iz BiH, na posebnem računu Rdečega križa pa zbirajo denar. Sprejemajo tudi oblačila in opremo za dojenčke in majhne otroke, kajti med begunci so večinoma matere z otroki. Beguncem, ki večinoma prebivajo v sedmih zbirnih centrih v Sloveniji, ni več mogoče zagotoviti namestitve in preživetja, zato je naša država za pomoč zaprosila visoki komisariat za begunce pri Združenih narodih.

Tudi na Gorenjskem so že sprejeli begunce z vojnih žarišč BiH. V Kranju jih je bilo minuli četrtek že 61, medtem ko so jih še enkrat toliko napotili v zbirne centre. Na Jesenicah jih je bilo tedaj že sto, nastanili pa so se pri svojcih, medtem ko še vedno gostijo okoli 40 ljudi s Hrvaškega, ki se očitno nimajo kam vrniti. Tudi v Škofji Loki so pred koncem tedna že sprejeli 54 beguncev iz BiH. Pričakujejo, da bodo v tem tednu odprli lokalni zbirni center, kjer bodo pribežniki našli zatočišče. V radovljiški občini, kjer še vedno prebiva 40 beguncev s Hrvaškega, pa še niso občutili množičnega navala iz Bosne. ● D. Ž.

ZADETEK V PETEK

GORENJSKI GLAS IN RADIO ŽIRI

Petek, 17. aprila - dan za ZADETEK V PETEK na valovih Radia Žiri. Ob 16. uri naravnajte svoje radijske sprejemnike na frekvence žirovskega radia, kjer bosta Nataša Bešter in Domen Ponikvar "mučila" tekmovalce v studiu ter sodelujoče doma pri telefonih z vprašanji A + B + C in še za "VSE ALI NIČ". Ker vsak pravilen odgovor prinese nagrado v vrednosti 1.000 tolarjev, z "vse ali nič" pa je dobitek možno podvojiti, se ZADETEK V PETEK preprosto - splača!

ZADETEK V PETEK pa ni le to - v njem je priložnost za lepe nagrade tudi za bralce Gorenjskega glasa in za poslušalce Radia Žiri. Poslušalcem bodo nagradna vprašanja zastavljena med oddajo, za bralce pa tokrat objavljamo kar **dve vprašanji** in s tem dajemo dvema izžrebancema možnost nagrade.

KUPON "OREHEK V PETEK" za oddajo 1. maja 1992 /FOTO AKI/:

V kvizu "Zadetek v petek" sodeluje tudi **FOTO AKI z Mestnega trga 24 v Škofji Loki.** FOTO AKI ŠKOFJA LOKA bo s kompletom fotografij za osebne dokumente nagradil bralca Gorenjskega glasa, ki pozna odgovor na vprašanje: KDO, KDAJ IN KJE JE BIL PRVI FOTOGRAF V ŠKOFJI LOKI?

Moj odgovor: _____

Pošiljam: _____

Kupon z odgovorom pošljite na dopisnici na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri.

KUPON "OREHEK V PETEK" za oddajo 1. maja 1992 /OPTIKA SEVER/:

Tudi v **OPTIKI SEVER na Mestnem trgu 42 v Škofji Loki** so pripravili nagradno vprašanje za Vas, spoštovani bralci Gorenjskega glasa: KAKŠNA JE CENA KOMPLETA OČAL (STEKLO, OKVIR IN DELO) V OPTIKI SEVER NA MESTNEM TRGU 42 V ŠKOFJI LOKI?

Nagrada bo za pravilni odgovor kar pravšnja: velika povečevalna lupa.

Moj odgovor: _____

Pošiljam: _____

Kupon pošljite na dopisnici na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri.

krol
modna konfekcija Škofja Loka

Loka
PROIZVODNO, TRGOVSKO IN GOSTINSKO PODJETJE ŠKOFJA LOKA p.o.

Trata pri Škofji Loki, 16. aprila - Vzgojiteljice v traškem vrtcu Pedenjped so minuli četrtek pripravile zanimivo popoldne, ko so pokazale, kako se v vrtcu igrajo z otroki. S prikazom igre ob slikanju s čopičem, striženju, v telovadnici, ob igrici in pravljicah, so staršem otroci in "tršice" pokazali, kako je lahko prijetno ob skupnem "delu". Foto: V. Stanovnik

Z javnega pogovora Gorenjskega glasa

Pokoj kot stabilno in zaupanja vredno podjetje

Na javnem pogovoru Gorenjskega glasa s tremi strokovnjaki, ki imajo tako ali drugače opraviti z upokojevanjem, smo skušali zadostiti radovednosti, ki jo zbuja nova pokojninska zakonodaja.

Kranj, 16. aprila - Vsa generacija odraslih zdaj po tihi medgeneracijski pogodbi skrbi za ostarele, vendar je zadnja leta razmerje med aktivno in že upokojeno generacijo izrazito neskladno. V Sloveniji je že okoli 430 tisoč upokojencev, aktivnih zavarovancev pa je le še okoli 600 tisoč. Novi pokojninski zakon skuša z višanjem starostne meje za upokojitev in še nekaterimi drugimi prijemi obnoviti razmerje v prid slednjih in napolniti pokojninske sklade. Ob uveljavitvi novih predpisov pa potegne kratko tista struktura ljudi, ki jim delovni števec kaže zadnje kilometre in še bolj tisti, ki bi jih predčasna upokojitev lahko rešila brezposelnosti. Tudi o tem je bila beseda na javnem pogovoru, kjer sta poleg Marka Štrovsa z Ministrstva za delo Republike Slovenije sodelovala še VINKO ŠIMNOVEC, direktor Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije v Kranju, in ZDRAVKO GORJANC, pomočnik vodje kadrovskega sektorja v Iskri Tel.

Trije gostje na udaru vprašanj iz občinstva.

Na javnem pogovoru so sobesedniki večkrat poudarili, da po novem redne predčasne upokojitve ne pridejo več v poštev. Pač pa se bodo ob upoštevanju višje starosti in delovne dobe (oba pogoja) lahko predčasno upokojili samo tisti, ki izpolnjujejo naslednje štiri pogoje: ki jim je delo prenehalo zaradi stečaja ali likvidacije podjetja; ki so zaradi operativnih razlogov tehnološki presežek; ki so invalidi II. ali III. kategorije; ki so v zadnjih 24 mesecih 12 mesecev prijavljeni na zavodu za zaposlovanje.

Manj kot dva delavca skrbita za enega upokojenca

»Razmerje, ko manj kot dva delavca skrbita za enega upokojenca (okoli leta 1960 je prišlo pet zavarovancev na upokojenca), novi zakon popravlja z višjim starostnim pogojem za upokojitev,« je dejal **Marko**

Štrovs. »Moški z nepolno delovno dobo (nad 20 let) se bo lahko upokojil, ko bo dopolnil 63 let. Kdor bo delal polnih 40 let, pa bo šel z naslednjim letom v pokoj pri starosti 55 let in pol, ko bo zakon dokončno zaživel, pa z 58. letom. Za ženske pa sta starostni in delovni pogoj pet let manj. Da ta novost ne bi prehudo udarila upokojencev v prehodnem obdobju, gre starostna meja postopno navzgor po pol leta. Po drugi strani pa se nesorazmerje popravlja tako, da se širijo možnosti za pokojninsko zavarovanje. Poleg obveznega prihaja tudi možnost prostovoljnega zavarovanja, bodisi v pokojninskem zavodu bodisi v drugih zavarovalnih organizacijah bodisi v podjetjih. Delavci bi se lahko dodatno zavarovali v podjetjih, in sicer tako, da bi podjetje pobiralo od njih denar (tako kot včasih za Čebelico), ga nalagalo pod obrestmi v določenem fondu, ob upokojitvi pa bi jim ta denar izplačali bodisi kot odpravnino bodisi kot dodatno rento poleg pokojnine iz obveznega zavarovanja. Druga oblika prostovoljnega zavarovanja pa je namenjena ljudem, ki niso zaposleni ali ne opravljajo dejavnosti, ki pride v poštev za obvezno zavarovanje. Kdorkoli služi denar, se bo v prihodnje lahko zavaroval pod pogojem, da se bo prijavil na zavodu za zaposlovanje in plačeval prispevke (po sedanjih cenah na zavodu za zaposlovanje znaša prispevek najmanj 5.000 tolarjev). Lahko se bodo zavarovale matere z otroki do 7. leta, tisti, ki skrbijo za invalidno osebo (del zavarovanja zanje bo lahko plačevala tudi občina), pa v času študija ali vojaščine. Dodatno zavarovanje bo možno tudi v samem pokojninskem zavodu. Kdor bo imel željo po večji pokojnini, bo lahko poleg obvezne plačeval dodatno premijo. Te stvari bomo še dodelali z dodatnimi predpisi. To je pomembno tudi zato, ker bo treba zavarovancem zagotoviti, da so njihovi prihranki v zavarovalnih organizacijah (zunaj pokojninskega zavoda) varni.«

Denar za pokojninsko zavarovanje se še vedno steka iz prispevne stopnje. Po novem pa naj bi dodali tudi vire kapitalskega sklada: od lastninjenja naj bi pokojninski sklad dobil od 10 do 20 odstotkov delnic. V pokojninskem zavodu bo osnovan odbor, zadolžen za gospodarno ravnanje s skladom. Če bi imel pokojninski sklad dobiček, ga ne bi delili upokojencem povrh pokojnin, pač pa bi na ta račun znižali prispevke. Danes so prispevne stopnje izredno visoke. Marko Štrovs je dejal, da gre za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsak mesec 46 odstotkov čiste plače vsakega delavca, in če bi ljudem puščali ta denar po svoje nalagati, bi nedvomno bolje prišli skozi. Ob dejstvu, da na vsakega upokojenca prideta danes komaj dva zavarovanca, morajo biti tudi prispevki večji. Na izkušnji preteklega leta, ko je bila pokojninska skupnost pred bankrotom, so osnovali rezervni sklad, v katerem mora biti najmanj toliko denarja, kot ga je potrebnega za mesečno izplačilo pokojnin. Zdaj izplačilo ni več ogroženo, je zatrdil sogovornik, ko je postregel z novico, da se je pokojnina prav ta dan povečala za 12,7 odstotka in da bodo upokojenci deležni še poračuna za dva meseca nazaj.

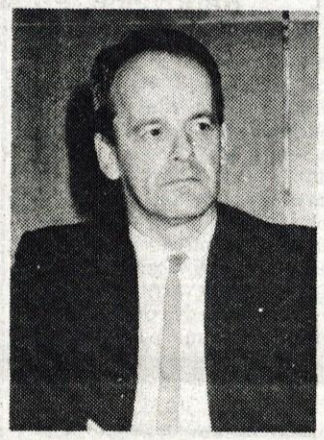

Se vajeniška doba všteva v pokojninsko dobo, če so bili za tisto obdobje plačani vsi prispevki? Kako je z možnostjo dokupa vajeniške dobe? Marko Štrovs je odgovoril, da ne drži, da bi se vajeniška doba pred letom 1957 brezpogojno štela v delovno dobo. To velja le za nekaj izjemnim primerov, če so bili seveda plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Potrdila o vplačanih prispevkih so zbrana na sedežu SPIZ v Ljubljani. Vendar Vinko Šimnovec opozarja, da najbrž v večini primerov ne gre za plačane polne pokojninske prispevke. Pač pa so v podjetjih delavcem plačevali za vajeniško dobo prispevke za primer nesreče pri delu, ne pa za poln obseg pokojninskih pravic. Sicer pa je to mogoče preveriti na sedežu SPIZ, Ljubljana, Kolodvorska 15, kjer so zbrani podatki od leta 1936 dalje. Dejstvo, da ni mogoče dokupiti vajeniške dobe, pa Marko Štrovs razlaga takole: načeloma je moč kupiti le študijsko dobo po dopolnjenem 18. letu starosti. To pa zato, ker postavke pokojninskega zakona predvidevajo, da bo nekdo, ki se je zaposlil pri 18. letu in odslužil 40 let delovne dobe, pri odhodu v pokoj star 58 let. S tem ima normalen pogoj za upokojitev in leta pred 18. letom starosti mu tako ali tako pridejo odveč. Kdor pa je zadosti star in nima dovolj delovnih let, pa lahko po zakonu dokupi do pet let "abstraktne" dobe, ne da bi moral dokazovati, kaj je tistih pet let počel.

Gorenjska se stara: 41.319 upokojencev

Zahvaljujoč liberalnim pogojem upokojevanja se je iz aktivnega dela prebivalstva med upokojence zadnja leta preselila cela generacija ljudi. Kot je dejal Marko Štrovs, se jih je le zadnje tri mesece upokojilo 18 tisoč, to pa zaradi novega nesorazmerja, ki ga je povzročila veljavnost novega zakona s 1. aprilom 1992 in ne že 1. januarja letos. Tem upokojencem so namreč pokojnine odmerjene za 7,6 odstotka ugodneje kot onim po 1. aprilu. **Vinko Šimnovec**, direktor območne enote Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja (od 1. julija dalje zavoda) v Kranju, pa je dodal še nekaj razlogov, ki so zakrivili pospešen beg v pokoj. Slabe ekonomske razmere so silile ljudi v upokojitev, podjetja pa so se na ta način rešila mnogih odvečnih delavcev. Kandidati za pokoj so zadnji dve leti tudi strahoma čakali novega zakona in strožjih pogojev, zato so z dokupi let in drugimi možnostmi starega zakona pohiteli med upokojence.

»Vsa ta gibanja so se odrazila v velikem številu vlog za upokojitev in lahko rečemo, da smo zadnji dve leti upokojili za generacijo več ljudi kot prej,« je ocenil Vinko Šimnovec. »Upamo, da bomo aktivni ljudje lahko zbrali čimveč sredstev za vse uživalce pokojnin. Za gospodarstvo pa bo to težak zalogaj. Razmerje med aktivnimi in upokojenimi prebivalci se je konec minulega leta zmanjšalo na 1,82 proti 1, medtem ko je bila prejšnja leta še 1 proti 3 ali 4. Zaradi tega je porastel prispevek za pokojninsko zavarovanje, zato obremenitev in težave v gospodarstvu.

Na Gorenjskem, denimo, imamo marca že 41.319 upokojencev, od tega 26.469 starostnih, 8.289 invalidskih in 6.561 družinskih. V kranjski občini pa je upokojenih 15.123 ljudi, 10.268 starostno, 2.786 invalidsko in 2.069 družinsko. To je pomemben segment bitja in žitja v mladi državi in prav je, da imamo to v zakonu enotno urejeno. Kaže, da ljudje pokojninskemu zavarovanju zaupajo, celo v tolikšni meri, da so pripravljeni več vlagati vanj in v svoje večje pravice.«

Dokup delovne dobe kot stava

Del tistega, kar naj bi ljudje več investirali v pokojninsko zavarovanje, prinaša novi zakon z večjimi možnostmi dokupa zavarovalne dobe. Že doslej smo poznali dokup kmečkih let, ki so jih lahko uveljavljali vsi tisti, ki so pred letom 1983 delali na domačih kmetijah. Enako je veljalo za tiste doma pri obrtnikih. Cena tega dokupa je bila v preteklosti precej nizka, je povedal Marko Štrovs, saj se ni upoštevala valorizacija. In kako priti do cene za kmečko dobo: vzame se konkretna plača zavarovanca v lanskem letu, se valorizira na današnji dan, na to pa se nabije splošna prispevna stopnja (46 odstotkov na čisto ali nekaj nad 28 odstotkov na bruto plačo). Drugo že znano možnost dokupa poznajo v podjetjih, kjer so dokupovali delovno dobo odvečnim delavcem, ki jim je manjkalo pet let do izpolnitve pogojev za starostno ali predčasno upokojitev. Ceno so določili tako, da so vzeli pokojninsko osnovo, nato pa za vsako dodatno leto pokojninske dobe pribijejo dva odstotka po lestvici, ki določa pokojnino glede na pokojninsko dobo. To pomnožijo s številom mesecev, ki jih statistika obeta konkretnemu zavarovancu, da bo še živel. Za ženske je to število precej višje kot za moške, saj dlje živijo in s tem predvidoma tudi dlje uživajo pokojnino. Dokup te dobe je zelo drag, saj je pet let dokupa za zavarovanca s povprečno visoko pokojnino stalo tudi do 20 tisoč nemških mark. Znan je še en dokup, namreč za tiste, ki so izpolnili starost za upokojitev, ne pa tudi delovne dobe. Ti lahko kupijo do pet let dobe, da si popravijo pokojnino. Ceno dobijo takole: vsako leto dokupljene pokojninske dobe pomeni 2 odstotka povprečne plače več v pokojnini. To razliko spet množimo s številom mesecev, ki jih statistika predvideva, da bo zavarovanec še živel. Tudi tu so moški (v nasprotju s siceršnjimi pokojninskimi pravicami) na boljšem od žensk, to pa zavoljo statističnih predvidevanj, da živijo sedem let manj od žensk in da se pet let kasneje upokojijo.

Marko Štrovs je dokup delovne dobe primerjal s stavo. Če bo človek živel še dolgo, se mu dokup splača, Če ne, potem se splača pokojninskemu zavodu!

Največ pa se zdaj govori o dokupih vojaške in študijske dobe, kar bi po sedanjih cenah stalo okoli 57 tisoč tolarjev, se pravi tisoč mark za leto. Zavarovanci bodo lahko kupili toliko vojaške dobe, kolikor so pač služili (v mornarici, Titovi gardi in KNOJ tudi tri leta) in kolikor je vpisano v vojaško knjižico. Študijske dobe pa bo moč za dokončan višješolski študij kupiti dve leti in pol, za visokošolski pa pet let, vštevši tudi absolventski staž.

»Tisti, ki imajo denar, ga lahko naložijo tudi na ta način v svojo pokojnino,« je dejal Marko Štrovs. »Bolj se bo ta poteza splačala tistemu, ki neposredno odhaja v pokoj. Kdor namreč kupuje dobo vnaprej, za čez 20 let, mu bo denar ležal brez obresti in to je izguba. Kdor pa se upokojuje jutri, bo imel na ta račun takoj naslednji mesec višjo pokojnino. Najbolj pa se bo splačalo tistemu, ki se bo zaradi dokupa let lahko prej upokojil in mu ne bo treba čakati polne dobe ali starosti. Kdor bo torej šel v odkup, bo šel preračunano in z upanjem, da bo dovolj dolgo živel, da bo lahko užil vplačano.«

Novi pokojninski zakon pa poleg prihodnjih zajema tudi sedanje upokojence. Ti so bili sprva nezaupljivi do nove zakonodaje, misleč, da jim bo kaj odvzela. Zdaj pa je že jasno, da so po novem na boljšem, saj se njihove pokojnine brez dodatnih pogojev mesečno povečujejo tako kot plače, seveda z zamudo, za katero je kriva statistika. **»Ker je zavod za statistiko danes objavil, da so se plače februarja povečale za 12,7 odstotka, se bodo pokojnine za toliko povečale od 1. februarja naprej, dobili pa bodo še razliko za februar in marec,«** je v četrtek povedal Marko Štrovs. Dodal je sicer, da sprotne valorizacije hitreje praznijo sklad, vendar zaradi polnega rezervnega sklada ni bojazni za izplačilo. Pač pa se pokojninski skladi praznijo hitreje kot prej, nekaj "zaslug" pri tem pa ima tudi novost iz zdravstvenega zavarovanja, ki je po novem zajelo tudi upokojence.

Naložba v socialni mir

Pokoj je očitno dokaj stabilno in likvidno podjetje, zato se ljudje z zaupanjem vključujejo

Bojni posvet: kdaj v pokoj?

Moški so na boljšem samo pri dokupih let.

vanj. Mnoga podjetja v stiski so upokojevanje v preteklih letih izkoristila kot način reševanja kadrovskih presežkov, med njimi tudi nekdanja Isk a Telematika. Te izkušnje je na javnem pogovoru nanizal **Zdravko**

Gorjanc, pomočnik vodje kadrovskega sektorja v Iskri Tel, naslednici nekdanje Telematike:

»Telematika je ena prvih tovarn, kjer smo orali ledino v kadrovskem pogledu in se odločili, da gremo v razreševanje odvečnih delavcev in ne morebiti v stečaj. V sedanji Iskri Tel smo znižali nezaposlenost za okoli 400 delavcev, od tega sta menda le dva ostala na cesti. Tak način je dobra ekonomska naložba za firmo, za socialni mir, tudi za družbo, zlasti pa za človeka. S tem smo začeli leta 1988. Ker zakon predvideva, da gre lahko delavec v predčasni pokoj le ob njegovem soglasju, smo uvedli občutne stimulacije dveh vrst: za zmanjšano pokojnino in na manjkajočo pokojninsko dobo. Ker je učinkovalo, so nas posnemali tudi drugi. Ko je firmo v letu 1990 prevzel polovično tuji partner, so se zadeve zaostrile, mi pa nestrpno čakali na novo zakonodajo. Prešli smo na sistem pomoči za delavce, ki so predčasno odšli. Kasneje, ko je zakon dajal možnost odpravnin in dokupov, pa smo se poslužili tega, spet z izjemno dobrimi izkušnjami. Že tedaj so nas ovirali neusklajeni zakoni, vendar je razumno sodelovanje s SPIZ omogočilo, da smo ljudi formalno deklarirali kot presežke in dokupovali delovno dobo, v svoje akte pa drzno zapisali, da je vsak, ki izpolnjuje pogoje za pokoj, lahko presežek.«

Socialni kodeks

Kot je dejal sogovornik, se je novi pokojninski zakon precej približal njihovim dosedanjim rešitvam, le da mora delavec poslej biti dejanski, ne več formalni presežek. To že predvideva obvezno izplačilo odpravnine. To je sicer prav in v Iskri Tel bodo uvedli dodatne stimulacije, da bodo ljudje hoteli biti presežki, v mnogih firmah pa bo ta pogoj verjetno precej zmanjšal predčasne upokojitve, namesto tega pa bo več stečajev, vzporednih firm in podobnega. Še manj spodbudno pa je povečevanje starosti, kar praktično izloča možnost pravnih institutov, kot so dokupi in predčasne upokojitve. V Iskri Tel so se jih posluževali zlasti pri mlajših delavcih, z višanjem starostne meje pa se je bati, da bi ostalo na cesti več starejših delavcev. Dokupi zanje pa so izredno dragi in monopolistični. Zato je Zdravko Gorjanc predlagal sprejem nekakšnega socialnega kodeksa, ki bi uravnaval različne neusklajene zakone in bi ljudje z določeno starostjo in delovno dobo, ki izpadejo iz zakonskih rešitev, vendarle nekako dospeli v pokoj.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev, bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko financiral dokupe in odpravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uvedli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecev delovne dobe ali starosti za pokoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

V pokoj z zavoda za zaposlovanje.

Upokojevanje ni rešitev za brezposelnost

Predčasno upokojevanje je v minulih letih elegantno in neboleče rešilo brezposelnosti mnoge ljudi. Toda države ni mogoče rešiti tako, da upokojujemo še sorazmerno mlade ljudi, je na naše vprašanje o smiselnosti uvajanja strožjih zakonskih pogojev v času največje brezposelnosti odgovoril Marko Štrovs. V svetu so starostni pogoji za upokojitev celo višji kot 63 in 58 let, je dodal. Sicer pa vidi rešitev brezposelnosti v iskanju dela in uvajanju novih delovnih mest. Že zdaj je razmerje med aktivnimi in upokojenimi 1,8 proti 1, zaradi tega zlepa ne moremo napolniti skladov. Ob večjem upokojevanju bi morali bodisi znižati pokojnine bodisi zvišati prispevno stopnjo. Tako pa je bolje, da isti denar istih davkoplačevalcev namenimo gospodarskemu razvoju in novim delovnim mestom. Brezposelnost je treba reševati aktivno, pomagati podjetjem, da ne bodo šla v stečaj, pomagati delavcem, da si poiščejo samostojno delo, ne pa jih še mlade nasilno riniti v pokoj. Seveda je ta problem videti drugačen z makro ravni kot z vidika nekega podjetja v stiski. Zato je Zdravko Gorjanc k temu pripomnil, da je zakon vendarle neskladen, ker z večanjem starostne meje praktično opušča možnost dokupa let do predčasne pokojnine, poprej pa so se te možnosti velikokrat posluževali.

Kaj potem, ko nekomu preteče obdobje na zavodu za zaposlovanje, je zanimalo nekaj ljudi iz občinstva. Po zakonu o zavarovanju za primer brezposelnosti ima človek, ki je izgubil delo, najprej pravico do nadomestila, je odgovoril Marko Štrovs. Ko pretečeta dve leti na zavodu za zaposlovanje in človeku manjkajo manj kot tri leta do upokojitve, se na zavodu dogovori, da mu podaljšajo pravico do nadomestila. Slednje naj bi prejemal toliko časa, da doseže pogoje za upokojitev po starem zakonu, če je bil na zavodu za zaposlovanje pred sprejetjem novega zakona.

Večino obiskovalcev je zanimalo, kaj zakon predvideva za njihov osebni primer, kdaj naj se upokojijo, kakšna usoda jih čaka, ko jim preteče doba brezposelnosti na zavodu za zaposlovanje, kako si lahko približajo pokoj z dokupi, kako jim bo odmerjena pokojnina, koliko jim bo odtegnjeno od pokojnine v primeru predčasne upokojitve, kako je z odpravninami, pa vštevanjem nadur v pokojninsko dobo, dokupom vajeniške dobe in podobno. Vinko Šimnovec, ki je v četrtek odgovoril na večino zastavljenih vprašanj, opozarja, da so rešitve zelo individualne in je zato najbolje, da se kandidati za v pokoj, ki so v dvomih glede upokojitve, oglasijo na območni enoti SPIZ. Tam bodo natanko pregledali vse predpise in okoliščine ter našli najboljšo možnost. Sicer pa bomo odgovore na vprašanja, zastavljena v četrtek, v prihodnjih številkah Gorenjskega glasa tudi objavili in bodo obiskovalci javnega pogovora vnovič prišli na svoj račun. ● **D. Z. Žlebir, foto: P. Kozjek**

NOVO - NOVO - NOVO
Elita
v II. nadstropju na Titovem trgu 7, v Kranju (pri cerkvi)
VSI TEKSTILNI IZDELKI NA ENEM MESTU
(metrsko blago, brisače, otroško, žensko in moško perilo, pletenine, trenirke, kopalni plašči, nogavice, bluze, srajce in še mnogo drugih tekstilnih izdelkov)
ZELO UGODNO - ZELO UGODNO
Elita

AVTOHIŠA MAGISTER
Avtoservisno in trgovsko podjetje d.o.o.
Radovljica, Prešernova 21
Telefon: 064/75-256
TRGOVINA Z AVTO DELI ZA OSEBNA VOZILA IN KOMBIJE
ZAVORNE PLOŠČICE IN OBLOGE
AMORTIZERJI "MONROE" (plinski in oljni)
KLINASTA JERMENA
MOTORNA TESNILA
VŽIGALNE SVEČICE "CHAMPION" in "NGK"
MOTORNA IN HIDRAVLIČNA OLJA

64228 Železniki, tel.: 064/66-155, fax: 66-154,66-380
Odprto vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure
prodajni center alples
alples
MESEC APRIL - MESEC UGODNEGA NAKUPA V NAŠI TRGOVINI
ZELO UGODNI - AKCIJSKI POPUSTI ZA PLAČILO Z GOTOVINO.
POHIŠTVO ZA DNEVNE SOBE, PREDSOBE, SPALNICE, KUHINJE, SEDEŽNE GARNITURE, KOPALNIŠKE GARNITURE:
30 - 45 % POPUST
BELA TEHNIKA, AKUSTIKA, TELEVIZORJI, ROČNO ORODJE, GOSPODINJSKI APARATI
10 % POPUST.
VSE NA ENEM MESTU!
OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!
64228 Železniki, tel.: 064/66-155, fax: 66-154,66-380
Odprto vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure
prodajni center alples

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja modne fotografije ***Dean Dubokovič***. V stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava tekstilnega oblikovanja avtorice ***Maričke Rakovec***. V galeriji Mestne hiše pa je na ogled pregledna razstava slikarja ***Poldeta Miheliča***, v mali galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar ***Darko Slavec***. V galeriji Pungrat razstavlja akad. slikar ***Zmago Puhar***.

JESENICE - V razstavnem salonu DOLIK razstavlja barvne fotografije ***Adi Fink***, kandidat mojstra fotografije. V razstavnem prostoru Viktorja Gregorača na Javorniku razstavlja slike ***Janez Ambrožič***, član Dolika. V bistorju Želva na Čufarjevem trgu se z grafičnim oblikovanjem predstavlja ***Janja Ošlaj*** iz kranja. V pizzeriji Ajdna v Žirovnici razstavlja ***Klemen Čebulj*** s kolekcijo fotografij V mreži.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure, ob ponedeljkih zaprto.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah med 12. do 16. uro, ob sobotah zaprto.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan od 10. do 17. ure, v ob ponedeljkih zaprto.

RADOVLJICA - V Sivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del ***Viljema Jakopina***. V avli radovljiške občine je na ogled razstava osnutkov in prototipov za Linhartove spominke.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik je na ogled pregledna razstava slikarskih del akad. slikarja ***Jake Torkarja***.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava slik kitajske slikarke ***Wang Huiqin***. V galeriji ZKO-Knjižnica je na ogled razstava slik prof. ***Borisa Zuliana*** iz Trsta. ***Zbirke Loškega muzeja*** so na ogled vsak dan od 9. do 17. ure, razen ponedeljka. V galeriji Loškega gradu razstavlja ***Andrej Pibernik***. V okroglem stolpu je na ogled razstav fotografij uprizoritve ***Škofjeloškega pasijona*** iz leta 1936. V knjižnici I. Tavčarja bo v četrtek, 23. aprila, ob 18. uri FKK A. Ažbe predvajal ***diapozitive*** na temo SMEH.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja plastike na temo Popotovanja akad. kipar ***Cene Ribnikar***.

KAMNIK - V kavarni Veronika razstavlja slike akad. kipar ***Jože Vrščaj***.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju, Prešernova 20 bosta do septembra letos na ogled razstavi Gradovi umirajo, fabrike nastajajo - ***Industrijsko oblikovanje v 19. stoletju*** ter razstava ***Denarništvo v antiki na Slovenskem***. Razstavi sta odprti vsak dan, razen ponedeljka, med 10. in 18. uro, ob nedeljah od 10. do 13. ure.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

RADOVLJICA: RECITAL - V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 dramska skupina iz Boh. Bistrice predstavila poezijo Marije Mencinger v recitalu z naslovom Moj svet v pesem ujet. Sodeluje tudi moški kvartet z Jereke.

JESENICE: GOSTOVANJE PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA - V petek, 24. aprila, ob 19.30 gostuje v Gledališču Tone Čufar kranjsko Prešernovo gledališča z uspešnico Edwarda Albeeja KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF.

RAZSTAVA MODNE FOTOGRAFIJE

V galeriji Prešernove hiše se s samostojno razstavo predstavlja fotograf Dean Dubokovič, ki se poklicno ukvarja z modno fotografijo.

Javne funkcije fotografskega medija so se v polni meri zavedeli reklamni in modni fotografi, vsaj tisti z izrazitejšimi poklicnimi in ustvarjalnimi ambicijami. Mednje bi namreč lahko uvrstili tudi Deana Dubokoviča. Fotografije so v modnih revijah in journalih sicer pisani, atraktivni, a vendarle nemi pravokotniki, zato mora biti njihovo sporočilo, če hočejo učinkovati na prvi hip, dinamično in privlačno ter vabljivo formulirano. Malce presenetljiva, a zato nadvse učinkovita je odločitev Deana Dubokoviča za "promocijski" in za naše razmere skorajda monumentalen format barvnih fotografskih povečav, izdelanih posebej v razstavne namene. Je že res, tega se Dean Dubokovič tudi dobro zaveda, da sodobni marketing pri nas vse bolj stimulira samo še oblike reprezentativnega značaja, ki praviloma niso poglaviten namen zgolj same sebi, temveč so namenjene predvsem potencialnemu kupcu.

Čeprav je modna fotografija v interpretativnem smislu manj ambiciozna, kot večina drugih vej fotografskega ustvarjanja, ki najdejo svoje mesto tudi na galerijskih stenah (pogrešan je skorajda vsak pripovedni element), pa ji nikakor ni tuja sposobnost likovne izraznosti. Za profesionalno obvladovanje svojega poklica morata biti modnemu fotografu lastna tudi likovna kultura in poznavanje veljavnih estetskih in izvenestetskih kriterijev. Obvladovati občutek za formalno dognanost posnetka in znati organizirati motiv v neko vabljivo oblikovano celoto - v primeru večine fotografij Deana Dubokoviča torej v dinamično reklamno sporočilo.

Napak bi bilo dela Deana Dubokoviča, predstavljena na njegovi samostojni razstavi, označiti zgolj za modne fotografije, kajti enake pozornosti, kot jo avtor namenja reklamiranim elegantnim oblačilom in modnim dodatkom, so deležni tudi manekeni, ali, bolje rečeno, protagonisti njegovih fotografij. Med njimi in fotografom se je ustvaril dialog. Dean Dubokovič ni samo preprost zapisovalec, temveč tudi iniciator kompozicijske in likovne zgradbe fotografskega posnetka, v katerem se spontanost skorajda vedno izkaže za skrbno naštudirano držo. V takih posnetkih je vedno dovolj prostora tudi za vizualno identiteto manekena in za izgrajevanje njegovega imagea, tako da sta na koncu zadovoljna oba - fotograf in maneken, zraven pa tudi naročnik, saj se prezentacija (registracija) neke modne kolekcije na fotografijah Deana Dubokoviča zlahka spremeni v njeno reprezentacijo (govorico) v najboljšem pomenu besede.

Damir Globočnik

Sveže ideje mladih radovljiških oblikovalcev

LINHART KOT SIMBOL MESTA

Radovljica, 18. aprila - V avli občinske skupščine Radovljičanom že ves teden na ogled izredno zanimiva razstava; predstavljeni so namreč osnutki in prototipi izdelkov pod skupnim naslovom Linhart tako ali drugače. Devet mladih radovljiških oblikovalcev prikazuje obilico izvirnih idej za spominke, dokumente in druge promocijske predmete, ki bi lahko čim bolj pristno prikazali oziroma predstavili Radovljico, še najbolj znano prav kot rojstno mesto znanega zgodovinarja in dramatika Antona Tomaža Linharta.

Petra in Primož Černe, oba študenta Akademije za likovno umetnost, pravita, da sta se prijavila na natečaj ravno zaradi tega, ker ju je kot Radovljičana problematika izredno zanimala. Petra Černe pravi: "Radovljica nima nobenega svojega predmeta, spominka ali česa podobnega, kar bi lahko ponudila svojim obiskovalcem, turistom in tudi domačinom, niti lepe razglednice ne. Zato se mi je vse skupaj zdelo celo bolj potreba kot izziv. Mislim, da je že skrajni čas, da je končno sproženo tudi to vprašanje in sicer na način, ki omogoča spodobno raven rešitve problema. Predvsem glede na to, da gre pri Linhartu za osebnost mednarodnih razsežnosti." Mnenju se pridružuje tudi njen brat in sooblikovalec izdelkov, ki sta jih predstavila, ki je prepričan, da celo Radovljičani Linharta premalo poznajo. Zato sta se na začetku dela lotila z obsežno analizo vsega dostopnega gradiva, povezanega z Linhartom. "In ko se enkrat v stvar zagrizeš, se ne ustaviš več - kar samo te žene naprej." Kljub temu da so imeli mladi ustvarjalci časa le dober mesec, se je na razstavi nabralo zelo veliko število najrazličnejših izdelkov; šatulje, svinčniki, ovojni in pisemski papir, osnutki za plakete in druge dokumente, pečatni material, vzorci za blago in priponke iz žlahtnih kovin. Vse seveda na temo in v smislu Linharta.

Primož in Petra Černe sta Linhartov lik postavila korak nazaj, v njunih izdelkih se Linhartova glava dejansko ne pojavlja." Silhueta sama se nama ni zdela toliko zanimiva, da bi morala striktno vztrajati na njej," pravita. "Šlo nama je za širši prikaz časa, v katerem je Linhart živel."

Petra Černe: Faza zbiranja gradiva je zelo pomembna in najbolj naporna. Šele ko zbrane podatke o človeku, času in prostoru, v katerem je živel, analiziraš, lahko gradiš naprej.

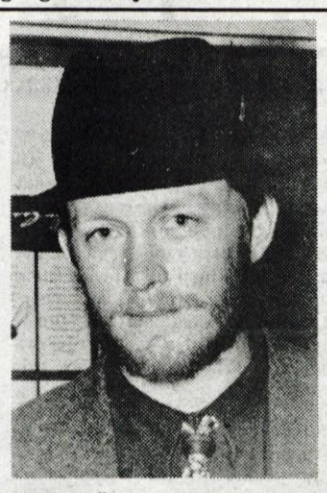

Primož Černe: Tema Linhart tako in drugače je izredno zanimiva, marsikaj bi se v tem smislu še dalo narediti. Seveda pa čakamo, kako bodo stvari tekle naprej.

Polona Čeh: Mislim, da so Radovljičani kar sprejemljivi za projekte, kakršen je tale. Sicer pa se mi zdi, da je lik Linharta edini simbol, po katerem Radovljico poznajo tudi drugod.

V projektu so sodelovali: Polona Čeh, Petra in Primož Černe, Andrej Čufer ml., Tanja Egart, Sonja Eržen, Mariza Monti, Barbara Kokalj in Meta Petriček.

Polona Čeh se je odločila za pisemski in ovojni material. Pravi, da zato, ker se že ves čas šolanja ukvarja z designom, pa tudi zato, ker jo moti, da je pri nas vse, kar kupiš, ponavadi zavito v zares neestetski papir.

"Všeč mi je, če nekaj kupim in mi je tudi na zunaj všeč," pravi, zato se je tudi odločila za izdelkę, na katerih je Linhartov lik v kombinaciji z nežno rumeno barvo: "Želela sem nekaj nežnega, nevsiljivega in nekaj časa nihala med zeleno in rumeno, toda ker se mi je na koncu zelena zdela še vedno zelo agresivna, sem se odločila za rumeno." Polona Čeh upa, da bodo ponujene izdelke sprejeli tako Radovljičani kot tudi tujci. Prav tako vsi ostali oblikovalci, ki so s svojimi osnutki ponudili mestu priložnost za kvalitetno promocijo v svet, kajti uspeha ne prinaša samo tisto, kar konkretno ponujamo, važno je namreč, kako ponujamo, posebej v Radovljici, ki naj bi bila turistično mesto. In ne le turisti in obiskovalci, tudi domačini naj imajo možnost in priložnost, da se na vsakem koraku srečujejo z lepim: s tistim, kar nam je dal Linhart in s tistim, kar so nam dali mladi oblikovalci zaradi njega in po njem. ● **Marjana Ahačič, foto: Polona Kragelj**

NAŠA PESEM - MEDNARODNI IZZIV

Ljubezen do petja preveva malodane slehernega Slovenca. Množice ljubiteljev zborovske pesmi prepevajo v številnih pevskih zborih širom po domovini, kar nekaj tistoč se jih vsako leto zbere v Šentvidu na Taboru, vsaki dve leti pa se cvet slovenskega zborovstva zbere v Mariboru, kjer na tekmovanju Naša pesem preskuša svoje sposobnosti in kvalitete.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Maribora ter Slovenska pevska zveza so 12. zborovsko tekmovanje, ki je potekalo pod motom "Musica, noster amor! - Glasba, naša ljubezen, naj pevcem bo spremnica zvesta" , pripravili z resnično ljubeznijo, saj je bilo vzdušje na tekmovalnih koncertih nadvse prijazno. Tekmovali so zbori, pevci, absolutni zmagovalec pa je bila glasba.

Če smo morda pred dvema letoma mislili, da prihaja slovensko zborovsko petje v krizo, pa je pet letošnjih tekmovalnih koncertov pokazalo, da smo se vendar sposobni meriti v mednarodni konkurenci, čeprav sta manjkala dva pomembnejša zbora: APZ Tone Tomšič in Consortium musicum iz Ljubljane. Tuji zbori so bili dobri, vendar je bil boljši od naših le Mešani zbor iz Nižjega Novgoroda (Ruska federacija) v ljudski pesmi. Svežina, ki so jo prinesli tuji zbori na mariborski oder, pa sicer ni resneje ogrozila naših zborov.

Petčlanska mednarodna žirija, ki ji je predsedoval dirigent Marko Munih iz Ljubljane, je ocenjevala prepričljivost izvedbe, tehnično pripravljenost zbora in zahtevnost tekmovalnega programa. Kljub visoki kakovosti in pripravljenosti vseh zborov, ki so se udeležili tekmovanja, pa sta daleč daleč pred vsemi izstopala mlada dirigenta Matjaž Šček z Ljubljanskimi madrigalisti in Andraž Hauptman z vokalno skupino Ave. V konkurenci med tema dvema je imela žirija nedvomno težko delo, pa vendar so na koncu Ljubljanski madrigalisti - upravičeno - pobrali skoraj vse lovorike: 1. nagrado za izvirno zborovsko pesem, 1. nagrado za najboljši mešani zbor, priznanje za najboljšo izvedbo skladbe Jakoba Gallusa in za prepričljiv nastop zbora, ki je prvič na Naši pesmi.

Maribor je pokazal še nekaj: v prihodnosti lahko računamo na dve strukturi zborovskih ljubiteljev - na številne, ki ob vsakdanjem delu najdejo sprostitev v zborovskem petju pod vodstvom strokovne roke in na (predvsem mlade) redkejše vokalne skupine, v katerih se zbirajo glasbeno izobraženi pevci, marsikdaj profesionalci, ki pa jim je seveda muziciranje v zboru tudi višja oblika osebnega izpovedovanja. Maribor '94 bo torej velik izziv in odgovor na vsa današnja vprašanja.

Tomaž Bole

Agromehanika
Hrastje 52 a ☎ 064/324-033, 324-034

POLETNI IDRIART

Bled - Letošnji mednarodni kulturni festival IDRIART se bo julija že osmič ustavil na Bledu. Tokrat so festivalska dogajanja od 10. do 17. julija vpeta v tako imenovano Kulturno karavano, s katero tokrat festivalski dogodki povezujejo svet od vzhoda do zahoda.

Letošnji festivalski dogodki se začenjajo v Peruju in Braziliji, nadaljujejo pa v Romuniji, se preselijo na Bled in čez Koroško, Češko Slovaško, Nemčijo in Rusijo potujejo od Moskve do Mongolije in se iztečejo na Kitajskem v Tibetu. Blejski festival bo torej člen v tej verigi prireditev, ki jih zdaj že več kot desetletje pripravlja Inštitut za razvijanje medkulturnih odnosov iz Ženeve.

Prve tri dni so v programu letošnjega dogajanja na Bledu seminarji; o waldorfski pedagogiki, euritmiji, biodinamičnem poljedelstvu, duhovni zgodovini in uresničevanju notranjega in zunanjega miru, meditaciji in njenih tehničnih nasprotkih, antropozofskem aspektu družbene ureditve, o antropozofski medicini za zdravnike, predavanja o kulturi in drugo.

Drugi del festivala, ki se bo uradno odprl 13. julija zvečer s koncertom Komornega orkestra RTV Slovenije, se bo dogajal na popotovanju po pokrajini - en dan od Jošta do Crngroba in Škofje Loke z vmesnimi koncerti (na Joštu violonist Miha Pogačnik, čembalistka Marija Namitscheva, ter orgelski koncert v Crngrobu in koncert v loški kapucinski cerkvi) in predavanji. Drugi izlet bo pod Soriško planino in Ratitovec s postanki v Sp. Sorici (koncert budimpeštanskega kvarteta Kodaly in v Sp. Danjah (koncert Tria Tutamora Slovenica). En vmesni dan se bo dogajal na Bledu s predavanji o ekologiji poslušanja glasbe in spoznavanje umetnosti in narave ter koncerti na Blejskem otoku in v Festivalni dvorani. Tretji popotovalni dan obsega Koroško s spoznavanjem njene kulturne zgodovine, koncerti in predavanji. Podrobnejše informacije in programe ima na voljo Odbor festivala Idriart, 64000 Kranj, p.p. 80.● **L. M.**

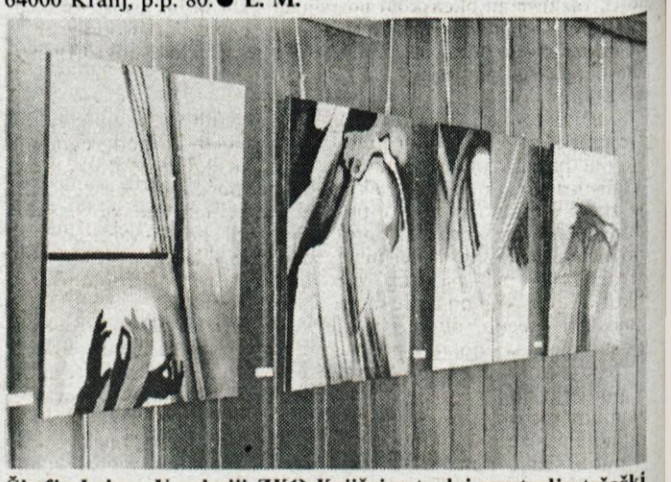

Škofja Loka - V galeriji ZKO-Knjižnica te dni razstavlja tržaški slikar Boris Zulian. Njegovo likovno govorico so v nekaterih slovenskih razstaviščih pred časom že spoznali, tokrat pa se prvič predstavlja v enem od gorenjskih razstavišč. - Foto: Polona Kragelj

Direktorji poročali vladi

Bo zdravilo z občinskimi obveznicami prijelo?

Med štirimi radovljiškimi podjetji, ki so lani prejela denar od prodanih občinskih obveznic, je le Iskra Otoče minulo leto končala brez izgube.

Radovljica, 17. aprila - Trije direktorji in direktorjev poslanec štirih radovljiških podjetij, ki so pod določenimi pogoji dobila denar od prodanih občinskih obveznic, so na zadnji seji izvršnega sveta poročali o tem, kako podjetja izpolnjujejo pogoje in kako se prebijajo v gospodarskih razmerah, ko so ostala brez vzhodnega oz. dobršnega dela jugoslovanskega trga. Da direktorji niso prišli samo poročat, ampak da so sedli na nekakšno "zatožno klop", se je posebej pokazalo pri razpravi enega od članov izvršnega sveta, ki jim je po profesorsko svetoval, kaj vse morajo storiti. Da je bila njegova razprava malce neokusna, je kasneje, po odhodu direktorjev, priznal tudi eden od članov občinske vlade.

Naj bo tako ali drugače! Od štirih podjetij, ki so dobila denar od prodanih občinskih obveznic, je v minulem letu le Iskra Otoče prigospodarila nekaj dobička, vsa ostala (Almira, Sukno in Veriga) pa so leto sklenila z izgubo. Največ jo je imela Almira, kar 104 milijone tolarjev oz. domala osemnajstkrat več kot leto prej. Izguba ne bi bila tolikšna ali je sploh ne bi bilo, če bi v poslovnem rezultatu upoštevali kupnino za grad Grimšče in če bi odšteli tečajne razlike za mednarodno IFC posojilo. Almira je v najhujši krizi za pokritje starih obveznosti potrebovala pet milijonov mark, doslej ji je uspelo pokriti 3,5 milijona dolarjev; da pa bi prišla na zeleno vejo, bi potrebovala še vsaj toliko, kolikor naj bi morebiti na dražbi dobila za modno hišo Pristava na Bledu. V podjetju so že pred časom odpustili 130 delavcev, v kratkem pa bodo okrog petdeset delavcev iz režije premestili na produktivna delovna mesta. Podjetje bodo preoblikovali v kapitalsko družbo, pri tem pa računajo, da bodo z javnim razpisom deležev pridobili tudi nekaj zasebnega kapitala. Kako donosen posel je izvoz, pa največ pove podatek, da na tuje trge prodajo 65 do 70 odstotkov blaga, iztržek od izvoza pa v skupnem dohodku predstavlja le nekaj več kot trideset odstotkov.

V Suknu so minulo poslovno leto sklenili z 19,7 milijona tolarjev izgube. Rezultat v letošnjem prvem četrtletju verjetno še ne bo pozitiven; kakšen bo na koncu leta, pa je predvsem odvisno od tega, kolikšen delež proizvodnje bodo prodali na tuje trge. Direktor **Alojz Ferbežar** pravi, da bi lahko izvozili vse, kar naredijo, vendar si takšne poslovne poteze ne upajo privoščiti, ker na domačem trgu dosegajo precej boljše cene kot na tujem. Izračuni so pokazali, da bi za pozitivni poslovni rezultat morali doma prodati najmanj četrtino izdelkov.

V leški Verigi so lani "prigospodarili" 79,7 milijona tolarjev izgube. Glavni problem je pomanjkanje naročil in dela, posledica tega pa slaba izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti. Na leto bi lahko naredili 13 tisoč ton izdelkov, pa jih le 6 do 7 tisoč ton. V preteklosti so bili močno odvisni od vzhodnoevropskega in jugoslovanskega trga, zdaj pa ne morejo na hitro teh trgov nadomestiti s prodajo na zahod.

Iskra Otoče je edino od štirih podjetij, ki je lani poslovalo brez izgube. Še več: uspelo ji je pokriti predlansko izgubo (16 milijonov tolarjev) in ob tem ustvariti še 380 tisoč tolarjev dobička. Kot je na seji dejal direktor **Franc Šifkovič**, bo letos za Iskro Otoče precej težje kot lani, saj se bo lanski nekajmesečni "izpad" z jugoslovanskega trga letos raztegnil na vse leto; odplačati pa bo treba tudi tuje posojilo. Letos so na južne trge prodali le za 70 tisoč mark blaga, razliko pa skušajo nadomestiti z večjim izvozom. Na tuje trge prodajo 85 odstotkov proizvodnje, izvoz pa jim prinese okrog 70 odstotkov dohodka. Plače delavcev so se v prvih treh letošnjih mesecih realno povečevale, še vedno pa so bile nizke - marca, na primer, povprečno 15.300 tolarjev. ● **C. Zaplotnik**

Radovljiška industrija je lani naredila 17 odstotkov manj kot predlani in 38 odstotkov manj kot 1986. leta. Odkup kmetijskih pridelkov je, razen pri mleku, zaostal za predlanskim. Gozdno gospodarstvo se je pri poseku lesa v družbenih gozdovih približalo predlanskim rezultatom, v zasebnih gozdovih pa je bil posek za 13 odstotkov manjši. Turizem je lani zaradi vojne preživljal hude čase: nočitev tujih gostov je bilo le petino toliko kot predlani, nočitev domačih pa je bilo za šest odstotkov več. Izvoz je bil lani za petino manjši kot leto prej. Na to so najbolj vplivali enomesečna blokada Evropske gospodarske skupnosti, zmanjšanje izvoza v Elanu za petino, izpad deviznega priliva v turizmu ter izguba vzhodnih trgov. Največje likvidnostne težave so bile v gostinstvu in turizmu. Gospodarstvo je leto sklenilo s 484 milijoni tolarjev izgube, k temu znesku pa je treba prišteti še 166 milijonov tolarjev nepokrite izgube iz prejšnjih let. V podjetjih, ki poslujejo z izgubo, dela že več kot polovica vseh zaposlenih. Skupno število zaposlenih v občini se je zmanjšalo za 1.069 delavcev, od tega 1.048 v gospodarstvu in 21 v družbenih dejavnostih. Število nezaposlenih, ki so prijavljeni na zavodu, pa se je v tem času povečalo s 1.068 na 1.542.

V četrtek popoldne so bili gostje kranjske Čopove šole švicarski strokovnjaki za pouk gospodinjstva in za izobraževanje učiteljev tega predmeta. Srečali so se z gorenjskimi kolegi, primerjali vsebino predmetnikov pouka gospodinjstva v osnovnih šolah dveh dežel ter izkušnje. V švicarskih šolah gospodinjstvu namenjajo precejšnjo pozornost, pouk ni osredotočen zgolj na kuhanje in pospravljanje, pač pa je dan močan poudarek tudi ekologiji (kako ravnati z živili, odpadki), družini, povezavi družine z narodovim gospodarstvom. Gostje so obisk v Kranju izkoristili še za ogled mesta, srečanje pa sklenili v prijetnem vzdušju kmečkega turizma v Žejah, kjer so jim postregli z gorenjskimi kuharskimi specialitetami. H. J., foto: P. Kozjek

Nove osnove za izračun plač

Ljubljana, 20. aprila - Vlada Republike Slovenije je na seji konec preteklega tedna določila nove izhodiščne zneske za izračun plač v državni upravi in zavodih družbenih dejavnosti, ki se ravnajo po ugotovljenih povprečjih v gospodarstvu. Za delavce zavodov na področjih družbenih dejavnosti naj bi se za izračun plač za mesec april upošteval znesek 16.383 tolarjev (izhodiščna bruto plača za prvi tarifni razred), kar je 52 odstotkov povprečne februarske plače v gospodarstvu, za delavce državne uprave in funkcionarje pa je novo izhodišče 15.753 SLT bruto, kar je 50 odstotkov februarskega povprečja v gospodarstvu. ● Š. Ž.

Upniški odbor BPT Tržič

Zahteva za zamenjavo vodstva

Stečajni upravitelj Matija Roblek - Majcen zagovarja podjetniške interese.

Tržič, 17. aprila - Upniški odbor je predlagal sodišču zamenjavo stečajnega upravitelja BPT Tržič, stečajni senat pa zahteva dodatna pojasnila. O teh so se dogovarjali na včerajšnji seji upniškega odbora, ki še vedno vztraja pri zamenjavi vodstva. Kot je v pogovoru za Gorenjski glas povedal Matija Roblek - Majcen, njegovemu programu reorganizacije podjetja verjetno nasprotujejo zaradi bojazni za večanje premoženja.

Med upniškim odborom in stečajnim upraviteljem BPT je prišlo do bistvenih razhajanj v pogledih na vodenje podjetja v stečaju, je še pred četrtkovim sestankom upniškega odbora povedal Matija Roblek - Majcen. On namreč daje prednost podjetniškim ciljem, ki so usmerjeni v takojšnjo reorganizacijo. Upniški odbor ni dal niti zanjo niti za oživitev firme Voje zelene luči, kar je po Roblekovi oceni velika škoda. Vsak dan brez uresničenih načrtov namreč pomeni izgubljeno možnost za zaslužek. In prav tega, povečevanja premoženja BPT, se najbrž boje v upniškem odboru zaradi možnega zmanjševanja upniških deležev, je ugotovil stečajni upravitelj.

Zaradi blokiranja programa dela je Matija Roblek - Majcen v pismu od upniškega odbora zahteval, da prevzame svoj del odgovornosti za nastalo škodo. Upniški odbor je reagiral tako, da je sklenil predlagati stečajnemu senatu zamenjavo sedanjega vodstva. Ne glede na to zaostritev je stečajni upravitelj prepričan v uspeh predloga za prisilno poravnavo z upniki, za katero je sodišče določilo narok maja letos. Sam predlog je dobro pripravljen, poravnavo pa si želijo tudi upniki. Bolj skeptičen pa je zaradi možnosti pretrganja kontinuitete v vodenju podjetja, ki bi lahko povzročila dodatne zastoje pri poslovanju.

Kot se je izkazalo na sestanku upniškega odbora v četrtek popoldne, bo odbor vztrajal pri svoji prvotni odločitvi. Dogovoril se je namreč za dodatna pojasnila o svojem predlogu za revizijo poslovanja in zamenjavo stečajnega upravitelja, kar je od odbora zahteval stečajni senat kranjskega sodišča za nadaljevanje postopka. ● **Stojan Saje**

TERMO Industrija termičnih izolacij
Trata 32, Škofja Loka

razpisuje delovno mesto za delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za mandat 4 let

DIREKTORJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati pogoje:
- višja ali visokošolska izobrazba ekonomske, komercialne ali tehnične smeri
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- najmanj 5 let uspešnih delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
- organizacijske ali vodstvene sposobnosti, ki jih dokaže z dosedanjim delom.

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in vaših osebnih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa z oznako "prijava za razpis". Podrobneje informacije lahko dobite v kadrovski službi podjetja (telefon: 064/631-151).

Demonstracijski projekt za obnovo hotela Transturist

Klavrno ogledalo betonski arhitekturi

Škofja Loka, 18. aprila - Dvajsetletni hotel Transturist v Škofji Loki je le eden od žalostnih podob minule "betonske arhitekture". Razgibano načrtovan siv in mrzel orjak s slabo izkoriščenimi prostori, razkošnimi okenskimi površinami (kot bi bil grajen za tropske kraje) propada, račun za popravilo spomenika arhitektu in še ne tako davnemu času pa kajpak ostaja na plečih lastnika, Turistično-hotelskega podjetja (THP) Škofja Loka.

Direktorica THP **Irena Uhan** je škofjeloški vladi predstavila projekt prenove hotela Transturist, saj od nje pričakuje zlasti moralno podporo, pomoč pri iskanju denarja za prenovo. Ne nazadnje hotel ni le stvar THP, pač pa tudi vse Škofje Loke, ki ji ne more in ne smejo biti vseeno, ali bo hotel postal njena sramota ali ponos.

Kot je povedala Irena Uhan, v podjetju namreč pripravljajo demonstracijski projekt obnove hotela, s katerim se bodo pri republiškem ministrstvu za energetiko potegovali za denar. Njihov projekt naj bi ministrstvo sprejelo kot vzorec, kako obnoviti dotrajan betonski hotel, kakršnih v Sloveniji, žal, ni malo. Obeti, da bodo nepovratni denar dobili, so dobri, beseda podpore z občinskega vrha bi jim pri tem tudi prišla prav. Kot tudi pri kandidiranju za denar iz sklada za drobno gospodarstvo in pri pridobivanju raznih soglasij.

Hotel Transturist je res pomilovanja vreden; od treh dela samo še en kotel za ogrevanje, dveh ni več mogoče popraviti, okna dobesedno trohnijo, četrto nadstropje sploh ni več uporabno, v njem so podstavljena vedra, beton se lušči, okruški so lahko nevarni za mimoidoče, bazen je zaprt, kleti nedonosno izkoriščene, skratka, hotel, kakršen je, bo naslednjo zimo bržkone moral zapreti vrata.

Projekt, za katerega so se odločili v THP, ne vsebuje le nujne obnove stavbe, zaščite pred propadom, pač pa tudi drugačno zunanjo podobo, nekatere dograditve in predvsem oživitev (tudi kleti) ter preskok iz B kategorije v višjo poslovno kategorijo. Projekt, delan za uresničitev še v tem letu, je ovrednoten z devetimi milijoni mark. Denar nameravajo v THP - razen že omenjenih virov - pridobiti še s krediti, soinvestitorji, delnicami in s sovlaganji drugih škofjeloških podjetij.

Škofjeloški izvršni svet je podprl prizadevanja vodstva THP Škofja Loka za obnovo hotela, soodgovornosti za projekt in poslovno usmeritev kot tudi za pridobivanje investitorjev, pa se je odrekel. ● **H. Jelovčan**

STARI PRIJATELJ SE VRAČA

club KANU

DISKOTEKA OD 22. APRILA
TEDEN GLASBE V ŽIVO

CATCH THE CASH

Sestanki investicijskega sistema Catch the Cash so: **LJUBLJANA** - pivnica **Jama** (ponedeljek in sreda ob 18h), restavracija **študentskega naselja** v Rožni dolini (torek in četrtek ob 18h), hotel **Ilirija** (pon. in sreda ob 17h), nastanitveni center **Šiška** (tor. in čet. ob 18h); **LJ. OKOLICA: Vir** - dvorana KS (pon., sr./18h); **Ribnica** - gostišče Dallas (tor., čet./19h); **Logatec** - gos. Krpan (pon.,sr./18h); **Hrastnik** - hotel Jelka (tor.,čet./18h); **Grosuplje** - motel (tor., čet./18h); **Kranj** - hotel Creina (pon., sr./16h); **Radovljica** - hotel Grajski dvor (po. sr./19h); **Maribor** - Birostroj, Gl. trg 17 (pon., sr./18h); **Sl.Gradec** - kult. dom Stari trg (tor., čet./19h); **Ptuj** - hotel Super Li (tor.,čet./18h); **Murska Sobota** - hotel Diana (tor., čet./18h); **Celje** - Golovec (pon., sr./18h); **Koper** - hotel Žusterna (tor., čet./18h), **Postojna** - rest. Letališče (po.,sr./19h); **Ilirska Bistrica** - hotel Turist (pon., sr./18h); **Nova gorica** - gas. dom Šempeter (tor., čet./19h); **Krško** - kult. dom (tor., čet./19h); Hotel **Otočec** (tor., čet./19h).V kratkem bo odprtih še nekaj lokacij.

VAŠ VELIKI KORAK V LEPŠO PRIHODNOST.

Nove honde civic

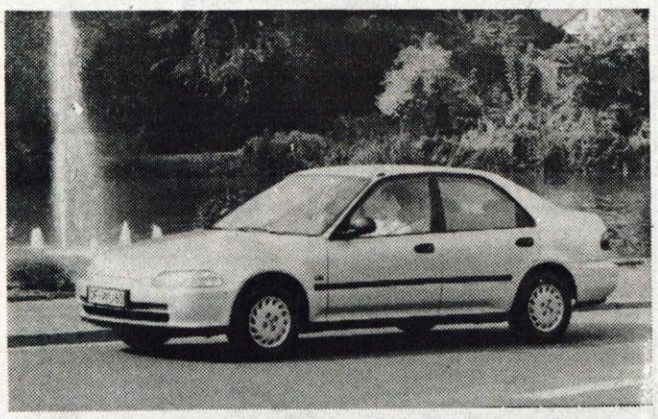

Ljubljanski Autocommerce, ki je od leta 1987 generalni zastopnik Honde v Sloveniji, je v tem obdobju prodal okoli 4000 teh vozil. V teh dneh bo tudi pri nas stekla prodaja novih modelov, ki so v novi podobi nekoliko oblejši, glede tehničnih rešitev pa so Japonci tudi naredili korak naprej, čeprav so Hondini agregati že precej časa opremljeni s štiriventilsko tehniko. Tudi novi modeli so na voljo v dveh karoserijskih oblikah, kot limuzina oziroma kot ji pravijo sedan in oblika s 'hitrim' zadkom, ki mu rečemo hatchback. Slednji je že iz prejšnjega modela znan kot specifično vozilo, tako da se bodo tudi na novega kupci hitro navadili, limuzina pa je zasnovana povsem na novo in je za oko bistveno prijetnejši kot stari model. Cene za nove civice so naslednje: sedan 1.5 DXi bo stal okvirno 18.950 DEM, sedan 1.6 ESi 20.600 DEM, hatchback z enako opremo in motorjem pa bo 150 DEM cenejši. Cene so seveda tovarniške, potrebno je prišteti še 16-odstotni davek (vsa vozila bodo imela katalizatorje) in 27 odstotkov carinskih dajatev. Vozila, ki bodo trenutno na voljo (Autocommerce naj bi uvažal vse modele civicov in kasneje tudi CRX), so serijsko opremljena s centralnim zaklepanjem, elektrificiranimi stekli, servo volanom, modeli ESi pa tudi s pomično streho. ● **M. Gregorič**

BMW v letu 92

Lani so pri BMW-ju so naredili 553.000 avtomobilov, kar je pomenilo 10-odstotno povečanje prometa na 29,8 milijarde mark. Lansko leto je bilo za BMW in s tem tudi za generalnega zastopnika ljubljanski Tehnounion doslej izredno uspešno tudi na območju Slovenije in nekdanje Jugoslavije. Tudi letošnje številke kažejo, da bo prodaja dobra, če ne bo prišlo do pomembnejših gospodarskih sprememb ali zaostrenih predpisov. V letošnjem prvem trimesečju so pri Tehnounionu prodali okoli 250 vozil (lani skupaj 2300, kar je približno toliko, kolikor znaša prodaja na Portugalskem), sicer pa načrtujejo širitev prodajne in servisne mreže po Sloveniji.

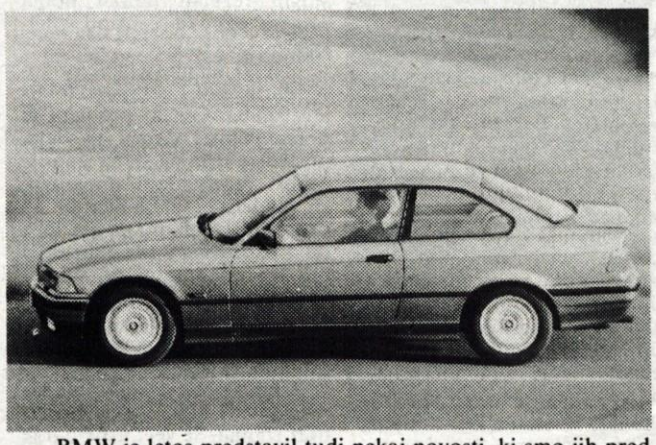

BMW je letos predstavil tudi nekaj novosti, ki smo jih pred kratkim videli tudi pri nas. Tako so naredili nov 2,5-litrski turbodizelski agregat s šestimi valji in 143 konjskimi močmi in dizelskim katalizatorjem. Motor je izredno prožen, saj navor 260 Nm doseže že pri 2200 vrtljajih. Na nedavni predstavitvi smo videli tudi touring serije 5 in dolgo pričakovani coupe serije 3. Pri BMW-ju pripravljajo tudi model 525 s pogonom na vsa štiri kolesa. Sicer pa je recept bavarske avtomobilske industrije očitno še naprej uspešen, saj že vseh trideset let posluje z dobičkom, hkrati pa računajo na povečano prodajo. Na sliki: coupe serije ● **M. Gregorič,**

Združenje za računalniško izmenjavo podatkov

Slovenija se počasi tudi prek računalniške izmenjave podatkov vključuje v svet. Pri GZS so pred kratkim podpisali sporazum o ustanovitvi slovenskega združenja za računalniško izmenjavo podatkov SLODETTE, ki bo kot deseti član vključeno v ODETTE-Italia in prek njega v Evropo. Ta organizira računalniško izmenjavo podatkov na področju avtomobilske industrije v Evropi, našim proizvajalcem rezervnih delov in avtomobilov bo omogočila neposreden dostop do vseh standardov in priporočil ter prenos izkušenj in povezovanje z vodilnimi svetovnimi proizvajalci avtomobilov, sestavnih delov in opreme. Sporazum so podpisali predstavniki Iskre-Avtoelektrike, Donita, Kolektorja, Saturnusa, Tama in Tovarne opreme Mirna.

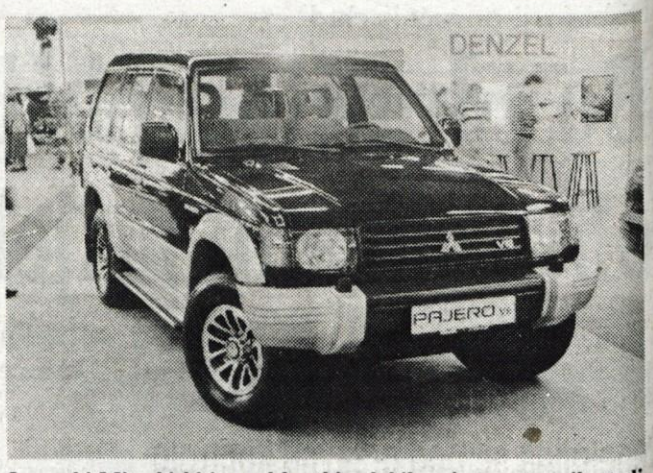

Japonski Mitsubishi je pred kratkim dobil svojega zastopnika tudi v Sloveniji. Za prodajne in poprodajne aktivnosti bo skrbela slovenska podružnica, ki je nastala kot mešano podjetje angleške podružnice in koprskega podjetja Impuls. Ob široki ponudbi osebnih vozil, terencev pajero in kombijev L 300 namerava Impuls ponuditi tudi lahke Mitsubishijeve tovornjake do nosilnosti 950 kilogramov. Zanimive so tudi cene: za colta je potrebno odšteti od 13.500 do 14.600 DEM, lancer stane od 15.450 do 18.500 DEM, še večji galant pa od 23.700 do 25.500 DEM. Med terenci in dostavnimi vozili omenimo pajera od 32.900 do 42.500 DEM in kombije L 300 od 23.600 do 27.500 DEM. Takoj po prvomajskih praznikih bo tudi slovenska predstavitev luksuzne limuzine sigma, ki bo v izvedbi s trilitrskim V 6 motorjem s 24 ventili stala 56.000 DEM. Vse cene so seveda brez davkov in carinskih dajatev. Trenutno čaka na kupce več kot 360 mitsubishijev. Na sliki: terenec pajero V6. M. G., slika J. Cigler

Začenjajo se akcije ob letu turizma

Znak turizma bo golob z lipovim listom

Ljubljana, 16. aprila - Turistična zveza Slovenije in Studio Marketing sta konec prejšnjega tedna v ljubljanski Mestni galeriji predstavila nov znak slovenskega turizma, ki bo označeval leto turizma 1993. To bo ptica (golob) z lipovim listom v kljunu. Golob je simbol miru, pomenil pa bo porajanje nečesa novega v novi državi, zato, po besedah predstavnikov Studia Marketing, kjer so znak izdelali, ni bil izbran naključno. Leto turizma pri nas pa naj bi najprej pomenilo turizem bolj približati Slovencem, "vplesti" vanj vsakogar. S tem naj bi se nadaljevale tudi akcije, ki jih je že leta 1983 s sloganom Slovenija, moja dežela, načrtno začel Studio Marketing, ter jih kasneje nadaljeval z akcijami Turizem nas bogati in Iščemo dobrega gospodarja.

Ob tej priložnosti je predsednik Turistične zveze Slovenije **Marjan Rožič** povedal, da njihova pobuda o letu turizma 1993 postaja resničnost in da so se akcije za leto turizma že začele. Vanje so se med drugimi že vključili Idrijci s svojo 500 let staro čipko, Počitniška zveza Slovenije, pa tudi nekatera podjetja. Kot je ob predstavitvi tako imenovanega "Slovenskega pohištva" povedal **Tone Simnončič iz tržiškega ZLIT-a** so se v podjetju odločili, da z izdelovanjem tega pohištva skušajo ohranjati slovensko kulturno dediščino. Njihova izvedba tega pohištva je že naletela na priznanja in odobravanja doma in v tujini. ● **V. Stanovnik**

Želite kaj sporočiti Gorenjkam in Gorenjcem? Izberite NAJUČINKOVITEJŠI način: OBJAVO v Gorenjskem glasu fax 215-366

LOKA KAVA

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

DOBER NAKUP JE PRI LOKI NAKUP

PRIDNE ROKE, BISTRA GLAVA- BOLJŠA JE OBNOVA IN ZIDAVA

samo do 30. aprila

od cementa do kritine, oken in vrat, vse za kopalnice in centralno ogrevanje, tesnila, lepila... marmorne police, stopnice...

do 35% popusta

SLOVENIJALES

PRODAJNI CENTRI
LJUBLJANA, VIŽMARJE, ČRNUČE, DOMŽALE, ROGATEC, MEDLOG pri Celju, SLOVENJ GRADEC, MARIBOR, HOČE pri Mariboru, KOPER

NISSAN NISSAN

AVTOHIŠA MAGISTER d.o.o. RADOVLJICA - Telefon 064/75-256

DOBAVA TAKOJ!

PRODAJA NOVIH VOZIL

REZERVNI DELI IN OPREMA

SERVIS

Evidentiranje poslovnih enot

Ker vsa prizadevanja za izdelavo natančnega pregleda stanja poslovnih enot slovenskih podjetij v drugih republikah (podatke in preglede tega sta doslej pripravljala Gospodarska zbornica Slovenije in Služba družbenega knjigovodstva) niso bila uspešna - vsi zbrani podatki so bili pomanjkljivi, se je vlada Slovenije odločila, da z odlokom predpiše evidentiranje premoženja poslovnih enot pravnih oseb v drugih republikah nekdanje Jugoslavije ter poslovnih enotah v Sloveniji, katerih ustanovitelji so od drugod. Na obrazcih, ki bodo z odlokom objavljeni v Uradnem listu, naj bi vse pravne osebe in poslovalnice sporočile svoje podatke pristojni enoti SDK do 15. maja, SDK pa je dolžna izdelati poročilo do 15. junija. Kako pomembno je nadaljnje urejanje odnosov (vladi je bilo že večkrat očitano, da je pri tem premalo storila) v nekdanji Jugoslaviji, seveda ni potrebno posebej poudarjati. ● Š. Ž.

Cene plina še pod državno kontrolo

Vlada Republike Slovenije je konec preteklega tedna obravnavala zahtevek Petrola Zemeljski plin, d.o.o., da se cene zemeljskega plina izvzamejo iz sistema določitve cen s soglasjem vlade. Petrol je svoj zahtevek utemeljil z dejstvom, da je cena zemeljskega plina v 95 odstotkih odvisna od svetovnih cen in tečajev tujih valut, ter dejstvi, da se družba upravlja s sodelovanjem kupcev, pogodbe sklepajo z znanimi kupci in možnostjo vpliva države na odločitve družbe, kar vse preprečuje monopolno oblikovanje cen ter okoriščanje s konkurenčno prednostjo plina pred ostalimi viri energije. Ministrstvo za trgovino je predlagalo vladi, da zahteve ne sprejme, saj cene tako ekološko pomembnega goriva ne morejo biti prepuščene družbi brez bistvenega vpliva države. Ugotovili so, vlada pa je ta stališča tudi sprejela, da obstaja resna nevarnost nadgrajevanja stroškov in monopolnega dogovarjanja, in dokler država ne dobi pomembnega deleža vpliva na odločitve družbe Petrol Zemeljski plin, sistem določanja cen za plin ostaja po Zakonu o cenah. ● Š. Ž.

Intervencije za uravnoteženo ponudbo živil

Zakon o finančnih intervencijah v kmetijstvo, proizvodnjo in ponudbo hrane in program intervencij v osnovni preskrbi za leto 1992, ki je bil sprejet z republiškim proračunom za letos, zahteva, da vlada z odloki določi nosilce, pridelke oz. proizvode ter pogoje in merila, po katerih se bodo intervencije izvajale. V petek je bil zato sprejet odlok o nadomestilih in regresih za ohranjanje kmetijske proizvodnje mleka in mlečnih izdelkov, regresiranju blaga iz rezerv ob naravnih nesrečah ter regresiranju določenih proizvodov. Upravičenci so fizične osebe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in ponudbo hrane, podjetja, zadruge in druge organizacije v lastnem imenu in po pooblastilu. Ukrepi po omenjenem odloku naj bi omogočili izplačevanje nadomestil pri odkupni ceni mleka, pospeševali prodajo trajnih mlečnih izdelkov ter regresiranje občasno povečanih zalog (za naštete namene je v republiškem proračunu predvideno skoraj 99 milijonov tolarjev), na področju rezerv za primere naravnih nesreč - podpore, nadomestila, regresi in pomoči v krmilih in naftnih derivatih (skupno zagotovljenih 76 milijonov tolarjev), pri uravnoteževanju ponudbe na trgu pa regresiranje obresti za odkup osnovnih živil (pšenica, surovo olje, sladkor) v tržne rezerve in njih sproščanje, po cenah, nižjih od tržnih, z namenom blažitve cenovnih pritiskov (skupno predvidenih 436 milijonov tolarjev). Hkrati s sprejemom odloka je minister za trgovino izdal navodilo o načinu uveljavljanja teh finančnih intervencij, na tiskovni konferenci po seji vlade pa poudaril, da denarja žal ni zadosti za tržni položaj, v katerem smo. Povedal je tudi, da akcija cenejšega odkupa trajnih mlečnih izdelkov za vrtce, šole, dijaške domove, domove upokojencev, bolnišnice in teritorialno obrambo dobro poteka, saj je odziv pripravljalce ugodno presenetil. ● Š. Ž.

Združenje SQ Slovenije

Kranj, 20. marca - Kljub vsem polemikam, različnim pogledom in mnenjem o podeljevanju znaka Slovenski proizvod - Slovenska kakovost v Kranju potekajo intenzivne priprave na letošnjo drugo sejemsko prireditev s tem imenom. Tako je na primer sejemska prireditev z imenom Slovenski proizvod - Slovenska kakovost "SQ" že zaščitena pri Patentni pisarni v Ljubljani, izbran pa je tudi znak Slovenska kakovost "SQ", ki ga bodo podeljevali na sejemskih prireditvah.

Proizvodi se bodo lahko potegovali za tri vrste znakov z imenom Slovenska kakovost. V prvem, da tako rečemo, najširšem razredu bodo lahko vsi proizvodi slovenskega porekla, imeti pa bodo morali najmanj polovico domačega vložka. Izdelki bodo morali imeti tudi predpisano dokumentacijo, pogoj pa bo tudi, da bodo leto dni v redni proizvodnji. V drugem "razredu" imenovanem Preizkus kakovosti bodo lahko izdelki, ki bodo poleg izpolnjevanja predpisov in standardov uspešno prestali tudi preizkus in preverjanje na posebnih preizkusnih mestih pod strokovnim nadzorom. Za uvrstitev v tretji oziroma pridobitev znaka Slovenska kakovost ISO 9000 pa se bodo lahko potegovali tisti, ki bodo ustrezali tudi vsem mednarodnim zahtevam in določilom primerljivosti.

Programsko razvojni svet Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem Kranj pod predsedstvom podpredsednika izvršnega sveta občine Kranj Petra Oreharja je na seji minuli teden podprl opredelitve in hkrati tudi priprave na letošnjo sejemsko prireditev Slovenski proizvod - Slovenska kakovost. Hkrati pa je podprl tudi ustanovitev društva Združenje slovenske kakovosti za zagotavljanje in popularizacijo kvalitetnih slovenskih proizvodov in storitev. ● A. Ž.

Manjša izvoz in zlasti uvoz

Iz pregleda ekonomskih odnosov s tujino za januar in februar, ki ga je pripravila GZS območna zbornica Kranj, je razvidno, da se je izvoz gorenjskega gospodarstva v primerjavi z enakima mesecema lani zmanjšal za desetino, uvoz v enaki primerjavi pa več kot razpolovil. Skupno ustvarjeni dvomesečni izvoz je na Gorenjskem dosegel 71 milijonov dolarjev in je bil glede na lansko leto najbolj (za skoraj petino) povečan v Radovljici, najslabše pa so se izkazale Jesenice, ki so uspele izvoziti le za 55 odstotkov vrednosti dosežene lani. V Sloveniji (storitve niso upoštevane) v tem obdobju beležimo padec izvoza za skoraj petino.

Veliko večji so padci uvoza: v dveh mesecih je bilo na Gorenjskem uvoženega za skoraj 38 milijonov dolarjev, kar je le 53 odstotkov lanskega izvoza, pri čemer se je izvoz v občini Kranj več kot razpolovil. V Sloveniji je izvoz manjši za 57 odstotkov. Od celotnega uvoza je več kot 90 odstotkov pomenil izvoz repromaterialov, po približno 4 odstotke pa predstavljata uvoz opreme in blaga široke potrošnje. Taka gibanja seveda pomenijo bistveno izboljšanje pokritosti uvoza z izvozom, ki je tako na Gorenjskem skoraj dvakratna, prednjačita pa občini Radovljica in Škofja Loka. Ustvarjenega je bilo za dobrih 33 milijonov konvertibilnega presežka. ● Š. Ž.

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 18. aprila (zaradi praznika aktualnejše liste ne moremo objaviti) naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	721,7002	723,8718	726,0434
Nemčija	100 DEM	5.079,1763	5.094,4597	5.109,7431
Italija	100 LIT	6,7528	6,7731	6,7934
Švica	100 CHF	5.495,6688	5.512,2054	5.528,7420
ZDA	1 USD	84,2737	84,5273	84,7809
Jugoslavija	100 DIN		15,0000	
R. Hrvaška	100 HRD		50,0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljajo od 18. aprila naprej:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	728,8680	750,2352
Nemčija	100 DEM	5.200,0000	5.280,0000
Italija	100 ITL	6,9134	7,0198
Švica	100 CHF	5.626,4000	5.712,9600
ZDA	1 USD	86,2784	87,6058

V menjalnicah so bili v soboto, 18. aprila, naslednji menjalni tečaji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	58,20	64,50	8,30	9,20
Abanka	61,20	65,00	8,60	9,50
SKB	60,50	65,00	8,60	9,24
Hida, lj. tržnica	62,00	63,00	8,30	8,85
Aval Bled, Ljubljanska 8	60,60	65,00	8,60	9,50
Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj	58,50	62,00	8,25	8,60
	60,50	65,00	8,60	9,24

Ljubljanska borza: Za četrtkovo dražbo je bila značilna občutna rast tečajev in prometa, ki je dosegel pri vrednostnih papirjih 3,5 milijona DEM, dve tretjini v aplikacijah. Strokovnjaki ocenjujejo, da je na taka gibanja vplivalo povečanje menjalniški tečajev in hkratno razočaranje nad dejstvom, da ni bilo devalvacije tolarja, kar vse povzroča nervozo in negotovost. Največ prometa je bilo z državnimi obveznicami prve in druge izdaje (nad 3,3 milijona DEM), ki so se podražile za 1 oz. 2,4 odstotka, opazno povečanje pa je bilo tudi pri prometu z obveznicami Gorenja, Rogaške 2 in PTT Ljubljana. Vrednost obveznic Gorenja je v enem tednu poskočila za desetino. Na prostem trgu so šle v promet delnice Mladinske knjige (cena višja za 90 SLT) in SKB banke (dražje za 250 SLT). Banka Slovenije je na tem borznem sestanku sodelovala z odkupom lastnih blagajniških zapisov v vrednosti milijona DEM in ji s tem uspelo obvarovati tečaj tolarja na borzi. Tako se je tečaj nemške marke povečal le za 0,6 ostotka in je znašal 52,90 tolarja.

Na dražbi plemenitih kovin se je zlato podražilo za 128 tolarjev in je bil gram vreden 1.183 SLT, unča pa 36.802 SLT. Celotni promet je znašal 197.000 tolarjev. Povpraševanje je močno preseglo ponudbo, prodali pa so le tri lote nepredelanega čistega zlata in en lot zlate lipe.

GORENJSKI GLAS in RADIO TRIGLAV JESENICE

NEKAJ - VSE (ali nič)

Poslušalci Radia Triglav že veste vse, večina bralcev Gorenjskega glasa pa še ne: 2. maja bo na sporedu kviz "NEKAJ - VSE (ali nič)".

Pravila so podobna kot za oddajo Zadetek v petek, o kateri pišemo v Gorenjskem glasu, pripravlja pa jo vsak drugi petek Radio Žiri. Za "NEKAJ - VSE (ali nič)" se lahko prijavite na kuponu iz Gorenjskega glasa - izpolnjeno prijavnico NA DOPISNICI pošljite na RADIO TRIGLAV JESENICE, 64270 Jesenice. Štirje prijavljeni (morali bomo žrebati, saj se je že med poskusno oddajo prejšnjo soboto prijavilo kar 30 kandidatov) bodo sodelovali v studiu Radia Triglav, štirje pa preko telefona. Zato označite, kako želite sodelovati - možno je oboje. Ker pa je veliko bralcev Gorenjskega glasa oz. poslušalcev Radia Triglav brez telefona, omogočamo dva načina sodelovanja v kvizu.

Kviz ne bo zahteven - vprašanje v seriji A, zatem v B in še v C. Za novo vprašanje bo treba pravilno odgovoriti na prejšnje. S pravilnim odogovorom C je dana možnost za "VSE ALI NIČ" = za podvojitev nagrade ali pa za izgubo prisluženega. Vsak odgovor je vreden 1.000 SLT, torej je možno z znanjem in kančkom sreče prislužiti nagrado v vrednosti 6.000 SLT.

GENERALNI POKROVITELJ:

Zois ZDIS D.O.O. RADOVLJICA

KMETIJSKA TRGOVINA
Titova 68, Jesenice

Zois ZDIS D.O.O. RADOVLJICA

TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Lancovo 7/c

PRIJAVNICA - "NEKAJ - VSE (ali nič)"
Prijavljam se za sodelovanje v kvizu Radia Triglav Jesenice:

- priimek in ime _____
- naslov _____
- sodelovati želim: v studiu preko telefona
(obkrožite) (moja telef. številka) _____

Pošljite na: RADIO TRIGLAV JESENICE, 64270 JESENICE

zavarovalnica triglav, d. d. ljubljana
OBMOČNA ENOTA KRANJ
64001 KRANJ, Oldhamska 2
telefon (064) 22 853, — p. p. 148
telefax 064 24-882

objavlja prosto delovno mesto

ČISTLIKE na POSLOVNI ENOTI JESENICE

Delovno razmerje bo sklenjeno s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas, s poskusnim delom do 4 mesece.

Za opravljanje navedenih del mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da ima popolno osnovno šolo in
- eno leto delovnih izkušenj

Kandidati za opravljanje navedenih del naj svoje prošnje pošljejo na naslov: Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana, Območna enota Kranj, sektor za splošne in kadrovske zadeve, Oldhamska 2, Kranj.

K prošnji je treba predložiti šolsko spričevalo, kratek življenjepis in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev.
Rok za oddajo prošenj poteče 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

Zanimivo in pestro branje; nasveti in poslovni namigi; poslovne priložnosti v komercialnih ter malih oglasih; Odprte strani, Snovanja, Panorama, Glasova Stotinka; Glasove preje; Novinarski večeri - vse to in še več je Gorenjski glas, vsak torek in petek v Vašem poštnem nabiralniku oziroma pri Vašem prodajalcu časopisov.

Naš predlog za dobro naložbo:
naročite Gorenjski glas

ZA NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA: 20 % IN 25 % CENEJE (20 % popusta pri plačilu četrtletne naročnine; 25 % cenejši mali oglas do 10 besed; 25 % popusta pri določenih oglasnih storitvah).

Vaš denar je z Gorenjskim glasom vreden veliko več.

Pošljite nam izpolnjeno naročilnico - skupaj z njo nam lahko pošljete besedilo malega oglasa in prva objava bo brezplačna. Možnost brezplačnega malega oglasa za nove naročnike izkoristite tudi kasneje s kuponom, ki Vam ga pošljemo.

Če se boste na Gorenjski glas naročili v aprilu, boste skupaj z drugimi naročniki ugotovili, da je MAJ NAJLEPŠI MESEC.

NAROČILNICA III.

Gorenjski glas mi pošljite na naslov: _____

_____

(ime in priimek, ulica oz. naselje, hišna št., pošta)

Izrežite in pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ 216-245

AKCIJSKA PRODAJA

TRAKTORSKE GUME

Zunanje: 12,2/10 x 28/6 - 13.485 SLT
12,4/11 x 28/6 - 17.325 SLT
Zračnice: 11,2/10-28 - 2.514 SLT
12,4/11-28 - 2.864 SLT

HRASTOV PARKET

Lamelni EKSTRA - 1.320 SLT/m²
Klasični EKSTRA - 2.120 SLT/m²

Cene so brez davka.

POHITITE KOLIČINE SO OMEJENE!

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka, Kidričeva 58, 64220 Škofja Loka
tel.: (064) 631-241, 632-270, telefax (064) 632-261

Prosta prodaja lesa

Čeprav bi gozdni posestniki po veljavnem zakonu morali ves posekani les prodati gozdnim gospodarstvom, pa se je v praksi že pred več kot enim letom neuradno uveljavila prosta prodaja lesa, ki jo bo (o tem ni nobenega dvoma več) uzakonil tudi novi zakon o gozdovih. Nekateri so od proste prodaje veliko pričakovali; zdi se, da celo preveč, in so zato po prvih izkušnjah malce razočarani. Gozdni posestniki so po tihem upali, da bodo v razmerah proste prodaje za les iztržili več kot prej, ko so ga morali oddati gozdnemu gospodarstvu in od vsakega kubičnega metra prispevati približno tretjino za obnovo, varstvo in nego gozdov, za gradnjo gozdnih cest in traktorskih vlak ter za stroške poslovanja. Posestniki so se tega predpisanega bremena (in avtomatizma) v novih okoliščinah sicer znebili, vendar jim država z novim gozdarskim zakonom, ki ga bo parlament verjetno sprejel še do poletja, nalaga nova bremena, predvsem večje delovne in finančne obveznosti v svojem gozdu. Če so, na primer, še pred nedavnim gozdna gospodarstva gradila traktorske vlake v težko dostopnih zasebnih gozdovih (in je pri tem prihajalo do velike solidarnosti med posestniki ter tudi med zasebnim in družbenim sektorjem), jih bodo po novem morali posestniki sami. To je le ena njihova obveznost, je pa še več drugih.

Ko gozdarski (in gospodarski) strokovnjaki na podlagi dosedanjih izkušenj analizirajo prodajo lesa v razmerah prostega trga, ugotavljajo, da prosta prodaja poleg številnih prednosti prinaša tudi pasti in neznanke. Če bodo lastniki gozdov prodajali les neorganizirano in nepovezano, bodo (tudi zaradi njihove medsebojne konkurence) mnogi padli v pasti, ki jim jih bodo nastavili trgovci. Ker večina posestnikov prodaja les le enkrat ali dvakrat na leto, bodo pri prodaji v neenakovrednem položaju s trgovci, ki jim je to posel in trg z lesom dobro poznajo. Za gozdarstvo in za gozdne posestnike bo slabo tudi v primeru, če se bodo med odkupovalci lesa na slovenskem trgu pojavile tuje družbe ali neposredno lesna industrija. Izkušnje kažejo, da bo za večino gozdnih posestnikov, predvsem pa za tiste, ki so prodajno in poslovno manj spretni in iznajdljivi, najbolje, če bodo v razmerah proste prodaje lesa nastopali povezano in organizirano. S tem bodo po eni strani izločili posrednike, po drugi pa "razbili" notranjo konkurenco, ki znižuje ceno in slabša ostale kupne pogoje. Takšno organiziranost pri prodaji zagotavljajo že gozdarske zadruge, kmetijsko-gozdarske zadruge ali pa gozdnogospodarske skupnosti, kakršne poznajo v Avstriji. ● **C. Zaplotnik**

Skupščina društva za opazovanje in proučevanje ptic

Gramoznice niso samo nekoristne luknje

Maribor - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je lani opravilo vrsto raziskovalnih nalog (kartiranje ptic na Ljubljanskem barju, ob Dravi in v Triglavskem narodnem parku), zavzemalo se je za ohranitev življenjskega prostora ptic in za njihovo varstvo, pristojnim organom pa je posredovalo več predlogov za zaščito pomembnih oz. ogroženih vrst (predlog za popolno varstvo kljunača in kozice, ki sta v Sloveniji lovni vrsti, predlog za ohranitev zlatovranke pred izumrtjem itd.)

Andrej Bibič je na skupščini v predavanju z diapozitivi še posebej izpostavil varstveno problematiko: spreminjanje in uničevanje obstoječih biotopov ptic in neposredno preganjanje in pobijanje ptic; opozoril pa je tudi na nespoštovanje zakonov, ki varujejo ptice. Zavzel se je za ohranitev predelov, pomembnih za ptice, in končal z mislijo: "V Zahodni Evropi je ohranjena narava še cenjena vrednota, pobude naravovarstvenikov pa podpirajo tudi oblasti. Naravovarstveni interes na pomembnih naravnih predelih je najbolje zastopan, če je predel v lasti naravovarstvenih organizacij. Finančno pa takšne organizacije na zahodu podpira država z ustrezno davčno zakonodajo - davčne olajšave za naložbe v varstvo naravnih predelov." **Milan Ogrin** ugotavlja, da so (opuščene) gramoznice za večino ljudi le nekoristne luknje, le malo pa jih ve, da nudijo zavetje pticam, ki so ostale brez osnovnih pogojev bivanja, denimo, na melioriranih zemljiščih. Za čebelarja sta **Janez Gregori** in **Sergej Matvejev** že domnevala, da je v Sloveniji izumrl, vendar se je izkazalo, da ponekod še gnezdi v opuščenih peskokopih. **Tomaž Jančar** je poročal o kartiranju ptic v Triglavskem narodnem parku. Povedal je, da so v prvem letu popisa obdelali osem od skupno 48 kvadrantov, na katerih so "odkrili" 87 vrst ptic.

Na skupščini društva so sprejeli kodeks slovenskih ornitologov in sklenili, da društvo izstopi iz jugoslovanske zveze društev. ● **V. Luskovec**

Krajevna skupnost
Begunje

odda v najem

poslovni prostor za trgovsko dejavnost z nabožno vsebino

(literatura, antikvariat, sveče, cvetje),

v objektu starega župnišča v Begunjah, poleg poslovilnih vežic.

Interesenti naj svoje vloge pošljejo do 10. 5. 1992 na naslov KS Begunje.

MIK d.o.o. BLED

Odkupne cene gozdnih sortimentov - fco ZLIT Tržič:

smreka v lubju dolžina 4 in 8 m

hlodi E kvaliteta cena	6.300 SLT/m³
A	5.700 SLT/m³
B	4.900 SLT/m³
C	4.200 SLT/m³

tehnični les od Ø 16 - Ø 20 (dolžine 2,4 in 3,6 m) 3.800 SLT/m³

Davek plača kupec.

Odkupujemo tudi bukove, borove in jelove hlode.

Za dobave do 25. 4. 92 plačilni rok 15 dni.

Informacije po telefonu:
(064) 50-440, Meglič od 6. - 14. ure.

Teze za zakon o veterinarski dejavnosti

Po več kot treh desetletjih spet zasebni veterinarji

Zasebne veterinarske prakse ne bo mogoče opravljati poleg rednega dela oz. kot popoldansko delo.

Kot poroča Slovenska tiskovna agencija, so člani skupščinskega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo na seji v sredo podprli predlog za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti s tezami za zakon. Ker predlagatelj in Slovenska ljudska stranka v nekaterih predlogih nista usklajena, je odbor sklenil, da je v pripravo osnutka zakona treba vključiti predstavnike države, veterinarjev, kmetov in zaposlenih na družbenih farmah.

Ljubljana, 17. aprila - Slovenska skupščina je v nekaj manj kot dveh letih sprejela tri za kmetijstvo pomembne zakone: zakon o denacionalizaciji (kmetijskih zemljišč in gozdov), zakon o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij (in spodbujanju razvoja kmetij in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah) ter zakon o zadrugah, ki zadrugam omogoča, da se organizirajo po klasičnih načelih in da zadružništvu okrepijo materialne temelje. Zakon o gozdovih je v skupščinskem postopku že več kot eno leto in če ne bo novih zapletov, je pričakovati, da ga bo parlament sprejel do počitnic. Kakšna bo usoda zakonskega predloga o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki v bistvu podržavlja vsa družbena kmetijska zemljišča in gozdove, za zdaj še ni jasno. Znano pa je, da je vlada na seji 20. marca že določila besedilo predloga za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti s tezami za zakon in da ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kljub obilici dela že pripravlja zakon o lovstvu.

Veterinarsko dejavnost v Sloveniji ureja sedem let star zakon o zdravstvenem varstvu živali, še vedno pa velja tudi zvezni zakon o varstvu pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo. V ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so se odločili, da najprej predlagajo nov zakon o veterinarski dejavnosti, ki bo tudi na tem področju omogočil zasebno dejavnost; ko bodo izpolnjeni nekateri pogoji (jasna razmejitev pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, nove meddržavne pogodbe o izvozu in uvozu, zakon o nalezljivih boleznih itd.), pa bo pripravili tudi nov zakon o zdravstvenem varstvu živali.

V Sloveniji so zasebno veterinarsko dejavnost ukinili 1959. leta. Uradni viri navajajo, da sta bila odtlej do danes le dva primera "črne prakse", da ni bilo drugih oblik zasebništva in da tudi v stroki oz. v društvu veterinarjev in veterinarskih tehnikov vse do 1989. leta ni bilo pobud za uvedbo zasebnega dela. Prve pobude in delegatska vprašanja so se pojavila pred tremi leti; zastavili pa so jih predvsem mladi veterinarji, ki iščejo zaposlitev, ter razvitejši kmetje, ki si želijo prosto izbiro veterinarja oz. "hišnega živinozdravnika".

Predlog za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti predvideva, da bo "zasebna praksa" dovoljena na vseh področjih, razen v specialistični veterinarski dejavnosti na področju higiene in epizootiologije, ki jo bodo opravljali samo javni veterinarski zavodi. Mrežo javne veterinarske službe bodo sestavljali javni zavodi (sedanji živinorejsko veterinarski zavodi) ter ustanove in zasebniki, ki bodo veterinarsko dejavnost kot javno službo opravljali na podlagi koncesije. Vse druge dejavnosti bo mogoče opravljati na podlagi dovoljenja, ki ga bo izdalo republiško ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Posamezniki in podjetja (ustanove) bodo lahko ustanovili veterinarsko ambulanto, postajo, specialistično ambulanto in kliniko. Zasebniki bodo glede kadrovskih, tehničnih, varstvenih, veterinarsko-sanitarnih, prostorskih in drugih pogojev povsem izenačeni z javnimi veterinarskimi zavodi, za vse bodo veljali tudi enaki zakoni, predpisi in veterinarsko medicinski kodeks etike. Pomembno je tudi določilo, da zasebne veterinarske dejavnosti ne bo mogoče opravljati poleg redne zaposlitve oz. kot popoldansko delo. Register vseh zasebnih veterinarskih delavcev bo vodila Veterinarska zbornica Slovenije, ki bo kot združenje veterinarskih delavcev in organizacij samostojna poklicna organizacija s predvsem strokovnimi nalogami.

Zbornica bo med drugim dajala, podaljševala in odvzemala potrdila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje "zasebne prakse" in sodelovala pri oblikovanju cen. Diplomirani veterinarji bodo morali vsakih deset let dokazovati strokovno usposobljenost za nadaljevanje dela, veterinarski delavci z visoko izobrazbo, ki ne delajo na fakulteti, pa bodo lahko pridobili naziv svetnik in višji svetnik.

Ko so na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravljali zakonske teze, ki predvidevajo organiziranje veterinarske dejavnosti od veterinarske ambulante, postaje, specialistične ambulante, klinike in območnega zavoda do Veterinarskega zavoda Slovenije, so se zgledovali po nekaterih evropskih državah in deželah, predvsem po Bavarski, Danski in Italiji. Vse tri države (dežele) so specialistično veterinarsko dejavnost na področju higiene in epizootiologije organizirale v državni upravi in v državnih zavodih: Danska predvsem zaradi velikega izvoza kmetijskih pridelkov, Italija zaradi uvoza živali in živalskih proizvodov, Bavarska pa je dežela z urejeno veterinarsko zakonodajo in z velikim vplivom pri sprejemanju normativnih aktov v Evropski gospodarski skupnosti. V vseh omenjenih državah dela v zasebni veterinarski dejavnosti okrog 60 odstotkov veterinarjev, podobno pa naj bi bilo po razdelitvi na državno in na zasebno prakso tudi v Sloveniji. V zasebni praksi naj bi delalo 342 veterinarjev, v državnih laboratorijih in v javni veterinarski službi 150, ob tem pa naj bi v inšpekcijski službi in upravi imeli še 75 veterinarjev - državnih uslužbencev. ● **C. Zaplotnik**

Kmečka zveza o kmetijskih problemih in strankarskih nesoglasjih

Predsednik Oman zagrozil z odstopom

Ljubljana, 17. aprila - Gospodarski svet Slovenske ljudske stranke in predstavniki podružnic so prejšnji torek obravnavali številne kmetijske probleme: regresiranje obresti in cenovno problematiko v kmetijstvu, priprave na spomladansko setev, uresničevanje zakonov o zadrugah in o denacionalizaciji, zakone o veterini, gozdovih in lovu, sadjarsko vinogradniško problematiko in merila za ugotavljanje kakovosti mleka. Zanimivo je bilo tudi pod točko razno, kjer je Ivan Oman poudaril, da bo odstopil, če v stranki ne sprejmejo njegovega predloga za združitev Slovenske ljudske stranke s Slovenskimi krščanskimi demokrati. Na seji o tem niso odločali, ampak so se dogovorili, da bodo o tem danes, v torek, sklepali na izrednem zboru vseh podružnic.

Predsednik Slovenske ljudske stranke **Ivan Oman** je dejal, da le v združitvi s krščanskimi demokrati vidi prihodnost stranke. Ker sta izvršni odbor in poslanski klub stranke do njegovega predloga zavzela negativno mnenje, je predlagal, da bi se o tem odločili na seji. Podpredsednik stranke **Marjan Podobnik** se z Omanovim predlogom ni strinjal in je dejal, da se predstavniki podružnic ne morejo odločati o povezavi strank, ne da bi se prej pogovorili s članstvom. Podobnik je zavrnil pokroviteljski odnos krščanskih demokratov do ljudske stranke in poudaril, da je za sodelovanje z vsemi enakomislečimi strankami, vendar le ob pogoju, da je to sodelovanje enakovredno in korektno. Dejal je tudi, da nesoglasja v stranki povečujejo možnosti dr. Drnovška v konstruktivni nezaupnici Peterletovi vladi in da slabšajo položaj dr. Ludvika Toplaka. **Franc Potočnik**, ki je sprejel koordinacijo Slovenske kmečke zveze kot stanovske organizacije, je dejal, da za zdaj ni za nikakršno združevanje s krščanskimi demokrati. V razpravi so Omanu očitali, da "s trmastim vztrajanjem dela ogromno škodo vsem slovenskim kmetom", in mu svetovali, "naj vendarle premisli svoja stališča in se odloči v prid in korist stranke". Ker Oman od svojega predloga ni odstopil, so se dogovorili, da danes, v torek, skličejo izredni zbor vseh podružnic z edino točko dnevnega reda - ultimativna zahteva predsednika Omana za združitev s krščanskimi demokrati. ● **C. Zaplotnik**

Na skupni seji gospodarskega sveta in kmečke zveze so sklenili, da bodo skupščini predlagali ustanovitev komisije, ki bo ocenila, koliko škode je bilo v slovenskih gozdovih v zadnjih desetih letih zaradi prekomernega izkoriščanja in koliko je je bilo v zadnjem letu. V komisijo, ki naj bi uskladjevala zakon o veterinarski dejavnosti, so imenovali mag. Antona Dolenca in Marjana Ribiča. Pozvali so službo družbenega knjigovodstva, naj Zadružni zvezi Slovenije predloži podatke o finančnem poslovanju predelovalne industrije, ki je na spisku zakona o zadrugah. Predlagali so, da bi med denacionalizacijske upravičence uvrstili tudi kmetijske šole, društva ter vaške in pašne skupnosti. Dogovorili so se, da bodo organizirali seminar o aktualnih vprašanjih iz zadružnega zakona, predvsem o ustanovitvi novih zadruge in o organizacijskem preoblikovanju sedanjih. Zahtevali so, naj pristojni organi zagotovijo za kmetijstvo zadostne količine motornega petroleja in naj vlada čimprej pojasni afero Slovin.

Prejeli smo

Lov za traktorji po njivah in gozdovih

V vsesplošnem pisanju in razmišljanju o slovenskem kmetijstvu in težavah z njim bi bilo za začetek za vse kmete najboljše, da bi jih z zakonom ukinili, nekaj primerkov pa ohranili kot etnografske posebnosti države Slovenije za prihodnje rodove. Po statističnih podatkih je slovenski kmet v primerjavi z zahodnoevropskim (ki ima minimalno 50 odstotkov subvencionirano predelavo) glede na rezultat dela najbolj len, negospodaren in neumen. Zakaj potem sploh obstaja in čemu je potreben? Iz tega razmišljanja je vsekakor izvzeto družbeno kmetijstvo, ki je po istih statističnih podatkih, brez kančka dvoma, primerljivo v vseh pogledih uspešnosti z razvitim svetom. Glede na vse to, ideja skrbnikov (pospeševalna, svetovalna služba, ...), ki živijo od slabega dela nesposobnih kmetov, o lovljenju traktorjev po njivah in gozdovih ni slaba. Za uspešen zaključek akcije se bodo v pogon vključile: trgovine s kmetijsko mehanizacijo, servisi, policija, zavarovalnice in mediji. Uspeh akcije je pa vprašljiv že na začetku, ker našemu kmetu nikakor ne morejo dopovedati, da so za tehnično brezhibnost traktorja potrebni varnostni trikotnik, prva pomoč, rezervne žarnice... V tem stilu pisanja lahko razmišljamo še naprej, vendar pri vsej tej tragikomiki je realnost, da vsako leto ostane toliko kmetij brez dobrih gospodarjev ali naslednikov.

Jedro problema reševanja nesreč s traktorji ne moremo iskati v obrobnih problemih, čeprav niso zanemarljivi, vendar mislim, da je problem v tehnični izdelavi traktorjev. V trgovinah s kmetijskimi stroji imamo pestro izbiro traktorjev, vendar nobeden od teh traktorjev ne bi mogel delati v Avstriji, od koder bomo prevzeli predpise o varnem delu s traktorji. Za izdelovalce traktorjev iz vzhodne Evrope in bivše Jugoslavije je zahodna meja države Slovenije zadnja meja, do katere se ti traktorji lahko prodajajo. V sosednjo državo Avstrijo teh traktorjev tudi podariti ne moreš, kaj šele prodati. Enako velja tudi za vse ostale zahodnoevropske države. Zakaj je tako, vemo, ker se potem lahko izvaja zakon, ki lastnika traktorja v vsakem času prisili, da ima traktor usposobljen za vožnjo po javnih cestah, traktor sam pa je grajen tako, da vpliva minimalno na potek nesreče, katere vzrok je največkrat človeški faktor. Traktorji, ki so na visoki tehnični ravni, bodo za slovenskega kmeta brez subvencije države še dolgo nedosegljivi. Vpliv vseh služb, ki svetujejo varno delo s traktorji, bi bil, če bi omogočali uvoz kvalitetnih traktorjev brez carine in ostalih dajatev ter uvedli nadzor nad prodajo traktorjev glede kvalitete izdelave in primernosti uporabe. Za realizacijo navedenih smernic bi v daljšem časovnem obdobju zagotovo imeli uspehe pri zmanjšanju nesreč, in sicer brez uvedbe represivnih ukrepov lovljenja kmetov z nepopolnimi traktorji po njivah in gozdovih.

Kmet Pavel
s Sorškega polja

JEANS CLUB DEDRIČ
KRANJ
Koroška 16
tel.: 212-249
Odprto:
od 9. do 19. ure
sobota
od 8. do 13. ure

UREJA: VILMA STANOVNIK

GLASOVA STOTINKA

MEGAMILK
MEGAMILK

Prijetno branje
Vam želi
Ratitovec
ČEVLJARSKO PODJETJE
ŽELEZNIKI
TEL. 064/67-090

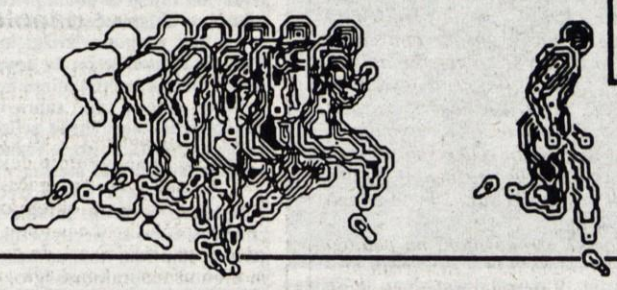

V Domžalah se pripravljajo na slovenski teniški dogodek leta

SLOVENIA OPEN BO PRILOŽNOST TUDI ZA DOMAČE IGRALCE

Z žrebanjem parov se bo v petek, 1. maja, začel tretji "Challenger turnir" v Domžalah - Na turnirju bo najmočnejša zasedba igralcev doslej, nagradni sklad pa je 75 tisoč ameriških dolarjev.

Ljubljana, 16. aprila - Po treh velikih prireditvah, Pokalu Vitranc, Planici in mariborski Zlati lisici, smo v Sloveniji dobili še četrto, ki bo vsako leto ponesla ime Slovenije v svet. To je domžalski Slovenija open, ki bo na teniških igriščih v Domžalah organiziran že tretje leto, z odlično pripravo in vse močnejšo udeležbo, pa je že postal eden najbolj cenjenih challenger teniških turnirjev.

Kot so povedali organizatorji na četrtkovi tiskovni konferenci v hotelu Slon v Ljubljani, se je za letošnji turnir prijavilo štirideset igralcev, najmočnejši med njimi pa je **Belgijec Bart Wuyts**, ki je nastopil že na obeh dosedanjih turnirjih, vsako leto pa je više na računalniški ATP lestvici. Tako je trenutno na 89. mestu. Po kvaliteti mu sledi **izraelski igralec Gilad Bloom**, ki je trenutno 98. na svetu. Že uveljavljena teniška imena med nastopajočimi pa so tudi **Vladimir Gabričhidze, ki je 144. na ATP lestvici in sedaj nastopa za Gruzijo, Čeh Martin Vajda, 156. na ATP lestvici, pa Hrvat Sašo Hirzson** in še nekateri. Organizatorji pa so poskrbeli tudi za močno domačo udeležbo, saj bodo na turnirju nastopili mnogi mladi slovenski teniški upi. To so

SLOVENIA OPEN '92
challenger tournament

Koprčan Jaka Božič, Mariborčan Iztok Božič in član Partizana iz Medvod Blaž Trupej, ki so dobili tako imenovana povabila "wild cards" za glavni turnir, "wild cards" za kvalifikacije na turnirju pa sta dobila igralca **Triglava iz Kranja Marko Por in Borut Urh ter Celjan Boštjan Doberšek in član Olimpije Uroš Sever.**

Po dvodnevnih kvalifikacijah (2. in 3. maja) se bo glavni turnir začel 4. maja. Na njem bo nastopilo 32 igralcev, 24 od njih bo na glavni turnir uvrščenih direktno. Ti igralci prihajajo kar iz 18 držav sveta, zmagovalec turnirja pa bo prejel 60 novih ATP točk in 7.200 ameriških dolarjev. Drugi finalist bo po turnirju bogatejši za 45 točk in 4.240 dolarjev, polfinalista pa za 30 točk in 2.500 dolarjev. Zmagovalca v igri parov bosta dobila 3.100 dolarjev, finalista 1.820, polfinalista pa 1.070. Točke in denarne nagrade čakajo tudi ostale udeležence, saj je skupni denarni sklad 75 tisoč dolarjev, sam turnir pa je vreden okrog pol milijona mark. Zato so organizatorji seveda morali dobiti tudi sponzorje, **generalni pokrovitelj turnirja pa je Zavarovalnica Triglav**. Direktorica Zavarovalnice Triglav **Nada Klemenčič**, ki je tudi predsednica organizacijskega odbora pa je na tiskovni konferenci povedala, da je turnir ne le športna prireditev, temveč tudi priložnost za srečanje s poslovnimi partnerji in seveda pomembna promocija Slovenije v svetu. Predsednik častnega odbora turnirja **dr. Janez Drnovšek** pa je med drugim dejal: "Tenis je moj najljubši šport in vesel sem, da vas lahko pozdravim v imenu

Direktor naših teniških reprezentanc Drago Kvas je povedal, da je že določil tri kandidate za nastop na olimpijskih igrah. To so Iztok Božič, Blaž Trupej in Marko Por. Takoj po domžalskem turnirju bodo odpotovali v Lillehammer na Norveško, kjer bo od 11. do 19. maja kvalifikacijski turnir za Barcelono.

častnega odbora. Mislim, da je turnir zelo pomemben tudi zato, ker z njegovo organizacijo dokazujemo, da živimo v miru, da nismo več v državi s kriznimi žarišči. S tem si pridobivamo image, kakršnega si želimo." ● **V. Stanovnik**

GORENJSKI GLAS

MEMORIALNI TEK BORUTA BERGANTA

Tržič - Ta četrtek, 23. aprila, z začetkom ob 16. uri se bodo tržiške ulice spet spremenile v množično športno tekmovališče - prizorišče tradicionalnega že 7. memorialnega teka Boruta Berganta, 3. odprtega prvenstva pripadnikov Teritorialne obrambe Gorenjske ter štafetnega teka deklic in dečkov. Tekmovanja, ki ga pripravlja poseben Organizacijski odbor pri Športni zvezi Tržič, ki ga vodi predsednik Janez Kikel, bodo potekala pod pokroviteljstvom Časopisnega podjetja Gorenjski glas, 3. pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko ter zasebnega podjetja TGT, trgovsko, gostinsko in turistično podjetje d.o.o, Tržič, s praktičnimi nagradami pa bodo sodelovala tudi druga gorenjska podjetja in zasebniki.

Priprave na to najmnožičnejšo kvalitetno tržiško prireditev so stekle že pred meseci, tako da je danes vse nared za četrtkovo prireditev, na kateri organizatorji pričakujejo več kot 150 tekačev in tekačic iz vse Slovenije, saj je tekmovanje letos vključeno v vseslovensko tekmovanje za I. Maraton pokal 1992, ki vključuje 12 kvalitetnih tekaških prireditev od spomladi do pozne jeseni.

Prireditev v Tržiču bo potekala po standardnih progah (po ulicah starega mestnega jedra) in sicer za moške na 10 kilometrov in ženske 5, štafete pa bodo tekle na progah dolgih 3 x 600 metrov (deklice) in 3 x 1000 metrov (dečki). Moški bodo startali v štirih starostnih kategorijah, ženske pa v treh. Svečan začetek tekmovanja bo ob 15.45 uri na startu in cilju (na prostoru obračališča za avtobuse na Cankarjevi cesti), ob 16. uri bo start štafet dečkov, ob 16.20 uri bodo šle na progo štafete deklic, ženske bodo startale skupaj ob 16.35 uri, moški pa ob 17.15 uri.

Organizatorji tekmovanja seveda ne morejo izpeljati brez zapore nekaterih ulic v Tržiču, tako da prosijo vse domačine in druge obiskovalce Tržiča in prireditve, da v času prireditve ne gredo na ulice s svojimi vozili, v kolikor to ni nujno potrebno, v nasprotnem primeru pa, da vozijo strpno in upoštevajo navodila policistov in redarjev.

Tako kot vsako leto bodo za najboljše tekmovalce tudi letos pripravili pokale in medalje, nekaj nagrad so pripravili za najboljše v absolutni razvrstitvi, nekatere nagrade pa bodo tudi z žrebom razdelili med sodelujoče člane in članice.

Zadnji rok, do katerega organizatorji (pri izvedbi jih bo neposredno sodelovalo več kot 60) pričakujejo prijave tekmovalcev in tekmovalk, je četrtek, 23. aprila, do 12. ure na naslovu Športna zveza Tržič, Balos 4, tel. 50-766, za zamudnike pa tudi še v prijavnici v prostorih Centra za socialno delo v atriju SO Tržič do 16. ure. Prijavnina znaša 150 tolarjev in jo je potrebno poravnati ob dvigu startnih številk. Dečki in deklice ne plačajo startnine.

V četrtek, 23. aprila, od 16. ure dalje se nam torej obeta res kvalitetna tekaška prireditev z močno udeležbo naših najboljših tekačev, ki si jo velja ogledati ter pozdraviti že sedmega zmagovalca teka na 10 kilometrov, ki bo osvojil Bergantov memorial.

J. Kikel

Začela se je sezona množičnih rekreativnih prireditev

TEKAČI IN KOLESARJI "PO POTEH SPOMINOV"

Škofja Loka, 17. aprila - Športna zveza Škofja Loka je v sodelovanju s sekcijo za teke pri društvu Partizan in Lastovka, d.o.o minuli petek pripravila eno prvih letošnjih množičnih rekreativnih tekaških prireditev na Gorenjskem. Tradicionalno 11. prireditev "Po poteh spominov" so letos popestrili tudi gorski kolesarji.

Tako je bilo na štartu pri nogometnem igrišču v Gorajtah, kljub v petek nekoliko kislemu vremenu, kar 65 tekačev in 25 gorskih kolesarjev, 15 kolesarjev in tekačev pa je bilo prijavljenih tudi v kategoriji dvojic. Proga je potekala skozi Moškrin na Križno goro do vasi Planica ter nazaj proti vasi Crngrob in Gorajtam. Dolga je bila 14 kilometrov, med kolesarji, ki so štartali prvi, pa je bil na njej najhitrejši **Dejan Kastelic**, ki je vozil 40.04 minute. Odlično se je izkazala tudi **Minka Logonder**, ki je za pot porabila 55,15 minute. V posameznih kategorijah pa so bili zmagovalci: **- moški do 25. let: Robi Lamovšek (Merida Jezersko) 40,55 - moški od 25 do 35 let: Bojan Debenc (Triatlon klub LJ) 52,23 - veterani nad 35 let: Lojze Oblak (Alpina) 51,03 - kategorizirani: Dejan Kastelic (Fan sport) 40,04 - ženske: Minka Logonder (Janez Peternelj) 55,15.**

Kljub blatni progi je bila prireditev dobro organizirana, takole pa je v cilj pritekel domači tekmovalec Miran Kolman (Partizan Škofja Loka).

Pol ure kasneje so se na isti progi pomerili tudi tekači. Najhitrejši, **Roman Hojak,** je razgibano pot (ocenjeno kot zahtevna preizkušnja), pretekel v nekaj več kot triinpetdesetih minutah. V posameznih kategorijah pa so zmagali: **- ženske do 30 let: Mojca Drempetič (Kranj) 1.20,36 - ženske nad 30 let: Veronika Bohinc (AK Koper) 1.03,34 - moški do 30 let - Roman Hojak (Timi sport LJ) 53,31 - moški od 31 do 40 let: Tomaž Kalan (Alpina) 55,22 - moški nad 40 let: Srečo Pirman (Partizan Škofja Loka) 59,54.** V tekmovanju dvojic sta bila najboljša **kolesar Dejan Kastelic in tekač Janez Vovk,** ki sta skupaj porabila za progo 1.35,52 ure.

Najstarejša udeleženka teka je bila triinštiridesetletna **Olga Grm** (Klub trmastih Preddvor), najstarejši tekač pa je bil **Lado Černilec (Ljubljana Krple)** z devetinpetdesetimi leti. Poleg najboljših treh v vsaki kategoriji sta dobila posebne čestitke in nagrado organizatorja. **Marjan Kalamar** iz škofjeloške Športne zveze je povedal, da so bili s prireditvijo zadovoljni tako organizatorji kot udeleženci, predvsem kolesarji pa so menili, da je lepa in razgibana

Po teku - šport je tudi družabnost. Foto: V. Stanovnik

proga zelo primerna za gorsko kolesarjenje. Pokrovitelj tekmovanja je bil **EGP iz Škofje Loke**, organizatorji pa so za tekmovalce in tekmovalke pripravili tudi praktične nagrade, ki so jih prispevali zasebniki in podjetja iz škofjeloške občine. ● **V. Stanovnik**

VABILO NA TURNO SMUKO

Kranj, 21. aprila - Mladinski odsek PD Kranj organizira turni smuk s Kotovega sedla, ki je tehnično razmeroma lahek. Zbor udeležencev bo v soboto, 25. aprila 1992, ob 6. uri na avtobusni postaji v Kranju. Kdor ima možnost, naj pride z osebnim avtom. Za turo je potrebna popolna zimska planinska oprema. Več informacij je moč dobiti 22. aprila ob 19. uri v prostorih PD Kranj, kjer bo po sestanku mladinskega odseka tudi predavanje z diapozitivi o deželah Beneluxa. ● **S. S.**

V soboto na tek trmastih!

Visoko pri Kranju, 20. aprila - To soboto, 25. aprila, Klub trmastih organizira 2. tek trmastih na 3, 11 in 21-kilometrski progi s štartom v športnem parku Rapa.

Otroci bodo nastopili v štirih kategorijah na tri kilometre (v dveh kategorijah dečki, v dveh pa deklice). Moški na 11-kilometrskem in 21- kilometrskem teku bodo razdeljeni na štiri kategorije, ženske pa na dve. Tekmovanje se bo začelo s prijavami in dvigi štartnih številk od 11. do 13.45 ure, štart otroškega teka pa bo ob 13. uri. Štart teka na 11 kilometrov bo ob 14.10, štart malega maratona pa bo ob 14. uri. Štartnino za tekmovanje, 300 SLT je treba plačati do 21. aprila po poštni nakaznici na naslov: Boris Križnar, Preddvor 68/c, 64205 Preddvor s pripisom "Za tek trmastih", prijaviti pa se bo moč še na dan teka, ko bo znašala štartnina 350 SLT. Za otroke štartnine ni!

Najboljši tekmovalci bodo prejeli pokale, prvi trije po kategorijah pa medalje. Vsak tekmovalec bo prejel praktično darilo, tekači na 11 in 21 kilometrov pa tudi spominsko majico. **Tek bo veljal tudi za Brazde vzdržljivosti.** Dodatne informacije o prireditvi dobite po telefonu (43-448 - Marjan Petek) ali (45-659 Boris Križnar). ● **V. S.**

MEGAMILK

Prvošprintersko prvenstvo Slovenije v plavanju

VRSTA DRŽAVNIH REKORDOV

V Ljubljani je bilo 18. aprila prvo državno šprintersko prvenstvo v plavanju, ki je zato prineslo vrsto državnih rekordov v vseh 50-metrskih disciplinah za kratke bazene. Prvenstvo je bilo organizirano za kadete, mladince in člane, medtem ko je bilo pionirsko organizirano isti dan v Kopru.

Rezultati prvouvrščenih in finalnih nastopov plavalcev Triglava in Radovljica:

Kadeti: 50 m prsno: Goran Jurak NC 30,54 (d.r.kad.); 50 m kravl: Goran Jurak NC 24,44 (d.r.kad.); 50 m delfin: Goran Jurak NC 28,30; 50 m hrbno: Igor Markovič LL 29,10 (d.r.kad.); 4 x 50 m mešano: Ilirija I 1.56,84, 5. Triglav 2.09,21; 4 x 50 m kravl: Ilirija I 1.45,43.

Kadetinje: 50 m prsno: Alenka Kejžar RR 34,60 abs.d.r.; 50 m kravl: Alenka Kejžar RR 28,59 (d.r.kad.); 50 m delfin: Alenka Kejžar RR 31,03 (d.r.kad.); 50 m hrbtno: Alenka Kejžar RR 31,32 (d.r.kad.); 4 x 50 m mešano: Ljubljana 2.22,30; 4 x 50 m kravl: Ljubljana 2.09,87.

Mladinci: 50 m prsno: Marko Golob LL 31,35 (d.r.ml.), 2. Jure Kirbiš TK 31,87, 4. Marko Milenković TK 32,94, 6. Andrej Studen TK 34,26; 50 m kravl: Jure Kirbiš TK 24,55, 5. Miha Resman TK 25,94; 50 m delfin: Marko Milenković TK 27,19 (d.r.ml.); 50 m hrbtno: Marko Milenković TK 28,36 abs. drž. r., 2. Jure Kirbiš TK 28,93; 4 x 50 m mešano: Ljubljana 1.53,33, 2. Triglav 1.58,11.

Mladinke: 50 m prsno: Petra Štuhec BM 35,18 (d.r.ml.), 5. Meta Suhadolnik TK 38,21; 50 m kravl: Metka Šparovec BM 28,31; 50 m delfin: Tina Pahernik BM 30,83 abs. d. r.; 50 m kravl: Robi Zekanovič BP 23,80, 2. Stojan Jocič TK 24,36; 50 m delfin: Matjaž Koželj BM 26,29, 4. Stojan Jocič TK 26,85; 50 m hrbtno: Tomaž Torkar LL 28,38; 4 x 50 m mešano: Branik 1.49,06; 4 x 50 m kravl: Branik 1.39,44.

Članice: 50 m prsno: Tina Uhelj BP 35,84, 2. Nataša Kejžar RR 35,85, 3. Polona Rob RR 37,32; 50 m kravl: Tanja Drezgič BM 27,91, 3. Sanda Mladenovič TK 28,21, 4. Nataša Kejžar RR 28,49, 5. Tanja Blatnik TK 28,54, 7. Špela Potočnik TK 29,27; 50 m delfin: Sergeja Gradišek CK 30,97, 2. Sanda Mladenovič TK 31,22, 4. Polona Rob RR 31,45, 6. Nataša Kejžar RR 32,01, 8. Alenka Pirc TK 33,41; 50 m hrbtno: Tanja Godina BM 30,23 abs. d. r., 3. Tanja Blatnik TK 32,49, 4. Sanda Mladenovič TK 33,11, 5. Špela Potočnik TK 33,73, 6. Polona Rob RR 33,85, 7. Maša Jamnik TK 34,42; 4 x 50 m mešano: Branik 2.08,37, 2. Triglav 2.15,92; 4 x 50 m kravl: Triglav 1.56,00.

R. Mladenovič

Druga slovenska nogometna liga

MEDLA IGRA V KRANJU

Kranj, 19. aprila - V 5. kolu območne članske slovenske nogometne lige zahod je Triglav iz Kranja premagal Alpino iz Žirov z 1 : 0. Strelec za Triglav Pavlin v 4. minuti.

Tekma je veljala za gorenjski derbi, saj sta se srečali moštvi, ki imata v spomladanskem delu približno enak točkovni iztržek. Triglavani so se zavedali, da Alpina ni več neuigrano in neučinkovito moštvo iz jesenskega dela, prav tako pa so morali osvojiti dve novi točki

in zato igrati zavzeto vseh 90 minut. **V napadalnem slogu je Triglav tudi začel in v 4. minuti je po lepem strelu Pavlina povedel. Ko se gostje še niso otresli šoka, so morali žogo drugič pobrati iz svoje mreže, vendar je glavni sodnik zadetek Tušarja zaradi nedovoljenega položaja razveljavil.** Triglav je še naprej napadal, gostje so poskušali s protinapadi, vendar je v drugi polovici prvega polčasa tempo precej padel. Triglav je vodstvo z 1 : 0 uspavalo, gostje pa tega niso poskušali izkoristiti, zato smo gledali nezanimivo in dolgočasno igro. Proti koncu tekme je bilo nekaj lepih akcij, vendar brez potrebne zbranosti pri strelu. Alpina je zaradi izključitve igrala zadnjih 15 minut z igralcem manj. Za Triglav je v prihodnjih kolih pomembna vsaka točka, sicer bo definitivno izločen iz boja za prvaka.

Za Triglav so igrali Lalič, Kovačič (Rešek), Blagojevič, Sirk, Novkovič, Atlija, Kočevar, Pavlin, Jeraj, Kukolj (Brkič). ● I. Golob

BREZ GOLOV NA IGRIŠČU V PODMEŽAKLI

Jesenice - Jeseniški nogometaši v slovenski območni ligi - zahod nadaljujejo s povprečno igro. V nedeljo so na domačem igrišču igrali neodločeno 0 : 0 proti ekipi Svobode iz Kisovca.

Mladinci so bili v tej ligi uspešnejši, saj so doma s 3 : 0 premagali Svobodo.

J. Rabič

QPR NAJBOLJŠI MED MLADIMI

Kranj, aprila - V nedeljo, 19. aprila, se je končalo prvenstvo v malem nogometu za skupino "MLADI". V tej starostni kategoriji je nastopilo 45 ekip. Največ so pokazali nogometaši **QPR (Gubčeva ulica),** ki so premagali v finalu **ekipo Pizzerijo Polana** s 6 : 4.

REZULTATI: Osmina finala: PIZZERIJA POLANA : Stotinka 3 : 0 bb, PLAVSKO JEZERO : Mercedes Benz 4 : 3, Cafe bar Yasmin : DOLINA TIHA 2 : 4, Zlata riba : GODLARJI 1 : 2, Kava bar Bolero : JUG 92 0 : 3 bb, Vodovodni stolp : QPR 2 : 3, OKREPČEVALNICA ALF : NK Bitnje 4 : 0, PERESTROJKA : Blue Racers 4 : 0;

četrtfinale: PIZZERIJA POLANA : Plavsko jezero 4 : 1, DOLINA TIHA : Godlarji 5 : 2, Jug 92 : QPR 2 : 3, Okrepčevalnica Alf : PERESTROJKA 1 : 2;

polfinale: PIZZERIJA POLANA : Dolina 5 : 0, QPR : Perestrojka 3 : 0;

finale: za 3 - 4 mesto PERESTROJKA : Dolina tiha 1 : 0, za 1. - 2. mesto QPR : Pizzerija Polana 6 : 4.

Vsa srečanja polfinala in finala je odlično vodil **kranjski sodnik Mustafič,** ki je energično posredoval pri grobih prekrških in komentarjih.

Po končanem tekmovanju je pokale najboljšim predal vodja tekmovanja Milan Čadež in jih pozval, da nastopijo tudi na naslednjem turnirju.

J. Marinček

TURNIR KRANJSKIH OŠ V MALEM NOGOMETU

Predoslje, 11. aprila - V OŠ Predoslje je bil prvi nogometni turnir predselekcij (učenci do 4. razreda) v malem nogometu. Na turnirju so sodelovale OŠ Jakob Aljaž, OŠ Simon Jenko, OŠ Naklo, OŠ Lucijan Seljak, OŠ Matija Čop in OŠ Predoslje. Vse šole so nastopile z A in B ekipo, igralni čas je bil 2-krat 10 minut.

Med A ekipami je slavila OŠ J. Aljaža, ki je v finalu premagala OŠ M. Čopa z 1:0, med B ekipami pa je prav tako OŠ J. Aljaža premagala OŠ M. Čopa, le višje, s 6:0. V maju in začetku junija sta predvidena še drugi in tretji turnir, na zadnjem četrtem (tudi junija) pa bodo nastopile le štiri najboljše ekipe.

A. Gasser

RADOVLJIŠKO PRVENSTVO V MALEM NOGOMETU

Radovljica, 20. aprila - Komisija za mali nogomet pri Športni zvezi Radovljica je te dni razpisala občinsko prvenstvo v malem nogometu za letošnje leto. Prvenstvo bo odigrano po ligah, ki bodo oblikovane po kvaliteti na osnovi lanskih rezultatov. Na tekmovanje so vabljeni vsi, ki so na prvenstvu lani že sodelovali, pa tudi nove ekipe.

Pravico nastopa v ligi imajo **izključno** ekipe športnih organizacij in klubov, ki so člani Športne zveze Radovljica. V ekipah lahko igrajo igralci rojeni leta 1975 in starejši, registrirani igralci velikega nogometa pa nimajo pravice igranja. Tekmovanje bo ločeno za ekipe, ki igrajo na asfaltnih igriščih, na travnatih igriščih in za veteranske ekipe. Za vsako skupino mora biti prijavljenih najmanj šest ekip. Na Športni zvezi Radovljica, Gorenjska 26, sprejemajo prijave do **torka, 28. aprila,** tam pa lahko dobite tudi dodatne informacije o pogojih tekmovanja. Sestanek s predstavniki ekip bo 28. aprila ob 19. uri v veliki sejni sobi Skupščine občine Radovljica. Tekmovanje pa se bo začelo 10. maja. ● **(vs)**

OBČINSKO PRVENSTVO PREDSELEKCIJ

V soboto, 11. aprila, je bil v organizaciji MNZ Gorenjske na OŠ Predoslje prvi izmed štirih turnirjev občinskega prvenstva predselekcij - pionirjev letnik 81 in mlajših, v malem nogometu. Udeležilo se ga je 11 ekip. Po prvem turnirju vodi v skupnem seštevku točk OŠ Jakob Aljaž - NK Triglav z 10 točkami pred OŠ Matija Čop - NK Creina Primsovo z 8 točkami, OŠ Lucijan Seljak - NK Sava s 3 točkami in PŠ Naklo - NK Živila Naklo, OŠ Simon Jenko - NK Creina Primskovo, OŠ Predoslje z 1 točko.

Rezultati A skupine - starejši igralci:

OŠ Simon Jenko : OŠ Predoslje 1 : 1, OŠ Lucijan Seljak : PŠ Naklo 1 : 0, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Predoslje 5 : 0, OŠ Matija Čop : PŠ Naklo 3 : 0, OŠ Simon Jenko : OŠ Jakob Aljaž 1 : 5, OŠ Matija Čop : OŠ Lucijan Seljak 0 : 1, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Matija Čop 1 : 0.

Rezultati B skupine - mlajši igralci:

OŠ Lucijan Seljak : PŠ Naklo 2 : 2, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Predoslje 3 : 1, OŠ Lucijan Seljak : OŠ Matija Čop 1 : 4, OŠ Matija Čop : PŠ Naklo 2 : 0, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Matija Čop 6 : 0.

Naslednji turnir bo v soboto, 16. maja 92, na OŠ Matija Čop.

Klemen Bedekovič

Slovenska nogometna liga

ŽIVILA IZGUBILA DOMA

Naklo, 19. aprila - ŽIVILA NAKLO : SVOBODA LIQUI MOLLY 0 : 1 (0 : 0), strelec Mitrakovič v 59. minuti, gledalcev 700, sodniki Jamšek, Jakopiček in Soršak (vsi Maribor), rumeni kartoni Murič in Šimič (Svoboda), A. Jošt in D. Jošt (Živila Naklo).

Trener Živil Naklo Bogdan Andrejašič je po tekmi skupaj z igralci razočaran in redkobeseden zapuščal igrišče pod Štucljem. "Nastopili smo oslabljeni, brez Murnika. V prvem polčasu smo imeli priložnosti, pa jih nismo izkoristili. Ponavadi pa se zgodi to, da jih potem izkoristi nasprotnik in tako je bilo na današnji tekmi," je dejal.

Tako nogometaši Živil Nakla, ki so v nedeljo nastopili **brez Janeza Križaja in Filipa Murnika (kartona) in Lunarja in Naglича (poškodba), kot številno zvesto občinstvo, so v nedeljo po seriji neodločenih izidov na tujem in doma pričakovali zmago. Namesto zmage pa so Naklanci po dolgem času doma doživeli poraz in na pot v garderobo so jih spremljali neugodni žvižgi in vzkliki razočaranih in jeznih navijačev. Prav neverjetno je že, da doma proti objektivno slabšim nasprotnikom, tudi Svoboda je med njimi, ne uspejo zmagati, na tujem pa po vodstvih dobivajo gole in tako zapravljajo priložnosti za zmage na tujem, ki bi nadomestile zapravljene priložnosti doma. Razpletu ostalih srečanj se imajo zahvaliti, da so še vedno, kljub samo sedmim spomladi osvojenim točkam, na četrtem mestu.**

Začetek nedeljskega srečanja je bil najboljši, kar smo letos videli v Naklem. Toda žal je bila dobra in napadalna igra s streli na vrata značilna samo za prvih petnajst minut, potem pa se je začela stara pesem: premajhna napadalnost, pretirano preigravanje, netočne podaje in prehod v obrambno igro, slabo postavljanje in pokrivanje nasprotnih igralcev, predvsem pa Naklanci veliko premalo streljajo na nasprotnikov gol. **V 4. minuti je Grašič lepo podal v sredino, Taneski je ustrelil, vendar v prečko. To je spomladi, kljub prepovedi igranja na petih tekmah, že tretji ali četrti strel v vratnico oziroma prečko. V 6. minuti je v začetku izredno agilni Gregor Grašič ponovno podal v sredino, vendar je Pavlin z glavo poslal žogo prek gola gostujočega vratarja Zavirška. Potem je Pihler dobro streljal v 11. minuti, v 15. in 16. minuti pa Ahčin in Andrej Jošt.** Potem je Svoboda nekajkrat nevarno napadla, posebej **nevaren pa je bil Udovič, pohvaliti pa je treba tudi Kapetanoviča.** Sploh so gostje igrali enostavno, streljali, če so le dobili priložnosti in v 34. in 36. minuti so dvakrat nevarno ustrelili. V drugem polčasu je bila Svoboda še naprej nevarnejša. V 53. minuti je podal Udovič, Šimič pa streljal prek gola. **V 59. minuti pa je Dimitraškovič podal v sredino, kjer je bil nepokrit Mitrakovič. Streljal je v desni spodnji kot Vodana in zadel.** Živila Naklo so zaigrala napadalnejše, Taneski je dvakrat nevarno streljal, vendar vsaj izenačenja ni bilo. Tudi menjave Grašiča z Zaplotnikom, Pavlina s Hribarjem in Perhavca z Bohincem niso pomagale.

Živila Naklo igrajo v nedeljo s Steklarjem v Rogaški Slatini. ● J. Košnjek, foto: J. Cigler

Domači igralec Darjan Jošt atraktivno zbija žogo iz kazenskega prostora. Desno Ahčin, v ozadju pa Pavlin in Taneski (temnejši dresi).

Kaj se dogaja na igrišču? Drugi z leve poškodovani igralec Živil Naglič, tretji Janez Križaj, ki tokrat zaradi kartonov ni smel igrati, ob njem predsednik naklanskega kluba Janez Zupan in predsednik slovenske nogometne zveze dr. Marko Ilešič.

ROKOMET

Ženske - končnica od 1. do 4. mesta

Rokometašice Kranja so doma gostile Olimpijo in izgubile z rezultatom 16 : 28.

KRANJ : OLIMPIJA 16 : 28 (9 : 12)

Kranj, 18. aprila 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Gramc in Štöger iz Maribora.

KRANJ: Lenič, Čefarin, Jelenič - Šturm 5, Škofic, Bajrovič 1, Valant 1, Tkalec, Herlec 2, Jeruc 1, Mežek 3, Olič 3 (2), Ropret.

OLIMPIJA: Škopelja, Selakovič, Babič 2, Danič 5 (2), Gomilar 1, Šturm 6 (3), Kurent 1, Marton 7, Kapidžič 3, Tomšič 3, Vinič, Štefanišin.

Izključitve: Kranj 6 minut, Olimpija 8 minut; sedemmetrovke: Kranj 4 - 2, Olimpija 5 - 5.

Kranjčanke so srečanje z izkušenimi igralkami Olimpije začele dobro in držale korak vse do 36. minute. Potem so jim pošle moči in srečanje izgubile z razliko 12 zadetkov. Ljubljančanke so se morale potruditi bolj, kot kaže rezultat.

Domače igralke čakata dve pomembni srečanji in to z Mlinotesom in Velenjem, ki jih igrajo doma. V primeru, da obe srečanji dobijo domače rokometašice in Velenje izgubi še eno srečanje, lahko osvojijo tretje mesto, ki jih vodi v ligo Alpe - Jadran.

J. Marinček

Moški - superliga

V 20. kolu slovenske super rokometne lige so rokometaši Predvor Infotrade gostovali pri ekipi Omnikum Rudar in izgubili z rezultatom 27 : 21.

Slovenska rokometna liga - moški

Rokometaši Šeširja so doma gostili ekipo Papir Radeče in zmagali z rezultatom 22 : 14 (11 : 8). S tem so se utrdili na 3. mestu lestvice.

Slovenska rokometna liga - ženske

Rokometašice Kranja so gostile ekipo Izole in igrale izenačeno 22 : 22; rokometašice Alplesa pa so izgubile z Olimpijo 2O : 26. Ekipa Save je bila prosta.

J. Marinček

KRANJ : IZOLA 22 : 22 (9 : 13)

Kranj, 18. aprila 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 50, sodnika Bandur (Radeče) in Ule (Zagorje).

KRANJ: Osterman, Nadižar 8, Tkalec 5, Valant 2, Rajgelj, Bratož, Lalič 1, Babič 1, Jan, Škofic 5, Majcen.

IZOLA: Bubola, Lakošeljac, Tičič 10, Rogič 1, Matarlija, Radojkovič 10, Lakošeljac, Škof, Krušvar, Grevič, Gombac.

Izključitve: Kranj 2 minuti, Izola 4 minute; sedemmetrovke: Kranj 10 - 9, Izola 5 - 5.

Rezultat v prvem delu je bil izenačen vse do 26. minute, ko so gostje iz Izole pobegnile za štiri zadetke. V drugem delu so vodstvo povečale na 7 zadetkov (11 : 18) in ga držale do 50. minute. Nato je nastopilo dobro obdobje igralk Kranja, ki so vodstvo igralk Izole znižale na razliko enega zadetka. 50 sekund pred koncem srečanja so domačinke imele napad, le dve sekundi pred koncem srečanja pa je Judita Tkalec izvajala devetmetrovko in z direktnim strelom na gol izenačila in Kranju prinesla eno točko.

TENIS

POKAL FEDERATION BREZ NAŠIH

Kranj, 19. aprila - Naša teniška reprezentanca, ki je prejšnji teden igrala na kvalifikacijskem turnirju za pokal Federation, se po porazu z ekipo Južne Afrike, ni uvrstila v finale. Sicer pa sta se Barbara Mulej in Tina Križan dobro borili in najprej premagali ekipo Konga, nato pa še ekipo Litve in Norveške. ● **(vs)**

BMW TENIS CUP

Kranj, 20. aprila - Vsi lastniki BMW vozil, pa tudi poslovni partnerji Tehnouniona so od petka, 24. aprila, do sobote, 25. aprila, vabljeni na BMW Tenis cup Slovenije, ki ga organizira Tehnounion. Turnir bo na igriščih T.K. Olimpije (v primeru slabega vremena v hali BIT Javnih skladišč), začel pa se bo ob 8. uri. Žrebanje parov bo 23. aprila ob 17. uri, prvo kolo in finale skupin se igra na podaljšan set do 9 iger, ostala kola se igrajo na normalen set. Prvo in drugo uvrščeni tekmovalec iz skupine A se bosta uvrstila na svetovno prvenstvo BMW Tennis Masters, ki bo od 2. do 8. novembra na Kanarskih otokih. ● **(vs)**

KOŠARKA

KRANJ : JEŽICA 61 : 113 (39 : 45)

KRANJ: Brkič 6 (2 - 2), Znidar, Jakšič, Podrekar 10 (4 - 2), Troha 4, Gartner 8, Franko 4, Maljuga, Ciglar 19 (7 - 5), Kump 8, Čankovič 2.

V prvem delu srečanja so se domačinke še nekoliko upirale izkušenim Ljubljančankam. V domači vrsti je bila razpoložena Mojca Ciglar, ki je dosegla v tem delu kar 19 točk in je bila najboljša strelka srečanja.

V drugem delu so izkušene igralke Ježice začele s pressingom in onemogočile domačim igralkam razviti igro. V 25. minuti je igrišče zapustila zaradi petih osebnih napak Mojca Ciglar in razlika se je iz minute v minuto povečevala. Igralke Ježice so tako še enkrat dokazale, da so premočan nasprotnik vsaki ekipi v državi.

J. Marinček

ONIKS JESENICE : JEŽICA 67 : 50 (24 : 24)

Jesenice - Že nekaj let ni bilo v telovadnici Centra srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah takšnega košarkarskega navdušenja kot preteklo soboto. Ženska ekipa Košarkarskega kluba Jesenice, ki v slovenski ligi nastopa za uvrstitev od 7. do 12. mesta, je dosegla šesto zaporedno zmago in to proti favorizirani ekipi Ježice.

Ekipa z novim imenom sponzorja **Oniks** in pod vodstvom trenerjev **Bojana Grzetiča** in **Tonija Čebulja** dosega izredni napredek, kar pomeni nov kvalitetni vzpon ženske košarke z odličnimi igralkami.

J. Rabič

VIKTORIJA OBČINSKI PRVAK

Kranj, aprila - V soboto, 11. aprila, se je končalo občinsko prvenstvo, ki se je začelo januarja. Nastopilo je 21 ekip. Največ uspeha so imeli košarkarji **Viktorije,** ki so osvojili prvo mesto.

Za mesta od prvega do šestega so se med seboj pomerili: Viktorija, Triglav (mladinci), Kokrica, Kašča, Sigma in Gringo.

Vrstni red: 1. Viktorija, 2. Triglav (mladinci), 3. Gringo, 4. Sigma, 5. Kašča, 6. Kokrica. Ker je ekipa Triglava (mladinci) nastopila izven konkurence, je vrstni red naslednji: 1. Viktorija, 2. Gringo, 3. Sigma, 4. Kašča, 5. Kokrica. Poleg finalnih srečanj so se odigrale še tekme za 7. - 9. mesto (Florida, Bexel, Šenčur), 10. - 12. mesto (Naklo - mladinci, Yellow guns, Gotik), 13. - 15. mesto (Video Oskar, Diplomati, OSA), 16. - 18. mesto (Triglav - kadeti, Videoteka A + D, Naklo - veterani) in 19. - 20. mesto (Sitel, Predoslje, Bexel - kadeti).

Po končanem tekmovanju je pokale najboljšim predala **Suzana Fende**, ki je tudi vodila celotno tekmovanje.

J. Marinček

KEGLJANJE

V FINALU TRIGLAV IN JESENICE

Minulo soboto so se pomerili polfinalisti za pokal Gorenjske. Ekipa kegljačev Triglava je premagala Savo z rezultatom 5103 : 5036, Lubnik pa je izgubil z ekipo Jesenic 4933 : 4957. Finalni obračun bo to soboto, 25. aprila, ob 16. uri na kegljišču v Tržiču. ● **(vs)**

KONČNA LESTVICA GORENJSKEGA PRVENSTVA V KEGLJANJU

1. Sava	18	15	0	3	+ 1113	30
2. Jesenice	18	13	1	4	+ 1753	27
3. Triglav	18	11	0	7	+ 1045	22
4. Kranjska Gora	18	10	0	7	+ 553	22
5. Ljubelj	18	10	0	8	+ 159	20
6. S. Jenko	18	8	0	10	+ 56	16
7. Adergas	18	8	0	10	− 553	16
8. Lubnik	18	6	1	11	+ 21	13
9. Elan	18	6	0	12	− 1239	12
10. Bled	18	1	0	17	− 2908	2

IZLET NA NANOS

Kranj, 21. aprila - PD Kranj prireja v soboto, 25. aprila 1992, izlet na Nanos. Odhod posebnega avtobusa bo ob 6. uri izpred hotela Creina v Kranju. Udeleženci se bodo pod vodstvom Petra Lebana in Jožice Muršec povzpeli z Razdrtega do Vojkove koče na Pleši, obiskali TV-stolp, Erazmov Predjamski grad, po želji pa še Postojnsko jamo. Skupne hoje bo približno 5 ur, vrnitev v Kranj pa je predvidena v večernih urah. Prijave sprejemajo v pisarni PD Kranj do 23. aprila oziroma do zasedbe mest v avtobusu. ● **S. S.**

ŠAH

PRIMOŽ ŠOLN IN MARTINA MARIČ

V hotelu Creina v Kranju se je končalo 1. absolutno državno prvenstvo v šahu za dečke in deklice. V devetem kolu si je po napaki Mirana Rusjana Primož Šoln (Dragomer) zagotovil zmago na turnirju. Na drugem mestu je končal **Boštjan Markun (ŠS Tomo Zupan Kranj),** na tretjem pa Gorazd Lampič (LŠK Iskra Ljubljana).

Končni vrstni red pri dečkih: 1. (7.5) Primož Šoln (Dragomer), **2. (6.5) Boštjan Markun (Kranj),** 3. (6.0) Gorazd Lampič (Ljubljana), 4. (6) Matjaž Plajnšek (Ptuj), 5. (5.5) Andrej Janša (Kočevje) 6.-9. (5.0) Niko Praznik (Dragomer), **Peter Kovačič (Kranj),** Simon Stanič (Stari trg pri Ložu), Robert Lovenjak (Lendava), itd...

Od gorenjskih predstavnikov smo glede na njihove šahovske kvalifikacije pričakovali več. Blaž Kosmač (4.5/13. mesto), Klemen Klavčič (4/16), Adi Džuzdanovič (3.5/17) in še najmlajši Uroš Kavčič (2.5/21).

Pri dekletih je v zadnjem kolu Martina Marič iz Murske Sobote še povečala prednost pred zasledovalko Ingrid Mihelič iz Starega trga ob Kolpi, na tretjem mestu pa je zaključila turnir Helena Rižnar s Ptuja.

Vrstni red po zadnjem kolu pri deklicah: 1. (7.5) Martina Marič (Murska Sobota), 2. (6.5) Ingrid Mihelič (Stari trg ob Kolpi), 3. (6) Helena Rižnar (Ptuj), **4. (5) Maja Šorli (Kranj),** 5. (4.5) Jana Krivec (Nova Gorica), itd...

Aleš Drinovec

HITROPOTEZNI TURNIRJI

Tržič - Člani Šahovske sekcije ŠZ "5. avgust" Tržič so na Ravnah nekaj mesecev igrali redne mesečne hitropotezne turnirje, ki se jih je udeleževalo po 19 šahistov. Zmagal je Boris Kogoj pred Igancem Zupanom in Janezom Mescem. Organizatorji, med katerimi sta bila najbolj dejavna Herman Kisilak in Boris Kogoj so za vse udeležence pripravili tudi skromna spominska darila, ki so jih prispevale trgovine, zasebniki in podjetja iz tržiške in kranjske občine.

Janez Kikel

SMUČANJE

MLADI SMUČARJI ZA LOVORIKO PINOCCHIO

Abetnoe - aprila - Prejšnji konec tedna je bilo v italijanskem Abetoneju tradicionalno tekmovanje v slalomu in veleslalomu za lovoriko Pinocchio. Tega FIS otroškega tekmovanja so se udeležili mladi tekmovalci iz 26 držav, med njimi tudi slovenski smučarji. V slalomu je med mlajšimi deklicami zmagala Italijanka Planatscher, najboljša Slovenka pa je bila **Makuceva** na sedmem mestu. Med mlajšimi dečki je zmagal Avstrijec Wolf, naš najboljši pa je bil **Kozlar** na četrtem mestu. Med starejšimi deklicami je v slalomu zmagala Eggerjeva iz Avstrije, najboljša Slovenka pa je bila **Bračunova** na tretjem mestu. Med starejšimi dečki je zmagal Gaspoz iz Švice, naš najboljši pa je bil **Smolič** na osmem mestu.

Mladi tekmovalci so se pomerili tudi v veleslolmu. Med mlajšimi deklicami je zmagala Italijanka Karbonova, najboljša naša smučarka pa je bila **Gašperlinova** na petem mestu. Med mlajšimi dečki je tudi v veleslalomu zmagal Avstrijec Wolf, naš **Anderlič** pa je bil šesti. Med starejšimi deklicami je bila v veleslalomu najboljša Nemka Bachmejerjeva, najboljša naša smučarka pa je bila **Maričeva** na sedmem mestu. Med starejšimi dečki je zmagal Švicar Gaspoz, naš **Matiass** pa je bil drugi. Ekipno je Slovenija zasedla tretje mesto, za Italijo in Avstrijo. ● **J. Plajbes**

KONČANA SO TEKMOVANJA ZAHODNE REGIJE

Soriška planina, 20. aprila - Z zaključno tekmo na Soriški planini se je končala smučarska sezona tudi za mlade tekmovalce zahodne regije. V šestih kategorijah je od prve tekme, ki je bila lani 29. decembra na Voglu, v skoraj štiri mesece trajajoči sezoni, nastopalo 339 tekmovalcev iz 20 klubov z Gorenjskega in Primorskega.

Za cicibane, ki so vso sezono tekmovali v **pokalu EDIL - CASA**, je bilo organiziranih 7 tekem, za dečke in deklice pa 8 tekem. Smučarski delavci ugotavljajo, da se je število tekmovalcev v zadnjih dveh letih spet dvignilo, še daleč pa ne dosega števila izpred šestih let, preden so se začele s snegom slabe zime. Žal se v zadnjem letu močno pozna tudi kriza gospodarstva in s tem pomanjkanje denarja, saj klubi težko pridobivajo potreben denar, vse manj otrok pa si lahko privošči tekmovalno ukvarjanje z alpskim smučanjem.

Končna razvrstitev tekmovalcev v zahodni regiji: PO Cicibanke (na sedmih tekmah je nastopalo je 57 tekmovalk): 1. Lea Dabič (Bohinj) 200 točk, 2. Darja Žnidar (Bohinj) 171 točk, 3. Jana Košir (Kranjska Gora) 156 točk, 4. Katarina Štravs (Kranjska Gora) 148 točk, 5. Jerca Pokljukar (Bled) 137 točk...

Cicibani (na sedmih tekmah je nastopalo 76 tekmovalcev): 1. Jure Pogačar (Triglav) 200 točk, 2. Marko Žnidaršič (Alpetour) 164 točk, 3. Leon Pisk (Rudar) 162 točk, 4. Andrej Šporn (Kranjska Gora) 162 točk, 5. Jure Šinkovec (Alpetour) 130 točk.....

Mlajše deklice (na osmih tekmah je nastopalo 37 tekmovalk): 1. Andreja Gašperlin (Blejska Dobrava) 186 točk, 2. Jana Dagarin (Triglav) 166 točk, 3. Katja Erjavšek (Jesenice) 164 točk, 4. Katja Jerala (Alpetour) 154 točk, 5. Lea Hren (Alpetour) 152 točk...

Mlajši dečki (na osmih tekmah je tekmovalo 89 smučarjev): 1. Peter Draksler (Triglav) 195 točk, 2. Marko Zupan (Kranjska Gora) 145 točk, 3. Gašper Tarman (Jesenice) 136 točk, 4. Janez Pokluka r (Bled) 135 točk, 5. Matjaž Mencinger (Bohinj) 133 točk....

Starejše deklice (na osmih tekmah je nastopilo 29 tekmovalk): 1. Špela Bračun (Alpetour) 200 točk, 2. Linda Benčič (Triglav) 166 točk, 3. Ursula Oitzl (Kranjska Gora) 161 točk, 4. Tina Bogataj (Alpetour) 156 točk, 5. Lidija Bijol (Bled) 146.....

Starejši dečki (na osmih tekmah je nastopilo 51 tekmovalcev): 1. Rok Smolič (Triglav) 175 točk, 2. Jure Uršič (Alpetour) 174 točk, 3. David Primožič (Tržič) 156 točk, 4. Grega Sredanovič (Jesenice) 150 točk, 5. Boštjan Božič (Alpetour) 131 točk....

Vsi tekmovalci v otroških kategorijah so se zbrali na Soriški planini, kjer so po zanimivem tekmovanju prejeli priznanja za skupno uvrstitev na regijskem tekmovanju. ● **Janez Šolar**

STARI PRIJATELJ SE VRAČA

club KANU

TENIS

OD 8. DO 20. URE NA UMETNI TRAVI

ŠPORTNI PRAZNIČNI UTRIP

Tržič - Komisija za rekreacijo pri Športni zvezi v Tržiču pripravlja v počastitev 1. maja in Dneva OF več športnih prireditev za posameznike in ekipe podjetih iz tržiške občine.

Od 20. do 24. aprila bo na kegljišču pod avtobusno postajo vsak dan med 16. in 20. uro potekal **turnir v kegljanju za štiričlanske moške in ženske ekipe v disciplini 50 lučajev mešano.** Tekmovanje organizira KK Ljubelj, prijave pa zbirajo na kegljišču, kjer tudi določijo čas nastopa posamezne ekipe.

Tekmovanje v streljanju bo v izvedbi Strelske družine "ŠAK" v strelski dvorani na Ravnah. Z zračno puško se bodo merile tričlanske moške in ženske ekipe. Tekmovanje bo 22. aprila med 12. in 18. uro, prijave pa zbirajo na strelišču med tekmovanjem.

Hitropotezni šahovski turnir bodo v prostorih Gostilne Pr' Slug pripravili člani Šahovskega društva Tržič v sredo, 22. aprila, ob 17. uri. Prijave posameznikov bodo zbirali do začetka turnirja.

Turnir v balinanju se je začel včeraj na balinišču na Ravnah in bo potekal v naslednjih dneh. Nastopajo pa dvojice, moške, ženske in mešane.

Igralci **namiznega tenisa** bodo nastopili v petek, 24. aprila, ob 16. uri v šoli v Križah. Turnir moških in ženskih ekip bodo pripravili člani Namiznoteniške sekcije. Prijave ekip bodo zbirali do začetka turnirja.

Rezultati ekip in posameznikov se bodo upoštevali tudi za točke v Delavskih športnih igrah.

J. Kikel

Ponatis planinske točkovne poti

KRANJSKI VRHOVI

Leta 1975 je bil na pobudo predsednika Planinskega društva Kranj, Franca Ekarja izdelan projekt planinske transverzale, ki zajema **26 kontrolnih točk, od tega 6 planinskih postojank,** ostalo pa so žigi na vrhovih v okviru meja občine Kranj.

Eden izmed motivov je bil, zanesljivo poseči v "nova" t.i. mejna področja mejnih gora, kot so: Velika Koroška Baba, Goli vrh, Virnikov Grintavec, kot tudi nekoliko manj znane vrhove: Stegovnik, Rinke, Križ, Koroška Kočna,...

Prva naklada v izdaji tri tisoč izvodov je v letu 1991 pošla. Poleg pobudnika, pa ne smemo mimo fizično strokovnih realizatorjev, takratnih markacistov Balda Bizjaka, Karla Bajta, Ivana Eržena, Viktorja Obeda... In seveda akademskega kiparja Toneta Lagondra, ki je upodobil s "perorisbo" vse gore, na katerih vrhove se je potrebno povzpeti. Takratno prvo realizacijo so tudi gmotno materialno podprli: Gorenjski tisk Kranj, Tiskarna Golnik, ZTKO Kranj, Občina Kranj in PD Kranj.

Kranjska planinska pot, ki "slovi" tudi s sodobno izoblikovano značko, ki je delo akademskega slikarja Jožeta Trobca, je prehodilo skoraj 1.000 planincev. Nad posebnostjo in neprezahtevnostjo kranjske transverzale so vsi navdušeni, saj je razmeroma kratka za krožni pohod - normalni prehod v štirih dneh. V poti so zajete tudi planinske postojanke: Kališče, Krvavec, Kokrško sedlo, Češka koča, Kranjska koča - Ledine in nova planinska koča na Sv. Jakobu.

Dnevnik je v redni prodaji v pisarni Planinskega društva Kranj na Koroški 27, po ceni 3 marke, trentuno je to 150 tolarjev.

Planinsko društvo Kranj, ne samo, da informira o ponovni možni nabavi dnevnikov, ampak tudi želi vsem obiskovalcem "kranjskih vrhov" veliko užitkov in srečnih povratkov.

Planinsko društvo Kranj

MOTOCIKLIZEM IN MOTOKROS

Po tekmovalnem koledarju bi se morala tekmovalna sezona v motokrosu začeti že pred 14-imi dnevi. Žal pa sta prvi dve dirki v Lenartu in Šentvidu pri Stični odpadli zaradi finančnih težav prirediteljev, tako da bo prva dirka motokrosistov **1. maja v Dolenjskih Toplicah.** Na štartu bodo kategorije 80 ccm, 125 ccm in 250 ccm. Od gorenjskih tekmovalcev bosta nastopila samo člana **AMD Kranj Matjaž Perčič iz Kranja na motorju suzuki in Andrej Ahačič iz Most pri Žirovnici na motorju honda.** Od gorenjskih tekmovalcev bosta nastopila še v kategoriji podmladka **Aleš Rozman in Tomaž Zabreg oba člana AMD Tržič.**

M. Jenkole

ODBOJKA

BLEJKE ZAPRAVILE PRILOŽNOST

Slovenska supet liga za ženske

BLED : KOPER CIMOS 2 : 3 (15:2, 9:15, 14:16, 16:14, 10:15)

Bled: Domitrovič, Kraigher, Petrač, Gogala, Artiček, Grahovac, Turk, Repe, Hudovernik.

Tekmo, ki je odločala o tretjem mestu v 1. državnem prvenstvu Slovenije, so Blejke odlično začele. Z močnimi servisi in odlično igro Repetove in Petračeve v napadu so že po 10 minutah dobile prvi set. Prepričane v gladko zmago so močno popustile in dovolile gostjam, da so se zbrale in zaigrale bolje. Povedle so z 2:1 v setih. Nato so domačinke izenačile, v odločilnem setu pa so naredile nekaj nepotrebnih napak, kar so Koprčanke izkoristile in zmagale.

V zadnjem kolu, 25. aprila, igrajo Blejke v Mariboru z ekipo Paloma Branik. ● **Š. Udrih**

ODBOJKARSKI TURNIR ŽENSK

Jesenice, aprila - Tokrat že 8. tradicionalni odbojkarski turnir ženskih rekreativnih ekip se je minulo sredo zaključil v telovadnici CSUI na Jesenicah. (Začel se je v sredo, 1. aprila.) Sodelovalo je 13 ekip. Večina igralk sodeluje že vsako leto. Turnir je odlično izvedla Športna zveza občine Jesenice. Posebej pomembno je, da je turnir namenjen ženam, ki prav zaradi tega turnirja večkrat zaidejo v telovadnico, trenirajo vsaj enkrat tedensko. Rezultati zadnjega dne: **tekma za 11. mesto** TVD Partizan Žirovnica : TVD Partizan Jesenice 2:1, **tekma za 9. mesto** TVD Partizan Jav. - Kor. Bela: Perspektiva 0:2, **tekma za 7. mesto:** Iva INN : Šola Žirovnica (sindikat) 2:1, **tekma za 5. mesto:** Šola Kranjska Gora: CSUI (sindikat) 2:1. **Finalna skupina:** Šola Tone Čufar (sindikat): Dolina 2:1 v podaljšani igri, Kompas MS : Labirint bar 0:2, **tekma za 3. mesto** Kompas MS : Dolina 0:2, **tekma za pvo mesto** Labirint bar : Šola Tone Čufar (sindikat) 2:0.

Razvrstitev: 1. Labirint bar, 2. Š. Tone Čufar, 3. Kompas MS, 4. Dolina, 5. Šola Kranjska Gora, 6. CSUI (sindikat), 7. IVA INN, 8. Šola Žirovnica (sindikat), 9. Perspektiva, 10. TVD Jav. - Kor. Bela 11. TVD Žirovnica, 12. TVD Partizan Jesenice, 13. Šola Kor. Bela (sindikat).

B. Jeršin

BLEJSKE MLADINKE TRETJE

V Novi Gorici je bilo regijsko prvenstvo v odbojki za mladinke. Sodelovale so ekipe Koper Cimos, HIT Casinos, Nova Gorica in oslabljena ekipa Bleda, ki nastopa v SOL. Te igralke niso želele pomagati svojim soigralkam na tem tekmovanju. S svojo nepošteno potezo so pokazale odnos do soigralk in športa nasploh ter so bile deležne obsodb soigralk. Tako oslabljena ekipa Bleda ni mogla pričakovati več kot tretje mesto. Zmagala je ekipa Kopra Cimos.

Stanko Slivnik, predsednik Veslaškega kluba Bled:

OLIMPIJSKI CILJI: KOLAJNA IN FINALE

Bled, 10. aprila - Tradicionalna prvomajska veslaška regata na Blejskem jezeru bo letos 25. in 26. aprila. "Udeležba na regati bo bolj skromna. V večini hrvaških klubov zaradi vojnih razmer niso mogli normalno trenirati, za srbske klube je malo verjetno, da se bodo povabilu na regato odzvali, bolj malo ekip pa pričakujemo tudi iz tujine, kjer bodo med prvomajskimi prazniki podobna tekmovanja kot na Bledu. Upamo, da se bodo blejskega tekmovanja udeležile vsaj najkakovostnejše hrvaške ekipe," pravi Stanko Slivnik, predsednik Veslaškega kluba Bled in sekretar Veslaške zveze Slovenije.

Kako ste se pripravljali na novo tekmovalno sezono?

"Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Naši kandidati za olimpijske igre v Barceloni - Denis Žvegelj, Iztok Čop, Milan Janša, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič - so letos preveslali že okrog tisoč kilometrov, kar pomeni, da so dolžino jezera "premerili" najmanj petstokrat. Zdaj imajo deset treningov na teden, trikrat ali štirikrat na teden vadijo tudi po dvakrat na dan. Za njimi je tudi že prva tekma v Zagrebu, kjer so dosegli solidne rezultate. Dvojec brez krmarja ter četverec sta zmagala s precejšnjo prednostjo."

So posadke že določene?

"Za zdaj kaže tako, da bosta v dvojcu brez krmarja veslala Čop in Žvegelj, v četvercu pa Mirjanič, Mujkič, Janša in Klemenčič. Dokončno se bomo o posadkah odločili po nastopih na mednarodnih regatah v Essnu in v Parizu; predvidevamo pa, da bi na regati v Luzernu, ki bo letos zaradi olimpijskih iger mesec prej kot običajno, že nastopili z istimi posadkami, kot bomo kasneje v Barceloni. Ker so letos olimpijske igre prej, kot so bile ponavadi (veslanje se začne že 27. julija), bomo priprave osredotočili le na en vrhunec sezone."

Kakšni so cilji za Barcelono?

"Po tem, kar so naši tekmovalci doslej že dosegli na velikih mednarodnih tekmovanjih, je za dvojec cilj olimpijska kolajna, za četverec pa uvrstitev v finale."

Kako boste izkoristili čas do olimpiade?

"Aprila bomo trenirali na Bledu in morda tudi v Bohinju; kako bodo potekale sklepne priprave, pa se bomo še dogovorili. Ker bo v Barceloni verjetno zelo vroče, bomo morali za zadnje treninge izbrati kraj s podobnimi razmerami."

Govorila sva le o članih. Kaj pa mladinci?

"Svetovno mladinsko prvenstvo, ki bo letos v Montrealu, bo po dolgem času minilo brez blejskih veslačev. Na Bledu v letošnji sezoni nimamo tekmovalca, ki bi nas lahko dostojno zastopal; imamo pa zelo obetavno ekipo mlajših mladincev, ki bo nastopala predvsem na tekmah v Italiji in Avstriji."● **C. Zaplotnik**

NAMIZNI TENIS

ŠOLSKO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO

Tržič, aprila - Člani Namiznoteniške sekcije TVD Partizan Križe so pripravili polfinale prvenstva Slovenija za šolska športna društva za območje Gorenjske. Nastopilo je 62 igralcev in igralk iz vseh petih gorenjskih občin.

Med ekipami deklet je zmagala **ŠŠD Prežihov Voranc z Jesenic,** med dečki **Simon Jenko Kranj,** med učenkami od 1. - 4. razreda **Mateja Muzik (Križe),** med učenci **Marko Starman (Peter Kavčič - Škofja Loka),** med učenkami od 5. - 8. razreda **Urška Petrič (S. Jenko Kranj),** med učenci **Matej Polanšek (Križe)** in med kategoriziranimi igralkami **Saša Lavtižar (T. Čufar, Jesenice)** in med igralci **Boštjan Bernard (S. Jenko, Kranj).**

Janez Kikel

GUMAR-TRENČA PRVAK V SEZONI 1991/92

V nadaljevanju gorenjske namiznoteniške rekreacijske lige so bila odigrana še zadnja tri kola.

Rezultati:

16. kolo: Predoslje : Gumar-Trenča 1:9, Sava : Šport-Čarman 0:10, Križe : Partizan 7:3, Merkur : Murova 6:4. **17. kolo:** Murova : Križe 6:4, Partizan : Sava 10:0, Šport-Čarman : Predoslje 7:3, Gumar-Trenča : Jesenice 5:5. **18. kolo:** Jesenice : Šport-Čarman 10:0, Predoslje : Partizan 2:8, Sava : Murova 0:10, Križe : Merkur 5:5. **Končni vrstni red:** 1. Gumar-Trenča 26 točk, 2. Šport-Čarman 23 točk, 3. Jesenice 21 točk, 4. Murova 19 točk, 5. Merkur 18 točk, 6. Križe 14 točk, 7. Partizan 14 točk, 8. Sava 6 točk, 9. Predoslje 3 točke. **Najboljši posamezniki:** 1. Jauh (Merkur), 2. Sovinc (Murova), 3. Bec (Gumar-Trenča), 4. Ahčin (Šport-Čarman), 5. Rant J. (Partizan), 6. Keršič M. (Križe), 7. Korenjak (Gumar-Trenča), 8. Zore (Jesenice), 9. Bokal (Šport-Čarman), 10. Šranc (Murova), 11. Brenk (Gumar-Trenča), 12. Rant B. (Partizan). V ligi je skupno nastopalo več kot 60 igralcev.

Tone Korenjak

NAJVIŠJI VRH KARAVANK VABI

Tudi v samostojni in svobodni Sloveniji nadaljujemo z organizacijo tradicionalnega pohoda na najvišji vrh Karavank Stol. Ta med planinci zelo priljubljeni pohod bomo letos pripravili že sedemindvajsetič.

Lani je organizacijo pohoda prevzela ZTKO Jesenice, ki se je med tem preimenovala v Športno zvezo občine Jesenice. Za dobro pripravo pohoda skrbi organizacijski odbor, ki je tudi letos v organizacijo pohoda vložil veliko truda.

Pohod bo v soboto, 30. maja 1992, ter bo trajal samo en dan. Tudi letos je trasa pohoda nespremenjena. Potekala bo od Valvasorjevega doma, preko Žirovniške planine na vrh Stola. Povratek bo po isti poti. Vso traso pohoda bodo varovali izkušeni gorski reševalci z Jesenic. Na Stolu lahko tudi v času pohoda pričakujemo zimske razmere, zato že sedaj opozarjamo planince, naj bodo primerno opremljeni. Ker je prvi cilj organizatorjev zagotoviti varen pohod, prosijo vse udeležence, da upoštevajo navodila GRS.

Vabilo za pohod velja tudi za planince sosednjih držav. Pričakujejo udeležbo planincev iz Avstrije, Italije in Hrvaške.

Ob povratku z vrha Stola bo pri Valvasorjevi koči tudi srečanje udeležencev pohoda. Zaradi velikih stroškov pohoda so se organizatorji tudi letos odločili za štartnino 100 tolarjev - odrasli in 20 tolarjev otroci do 15 let.

Vsak pohodnik dobi razglednico, značko in knjižico za vpis pohoda. Desetkratni in dvajsetkratni udeleženci prejmejo plakete oziroma diplome. Organizatorji prosijo tudi planince, ki na lanskem pohodu niso prejeli priznanj, da se ob prihodu oglase v pisarni pohoda v Valvasorjevi koči.

Med pohodom bo v Valvasorjevi koči potekal tudi srečelov, za katerega dobitke prispevajo številni ljubitelji planin.

Vse informacije lahko dobite na SZOD (ZTKO) Jesenice Ledarska 4, tel. 064/81-579, fax 064/81-584.

Ne pozabite **v soboto, 30. maja,** je pohod na najvišji vrh Karavank Stol. Pridite!

ODMEVI

*V rubriki **Odmevi, Prejeli smo** objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: **Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj,** za rubriko **Odmevi.***

Pravice udeležencev iz nemške vojske

Nemški okupator je kmalu po zasedbi razglasil priključitev dela Slovenije k nemškemu rajhu. S tem pa je bila razširjena nemška zakonodaja tudi na priključeno ozemlje, med drugim tudi obveznost služenja delovne službe (RAD) in vojaška obveznost. Nemci so vpoklicali pod orožje na Štajerskem letnike 1908 do 1929, na Gorenjskem ter Koroškem pa letnike 1916 do 1927, skupaj okrog 80.000 mž in fantov oziroma okrog 7 odstotkov do 10 odstotkov tu živečega prebivalstva.

Jugoslovanska in sedaj tudi slovenska zakonodaja še ne priznava v pokojninsko dobo čas prebit v nemški vojski, čeprav bi to moralo veljati že od leta 1956, ko so bili sklenjeni meddržavni sporazumi (Ur. list FNRJ 14/56). Jugoslavija je z dopolnilnimi predpisi k sporazumu določila, da jugoslovansko zavarovanje prevzame tuja zavarovalna obdobja po mednarodnih pogodbah.

Jugoslovansko zavarovanje bi moralo prevzeti v svoje breme tudi čas služenja v nemški vojski, ker je ta čas priznalo nemško zavarovanje kot svojo dobo. V sklicevanju na 163 čl. temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju iz leta 1964. pa je lastna država te fante ogoljufala in kršila citirane pogodbe iz leta 1956. Z odpravo veljavnosti tega člena pa tudi teh ovir ni več.

V Nemčiji kot pri nas obstajajo predpisi za vojne invalide. Te predpise vsebuje nemški zakon o preskrbi vojnih žrtev (BWG), ki sega tudi prek nemških meja. Tako so upravičeni, do polne nemške vojaške invalidnine tudi Slovenci, nekdanji mobiliziranci v nemško vojsko. Višina vojaške invalidnine se ravna po odstotku invalidnosti. Družinske invalidnine pa pripadajo vdovam padlih ali umrlih nemških vojakov. Za pridobitev invalidnine je pogoj, da je bila smrt posledica rane, poškodbe ali bolezni, pridobljene v nemški vojski, kar je potrebno dokazati z ustreznimi strokovno medicinskimi izvidi o vzroku smrti invalida.

Pristojni nemški organ, ki odloča o nemških vojaških invalidninah, tudi za Slovenijo je Versorgungsamt Fulda, 6400 Fulda, Marquardstr. 23. Pomoč pri uveljavljanju pravic nudi za svoje člane: ZDRUŽENJE MOBILIZIRANIH GORENJCEV V REDNO NEMŠKO VOJSKO V ČASU 1941 DO 1945 v KRANJU, Poštna ul. 3 ali za Štajersko DRUŠTVO MOBILIZIRANIH SLOVENCEV V NEMŠKO VOJSKO S SEDEŽEM V CELJU. Združenje za Gorenjsko ob dežurnem času (sreda - petek) od 9. do 12. ure posreduje informacije, pomaga pa tudi z dogovorjenim pravnikom, zdravnikom in pd.

Ing. Alojzij Žibert

Catch the cash

Gorenjski glas, 31. marca 1992

Zadnji trenutek je, da pokličemo izganjalce hudiča tudi v naše kraje, saj je pohlep zameglil razum še do nedavna mislečim ljudem po vsej deželi Kranjski. Res neverjetno je, kako hitro se ob pomisli na denar pozabi vsa humanost, vsako prijateljstvo in vsaka logika. Lovci na denar naivnih ljudi, ki sebe imenujejo sodelavci igre CATCH-THE-CASH, so eden zadnjih derivatov že dolgo znanih piramidnih iger, ki za sabo puščajo množice opeharjenih, razočaranih, za določen znesek revnejših ljudi. Alarmirajoče pa je dejstvo, da ti ljudje ne obogatijo za novo izkušnjo, ampak se še srditeje vržejo v novo igro, pač zato da bi bili v novi igri čimbolj pri vrhu, saj le to garantira vsaj povrnitev denarja, če ne že dobrega ulova.

Če bi uporabili vsaj osnovnošolsko logiko, bi bilo večini jasno, da je pri piramidi, ki se širi s faktorjem 4 (vsak mora dobiti štiri nove žrtve), število tistih, ki izgubijo 2,5-krat (dvainpolkrat) večje od tistih, ki dobijo. Agenti te igre stalno razorožujejo naivne ljudi z lažno predstavo, da je ta piramida neskončna in da bodo vsi v neskončnost dobivali, čeprav sami dobro vedo, da to v realnem svetu ni mogoče - vendar, kdo še da kaj na logiko, danes je pomembna logika dobička za vsako ceno.

Osnovna logika te igre je, da se denar pretaka navzgor po piramidi (tako kot v dobi fevdalizma), dokler se piramida širi; ko pa se ustavi, zadnji na njej izgubijo ves vložek in ponavadi še navideznega prijatelja, ki je še pred nekaj tedni posladkano dvoril. Mislim, da je zelo zgovorno tudi dejstvo, da je takih iger vse več pod najrazličnejšimi imeni, kar pomeni, da se te igre vse hitreje končujejo, delno zaradi vse manjšega števila še možnih naivnežev, delno pa zaradi želje iznajdljivejših, da bi bili čimbližje vrhu piramide, kar omogoča večji ulov denarja in pri občutljivejših tudi manjšo možnost, da bodo prav njegove neposredne žrtve ostale na suhem, oziroma na dnu. Vendar pa ni "zasluga" nič manjša, če bodo oškodovani le neki drugi ali tretji. Struktura ljudi v zgradbi piramide pa skoraj vedno pokaže, da so na dnu piramide skoraj vedno tisti, ki so tudi na dnu socialne lestvice in zato obljube o hitrem obogatenju na njih delujejo še bolj magično. Temu se reče tudi, da igra pride do svoje ciljne skupine - in se konča.

Sicer pa ne gre le za nekaj tisočkrat po nekaj tisoč mark, gre za širši družbeni vidik tega somraka humanosti in razuma. Taki neobdavčeni pretoki denarja pomenijo osiromašenje nas vseh, še pomembnejši pa je splošen padec praga zavedanja in senzibilnosti, ki ga pogojujejo taki povampirjeni odnosi. Nismo še tako daleč od Balkana, (kjer je človeško življenje vredno le še toliko, kolikor napora vzame pritisk kazalca), da bi govorili o neki boljši perspektivi, saj je tudi tu odnos do sočloveka vse bolj gledan le skozi nekaj ušivih mark. Še zdaleč pa to ni tista bajeslovna Evropa na modri podlagi, saj tam take špekulacije že dolgo nimajo več uspeha, ampak nekaj velja le trdna garancija in analiza na realnih podatkih, medčloveški odnosi pa slonijo, če ne na drugem, pa vsaj na nekem nenapisanem pragu še sprejemljivega, tradicionalnega in splošno priznanega optimalnega sožitja.

V Evropo gremo zaradi boljše kvalitete življenja ne pa zaradi podivjanega spakovanja ob kupih mark.

Agentom brezmadežnega spočetja kupa mark tipa "catch-the-cash" pa svetujem, da v primeru, ko ne uspejo uporabiti del telesa pred lasmi pri vstopu v igro, uporabijo pri novačenju novih "srečnežev" tisti del, ki se nahaja na levi strani - pa ne v žepu suknjiča, ampak v prsih.

Jože Koporec
Kranj, L. Hrovata 7

Zakaj tako, gospod Lojze Gorjanc?

V sredstvih javnega obveščanja (Radio Kranj, 28. marca 1992) je gospod Lojze Gorjanc, direktor nordijskih smučarskih reprezentanc izjavil, da je dresurno jahanje v Sloveniji na NIČLI (govorimo o amaterjih, ne lipiških profesionalcih). S tem je storil mladim slovenskim jahačem krivico, saj izničuje njihovo požrtvovalno delo, jim jemlje voljo in smeši njihovo predanost dresurnemu jahanju. V zadnjih letih je prav dresurno jahanje doživelo veliko popularnost med mladino. Dogaja se, da na tekmovanju nastopi kar 40 mladincev, ki resda jahajo na izposojenih konjih, v izposojenih jopičih in kapah, v fraku in cilindru, ki se ves dan ne moreta ohladiti, saj romata od enega tekmovalca do drugega. Tem mladincem pomeni težko pridobljena mala rozeta svetinjo, sendvič in gorenjski krof pa največjo nagrado za vložen trud. Taka tekmovanja prav v ničemer ne bremenijo družbe, saj vse napravimo sami. Rekvizite si izposodimo, za prigrizek pa poskrbimo starši.

Kako more gospod Gorjanc trditi, da je vse delo mladih, ki trenirajo v nemogočih razmerah in skrbijo za konje vse leto, v mrazu, snegu, ledu, vročini, ki prevozijo tudi po 15 kilometrov daleč s kolesom, da pridejo h konjem, enako NIČLI!

V našem majhnem, skromnem in ravnem klubu je takole: starejši tekmovalci prenašajo svoje znanje na mlajše, na tekmovanjih pa jih vsi skupaj spodbujamo in jim ploskamo ter se veselimo težko prigaranih uspehov. Ne tako, kot na Brdu, kamor naj bi naši mladinci smeli stopiti samo takrat, ko bi plačali, ali pa zato, da bi s tribune ploskali gospodu Gorjancu!

Trdimo: če bi vlada namenila mladim slovenskim jahačem po klubih le drobtino tistih sredstev, ki jih dobi Kasaški vzrejni center na Brdu, bi ti lahko tudi kaj kmalu imeli mednarodne uspehe. Dokler pa je tako, da dobi Konjeniški klub Kranj od vseh inštitucij 123.000 tolarjev LETNE DOTACIJE in iz teh skromnih razmer zasede 1., 2., 6. in 8. mesto na državnem mladinskem prvenstvu v dresurnem jahanju, zmaga na mednarodnem prijateljskem turnirju v Lipici, ter ima v sezoni tudi na vseh ostalih prvenstvih tekmovalce med prvimi tremi, nima nihče pravice žaliti, smešiti in izničevati uspehov njegovih tekmovalcev.

Ing. Bloudek, velik ljubitelj konjeništva, je pred desetletji projektiral prvi hipodrom v Kranju. Ob otvoritvi je dejal: "To moje delo naj bo za kranjsko mladino zastonj! Pa veliko uspehov in sreče vam želim, mladi kranjski konjeniki!"

Kaj pa danes ponuja gospod Gorjanc z Bloudkovo nagradi v roki kranjski mladini?

Starši mladih tekmovalcev KK Kranj** **Alenka Pegam

Še o samoprispevku za brezplačno šolo

Ni kaj, pri izračunu je nastala napaka (20 SLT), za kar se staršem naših učencev opravičujemo. Vendar pa to po našem mnenju ni bistvo problema.

Bistvo problema s strani staršev je nakazal že bralec, mi pa bi v naslednjem sestavku želeli to prikazati s strani šole.

Šola nikoli ni bila brez težav pri ovrednotenju svojega programa. Vendar je nekako šlo do leta 1991. Vse leto smo imeli likvidnostne težave in poslovno leto 1991 zaključili z 1.558.000 SLT izgube in to kljub temu da nismo v celoti izvedli programa. Izpadla je šola v naravi, skoraj v celoti smo prenehali z nabavo učil, na šoli niso bila opravljena niti najnujnejša vzdrževalna dela.

Poslovno leto 1992 se je začelo še z večjimi težavami. Tako nam finančno stanje izkazuje sredi februarja 2 milijona SLT neplačanih računov. Med stroški so se pojavili tudi opomini za plačila zamudnih obresti, kar je še dodatna obremenitev šolskega proračuna. Ob tem pa so bili skorajda prazni tudi rezervoarji za gorivo.

Tako vodstvu šole res ni ostalo drugega, kot da za pokrivanje stroškov fotokopiranja s svojimi denarnimi prispevki pokliče na pomoč starše. To ni bilo prvič. Že prej smo pobirali kavcijo za povzročeno škodo na šoli za primere, ko povzročiteljev škode nismo mogli najti. Ne zanikamo, denar pobiramo še za vse kaj drugega. Brez denarja staršev ne bi bilo šole v naravi, ekskurzij, športnih dnevov, kulturnih dnevov ipd. Res je tudi, da ga vsako leto pobiramo več.

Zakaj?

Šolski programi se ne spreminjajo, zahteve po več znanja so vsako leto večje, denarja pa je iz leta v leto manj. Tako ostanejo zadnji dodatni, a nujni vir financiranja starši.

Če bralec iz Škofje Loke misli, da nam je to pobiranje denarja v veselje, se moti. To delamo s težkim srcem, saj se zavedamo, da je denar staršev naših učencev zelo težko zaslužen in da ga marsikdo enostavno nima. Po drugi strani, pa nam ni vseeno kaj naši učenci znajo, koliko se naučijo in kakšne vzgojne programe jim lahko nudimo (ogled gledališke, filmske, lutkovne predstave). Zato kljub težkim razmeram želimo kvalitetno učnovzgojnega dela na naši šoli dvigniti na čim višjo raven. Žal tudi s prispevki staršev.

Mislimo, da šola ni najbolj pravi naslov za bralčevo kritiko. Navsezadnje smo proračunska ustanova, ki živi le od tega, kar ji odobri občinski in republiški proračun. Morda bi se bralec lahko oglasil na šoli, vprašal, zakaj prihaja do dodatnega pobiranja denarja. Dobil bi vse zahtevane podatke. Mogoče bi, če je dovolj vpliven, lahko pomagal, da bi se sedanje težke razmere izboljšale v korist učencev in šole.

Koliko naših moči smo že porabili za prepričevanje ustreznih forumov glede ureditve materialnega stanja na šolah?

V Evropi, kamor pravimo, da vstopamo, starši res bedijo tudi nad gospodarjenjem šole in prav je tako. Toda istočasno se ljubeči starši povezujejo z njo s svojimi izkušnjami in strokovno pomočjo.

Nima smisla, da bi zdaj začeli naštevati, s kakšnim pedagoškim optimizmom smo sprejeli pobude za novo, prijaznejšo šolo in kako smo zagrizli v nove metode in učne poti za dosego le-te. Toda verjemite, da nam bo to uspelo le s skupnimi močmi, z veliko medsebojnega razumevanja.

Naj zaključimo. Šola je bila in vedno bo v dvomih, ali krčiti programe in prikrajšati učence za dejavnost oz. znanje ali speljati dejavnost tudi na način, ki ga vsi ne odobravajo.

Dobra šola se bo vedno odločala za drugo možnost, pa ne zaradi sebe, ampak zaradi vseh naših učencev.

OŠ Cvetko Golar

Zobna proteza za 1.200 DEM

Gorenjski glas, 24. marca 1992

Pred kratkim je bil objavljen v Vašem listu članek - "Zdravniki v zasebni praksi - dvakrat več dela za pol višjo plačo"

*Kako morete objaviti takšno **traparijo.** Navedbe Jožeta Veternika z izračuni hočejo zavajati ljudi od resničnih dejstev. Navedene točke za delo si lahko da sam za klobuk. Kako to, da nič ne omenja cen storitev sedaj v "črni" praksi. Zobozdravniki, ki delajo v črni praksi, so krepko dvignili cene. Tako sedaj računajo za zobno protezo - **1200 mark**. Mimogrede ima zagotovljen zaslužek kakršnega omenja pisec. Pisanje Veternika je samo zavajanje ljudi in odvračanje zdravnikov od zasebne prakse.*

Skrajni čas je, da se pri tem naredi red. Črna praksa bi se morala takoj ukiniti. V zasebni praksi vplivati na kvaliteto dela, konkurenco v storitvah in ne tako kot sedaj, ko dela vsak po svoje.

Tržič, 9. aprila 1992
Janez Žmitek, Tržič

USLUGA KRANJ
Delavska c. 2/b v Stražišču
telefon (064) 311-216

Vas obvešča, da lahko od **20. aprila dalje** nabavite
DESTILIRANO VODO
za gospodinjstva, obrt in podjetja - pa tudi za posebno zahtevne namene /laboratorije/.
Destilirano vodo Vam nalijemo v **Vašo embalažo.**
Delovni čas: od 7. - 14. ure od ponedeljka do petka.

Charles Webb **18**

DIPLOMIRANEC

Prevedle kranjske gimnazijke pod mentorstvom prof. Mihe Mohorja

Podpisal ga je in ga iztrgal iz knjižice. "Na," je rekel.
"Ne."
"Vzemi ga."
"Ne bom."
G. Braddock se je iztegnil čez mizo in ga stlačil v žep Benjaminovega jopiča. Benjamin ga je vzel, prebral vsoto in ga spravil nazaj v svoj žep.
"Vnovči ga, če boš potreboval denar," je rekel oče.
"Ne bo mi ga treba."
"V redu. Ampak Ben?"
"Kaj?"
"Ne vem, koliko časa bo tole trajalo. Imam občutek, da boš nazaj prej, kot si misliš, da boš."
"Ne bom."
"Ampak če misliš, da se moraš nekaj časa družiti z resničnimi ljudmi, potem..."
Benjamin je vstal. "Zbogom," je rekel in mu ponudil roko.
Oče mu jo je stisnil. "Pokliči, če zaideš v kakršnekoli težave."
"Ben," je rekla ga. Braddock. "Ali misliš, da bi se utegnil vrniti do sobote?"
"Mama!"
"Ker sem povabila Robinsonova na večerjo. Bilo bi toliko zabavneje, če bi bil ti tukaj."

DRUGI DEL

3

Potovanje je trajalo le nekaj manj kot tri tedne. Bilo je že pozno ponoči, ko se je Benjamin vrnil, in njegova starša sta že spala. Poskusil je vstopiti skozi prednja vrata, toda bila so zaklenjena. Potem je poskusil z druge strani pri kuhinjskih vratih, toda nobena niso bila odprta. Poskušal je odpreti nekaj oken, a so jih večinoma zapirala polkna, ostala pa so bila zapahnjena. Nazadnje se je vrnil pred vhod in toliko časa razbijal po vratih, dokler se v spalnici njegovih staršev ni prižgala luč. Počakal je, da se je prižgala luč še v sprejemnici. Potem je njegov oče, ogrnjen v kopalno haljo, odprl vrata.
"Ben," je rekel.
Benjamin je odšel mimo njega in v hišo.
"Torej si se vrnil."
"Vrnil sem se," je rekel Benjamin. Odšel je proti vznožju stopnic.
"Hej," je rekel g. Braddock in se prisiljeno smehljal, "izgleda, da ti je začela rasti brada."
"Jutri si jo obrijem."
"Torej," je rekel njegov oče, "kako si kaj?"
"Utrujen."
"Popolnoma si izčrpan."
"Tako je."
"No, kako je bilo na potovanju?"
"Ne preveč dobro," je rekel Benjamin. Počasi se je začel vzpenjati po stopnicah.
"No, Ben?"
Benjamin se je ustavil in glava mu je omahnila med ramena. "Oče," je rekel. "Tako sem utrujen, da ne morem niti misliti."
"Mi ne moreš povedati vsaj, kam si šel?"
Benjamin je pokleknil na stopnico, nato pa legel na bok. "Na sever," je rekel, medtem ko je zapiral oči.
"Kako daleč na sever?"
"Ne vem. V Redding. V eno od tamkajšnjih mest."
"To je pa tam, kjer je velik požar," je rekel oče. "Prav gotovo si ga videl."
Na vrhu stopnic se je pojavila v haljo oblečena ga. Braddock in si odrivala lase z obraza. "Ben!" je zaklicala. "Si to ti?"
"Zdravo, mama," je rekel, ne da bi odprl oči.
"Je s teboj vse v redu?"
"Je."
"Kako je bilo na potovanju?"
"Mama, še nikoli v življenju nisem bil tako utrujen."
"Meni, da je prišel celo tja gor do Reddinga," je rekel g. Braddock. "V eno tamkajšnjih mest."

Kaj prinaša osnutek zakona o pravilih cestnega prometa

Za volan s šestnajstim letom?

Z 12 kazenskimi točkami v dveh letih ponovno na teoretični del vozniškega izpita, s 14 ponavljati ves izpit.

Kranj, 20. aprila - Od lanskega novembra je v razpravi osnutek zakona o pravilih cestnega prometa. Prometni inšpektor UNZ Kranj Ivan Demšar sodeluje v delovni skupini ministrstva za notranje zadeve, ki bo usklajevala pripombe in predloge na besedilo, usklajevanje poteka tudi prek strokovnjakov iz prava in sodstva. Osnutek zakona je posnet po zahodni zakonodaji in - čeprav v svetu veljajo podobna pravila obnašanja v prometu - prinaša k nam nekatere bistvene novosti. Nanje skušamo opozoriti v progovoru z Ivanom Demšarjem.

»V Sloveniji se v cestnem prometu še vedno ravnamo po dveh zakonih: zakonu o temeljih varnosti cestnega prometa, ki ga je sprejela nekdanja jugoslovanska skupščina, in po zakonu o varnosti cestnega prometa, ki ga je sprejela slovenska skupščina, ko smo bili še del Jugoslavije. Z osamosvojitvijo slovenske države je treba pripraviti novo zakonodajo. Na tem področju bomo imeli tri zakone: prvi bo urejal prometna pravila, drugi vse o voznikih in tretji vse o vozilih. Zakon o pravilih cestnega prometa prihaja prvi, za druga dva niti osnutkov še ni,« je povedal Ivan Demšar.

Novi zakon, kot je zamišljen, ne bo zahajal v pretirane podrobnosti. Zakonodajalec računa na zrelost Slovencev in prepušča konkretne odločitve vozniku in policistu, ki bo voznika nadziral. Tako kot na zahodu. To pa pomeni, da bodo, vsaj v začetku, vozniki skušali iskati "luknje", da bo prihajalo tudi do konfliktov med njimi in policisti, ker si bo pravila razlagal vsak po svoje.

Kako in kdaj do vozniških dovoljenj

Otroci, mlajši od osem let, ki bodo sedli na kolo, se bodo smeli voziti samo po peš poteh. Dokler ne bodo opravili kolesarskega izpita, bodo po kolesarski stezi ali cesti lahko peljali le, če bodo v spremstvu osebe, starejše od štirinajst let. Šele izpit jim bo dejansko prižgal zeleno luč za samostojno vožnjo s kolesom. Z dopolnjenim dvanajstim letom bodo lahko vozili tudi počasnejše kolo z motorjem (hitrost do 25 km na uro), praviloma le po kolesarski stezi, varnostna čelada zanj ne bo obvezna.

Moped je že zahtevnejša kategorija. Izpit zanj bodo lahko opravili štirinajstletniki, za mopede, ki bodo evidentirani (registrirani) bodo veljala podobna pravila kot za vožnjo z motornimi kolesi. Motorno kolo je rezervirano za starejše od osemnajst let, izjemoma bodo že šestnajstletniki smeli voziti motorno kolo do 125 ccm.

»Po novem zakonu - če besedilo seveda ostane - bodo mladi s šestnajstim letom že lahko opravljali vozniški izpit za vožnjo motornega kolesa in osebnega avtomobila. Samostojno pa bodo lahko vozili le motorno kolo do 125 ccm, močnejše in avtomobile le pod nadzorom odraslega, ki ima vozniško dovoljenje že najmanj tri leta,« razlaga Ivan Demšar. **»Za kršenje pravila so stroge kazni. Če bo mladoletnik vozil brez nadzorstva, bo izgubil dovoljenje, izpit bo (ponovno) lahko opravljal šele po doseženi polnoletnosti. Enako velja za primer hujše prometne kršitve.«**

Skozi naselja največ 50 km na uro

Osnutek zakona o pravilih cestnega prometa omejuje hitrost vožnje v naseljih na največ 50 km na uro. Lokalne oblasti bodo lahko hitrost še dodatno zniževale (40 km na uro), čeprav je manjša hitrost po mnenju Ivana Demšarja nesmiselna. Posebne, strožje omejitve naj bi veljale le za stanovanjske ulice.

»Hitrost je rak rana našega prometa,« pravi Ivan Demšar. **»Po drugi strani jo je na odprtih magistralkah in avtocestah nesmiselno omejevati na 80 oziroma 120 km na uro, če je v tujini drugače. Zakon bo skušal pravila prilagoditi tujini, tudi zaradi tujcev, ki bodo nekoč verjetno spet bolj množično vozili po naših cestah. Zgornja omejitev na avstrijskih avtocestah, denimo, je 130 km na uro, na nemških je sploh ni. Tudi definicijo o "prilagojeni" hitrosti bomo prilagodili mednarodni konvenciji. Voznik sme voziti toliko hitro, da vseskozi lahko obvladuje vozilo, se prilagajati zunanjim pogojem, lastnim sposobnostim in značilnostim vozila. Če bo vozil s polovično hitrostjo od dovoljenje, bo moral prižgati vse štiri smerne kazalce.«**

Zakon konkretneje določa tudi uporabo meglenk, prižgati jih dovoljuje ob najmanjši vidljivosti 50 metrov (zdaj v naselju najmanj 100, zunaj naselja 200 metrov). Za motorna vozila tudi podnevi predvideva obvezno vožnjo z zasenčenimi lučmi.

Odredba o omejitvi prometa ob vikendih in praznikih, ki se prilagaja iz leta v leto, bo po novem dobila prostor v zakonu. Omejitev bo fiksna za vse sobote, nedelje in praznike, usklajena s severnimi sosedi.

Način zlitja prometa z dveh pasov na enega bo poslej uzakonjen. Predlagana rešitev govori o t.i. vskočnem sistemu, izmeničnem vključevanju vozil na en pas. Doslej to ni bilo predpisano, vključevanje zato povzroča veliko čakanja, nevarnega izsiljevanja in splošne zmede.

Koliko alkohola v krvi

Statistike kažejo, da pri tretjini prometnih nezgod sodeluje tudi alkohol. Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu predlaga znižanje dovoljene količine alkohola v krvi z 0,5 na največ 0,2 grama na kilogram (promila), vendar osnutek zakona ostaja pri starem. **»Niso problematični vozniki z 0,5 alkohola, pač pa tisti nad 1,«** pravi Ivan Demšar. **»Večjo dilemo vidim pri ostalih udeležencih v prometu, ki bodo smeli imeti največ 1,1 grama alkohola. Kolesar, denimo, je s tolikšno količino alkohola bolj nevaren kot voznik motornega vozila z 0,5.«**

Preveč kazenskih točk - ponovni izpit

Osnutek zakona o pravilih cestnega prometa prinaša pomembno novost za tiste, ki ga bodo kršili. Prekršku se, razen denarne kazni, dodajajo še kazenske točke. Če jih bo voznik v dveh letih nabral 12, bo moral ponovno na teoretični del izpita, če bo presegel 14 točk, bo ponavljal ves izpit.

»Točke se bodo seštevale na podlagi izrečenih kazni policistov, sodnikov za prekrške ali sodnikov, evidenco bomo vodili na policiji. Če bo voznik kazen za prekršek takoj plačal policistu, bo imel popust pri sami kazni in pri točkah. Neplačilo se bo prav tako spremenilo v točke. Novost je tudi ta, da se vozniško dovoljenje oziroma posamezna kategorija ne bo več jemala le začasno, ampak bo moral voznik na ponovni izpit.«

Najhujši prekrški se bodo šteli po štiri točke. Dobil jih bo voznik, ki bo ogrožal varnost otrok, slepih, invalidov v prometu, ki bo vozil pod vplivom alkohola, po nepravem voznem pasu, ki bo v naselju prekoračil največjo dovoljeno hitrost za več kot 10 km na uro, zunaj naselja pa za več kot 20, ki ne bo pravočasno zasenčil luči, peljal previdno mimo šolskega avtobusa (ki ima prižgane vse štiri smernike), ki bo obračal na avtocesti, ki bo vozil po stanovanjskih ulicah v nasprotju z

zakonom, ki ne bo upošteval svetlobnega prometnega znaka, bo izsiljeval prednost, nedovoljeno prehiteval, ne "ubogal" policista.

Tudi denarna kazen bo zaradi inflacije po novem izražena v točkah. Torej ne bo več treba spreminjati zakonodaje, spreminjala se bo le vrednost točke.

Zakon bo tudi določal, h kakšni (koliko hudi) prometni nezgodi bo moral iti policist. Ob praskah pločevine njegova prisotnost ne bo nujna, če se prizadeti vozniki ne bodo uspeli sporazumeti, bodo policista sicer lahko povabili za razsodnika, vendar ga bodo morali plačati.

Vse pogosteje se pojavlja vprašanje, ali policija sme ustaviti in kontrolirati voznika, ki ni zagrešil prometnega prekrška. Po zakonodaji ga sme. Ivan Demšar se strinja, da ta način ni najbolj simpatičen, zato v prometni policiji postopno prehajajo na skupinske oblike dela. Civilni policist opazuje promet, nepravilnosti sporoči uniformirani patrulji, ki nato ustavi samo tistega voznika, ki je storil prekršek. Postopno bodo dvignili tudi starostno strukturo prometnih policistov in uveljavili specializacijo.

»Vse te novosti seveda še ne veljajo. Na osnutek zakona prihajajo pripombe, predlogi. Pobude so zaželene, ljudje jih lahko naslovijo tudi na UNZ Kranj ali osebno name. Posredoval jih bom v delovni skupini za oblikovanje predloga zakona, kjer jih bomo obravnavali,« dodaja za sklep Ivan Demšar. ● **H. Jelovčan, foto: P. Kozjek**

MEGAMILK

Kaj se pregrešnega (ne) dogaja v Klubu Exklusive

Striptizeta ni rečeno tudi prostitutka

Preddvor, 20. aprila - O Klubu Exklusive v Preddvoru že nekaj časa krožijo med Kranjčani najrazličnejše govorice: da se v njem da kupiti žensko, da je ena od njih okužila z virusom aidsa že ducat moških, da je bil lokal zaradi tega zaprt, da je policija priprla tudi njegovega gospodarja, skratka, klub je prišel na slab glas, kot temu po domače rečemo. Kriminalisti so se na vprašanje, ali je od tega kaj res, le iskreno zasmejali, pa smo pobarali še zakonca Lidijo in Zorana Šenka, ki klub vodita. Brez obotavljanja sta privolila v pogovor.

»Avgusta bo dve leti, kar sva prostore za nočni Klub Exklusive vzela v najem,« sta dejala Preddvorčana. »Klub ima pečat erotike, prek agencije sva za program najemala ruska dekleta. Seveda sva slišala za govorice. Ne veva, ali bi se jim smejala ali se jezila. Vsekakor naju jezi, da jih širijo predvsem znani gostje, Kranjčani, ki so večinoma brez vstopnine prihajali v klub.

Najemnika priznavata, da sta pri gostih preveč popuščala. V dobrem letu in pol je bila oprema dobesedno demolirana. Zato in ne zaradi virusa aidsa, je bil klub sedem tednov zaprt. Pred okroglo desetimi dnevi so ga, polepšanega, znova odprli, uvedli pa so tudi strožjo selekcijo med gosti. **»Pridobiti želimo predvsem boljše goste, urejene poslovneže, Avstrijce, jim ponuditi dober program, da se bodo resnično sprostili in zabavali. Klub sprejme petdeset ljudi, če jih je več, se že gnetejo. Raje imava vsak večer samo po deset gostov, ki bodo večjo kvaliteto pripravljeni bolje plačati in se bodo dobro počutili kot nabito poln lokal,«** pravita Šenkova.

Ponovno otvoritev kluba so popestrile "slačipunce" iz Italije. **»Žal so za nas predrage, zaenkrat smo še prisiljeni obdržati Rusinje, čeprav jih ima praktično že vsak "kafič". Kljub temu je naš cilj boljša kakovost. Pričakujemo Filipinke, erotične programe bomo popestrili tudi z moškim striptizom, nastopom travestitov, skratka, s programi, ki naj bi vžgali. Glede Rusinj pa tole: dekleta so mlada, devetnajst, dvajset let, plačana za nastop, ki traja povprečno po dve minuti za vsako, dobivajo tudi odstotke od prodane pijače. Če se dekle za denar slači, sede za šank, prijazno pokramlja z gosti, še ni rečeno, da je prostitutka. Tudi sama bi rada, če bi se za ta posel odločala lepa domača dekleta, vendar dobre raje nastopajo v tujini, kjer jih nihče ne pozna,«** sta povedala Lidija in Zoran Šenk.

Klub Exklusive zdaj ni več odprt za vsakogar. Treba je plačati vstopnino, ta je odvisna od kvalitete erotičnega programa. Klub je bržčas res edini, ki ima na vratih žensko. Že to odžene marsikateri konflikt, gostje so do nje vljudnejši, ne kregajo se, ko morajo odšteti 200 tolarjev za vstopnico. Šenkova sta prepričana, da je predvsem nevoščljivost tista, ki je razvnela grda natolcevanja. ● **H. Jelovčan**

Smrt na Jezerski

Kranj - 21-letni Kranjčan Erik Štiherl je četrta letošnja smrtna žrtev na gorenjskih cestah. Malo čez ponoč, 19. aprila, se je s petko peljal iz smeri Britofa proti Kranju. Na Jezerski cesti, na Primskovem, ga je zaradi prehitre vožnje začelo zanašati, po več metrih takšne vožnje je trčil v drevo ob cesti. Ko so ga pripeljali v zdravstveni dom, je bil že mrtev. ● **H. J.**

Še enkrat

Kar so "zagrešili" elektrikarji, je popravil partner

Gorenjski glas je v torek, 24. marca, (str. 22, rubrika Kronika) objavil kratko informacijo pod naslovom Kar so "zagrešili" elektrikarji, je popravil partner. Ker ima dejanje tudi drugo plat, prosim, da v skladu z zakonom objavite tudi moja stališča o tem posegu.

Elektro Žirovnica pozna mojo problematiko v bloku 3/b v Kropi, saj sem samo v zadnjih dveh letih vsaj desetkrat osebno posredoval zaradi nenormalno visoke cene elektrike, ki je v povprečju za petdeset odstotkov višja kot pri drugih uporabnikih z enakimi elektriko porabnimi aparati. Ker vse do danes ni bilo nobene reakcije - razen odklopa, ki tudi ni prvi - sem svoj protest izrazil na ta način, da sem elektriko priklopil sam.

Vem, da je prostor v časopisu dragocen, zato ne bom suhoparil z dokumenti in številkami, pač pa bom to storil tam, kamor so me napotili. In upam, da bo problem rešen vsaj tam in takrat. Oglašam se le, ker javnosti želim pokazati, da se včasih za kratko informacijo skriva še en boj Davida z Goljatom.

Boris Leban

KRIMINAL

Napadel policista

Kranj - Kranjski policisti so ovadili tožilstvu 39-letnega Vojislava A. iz Kranja zaradi poskusa kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi. Ko so ga prejšnji teden ob pol šestih popoldne policisti zaustavili med vožnjo z avtom beograjske registracije, so ugotovili, da je pod vplivom alkohola vozil tehnično pomanjkljivo vozilo. Postopku policistov se je Vojislav A. odločno uprl. Prvega policista je zgrabil za ovratnik, drugega pa brcnil v nogo in skušal pobegniti. Policista sta ga obvladala, odpeljala na postajo, kjer je odklonil odvzem krvi in urina, ter ga zadržali do streznitve. Podobna usoda je doletela voznikovega sopotnika Momčila V., ki je tudi oviral delo policistov in ju žalil.

Vlom v stoenko

Kranj - Policisti pozvedujejo za neznancem, ki je v noči na 13. april v ulici Juleta Gabrovška vlomil v stoenko iz iz nje odnesel avtoradio s kasetofonom, vreden okoli 5000 tolarjev.

Sladkosnedi tatič

Jesenice - Jeseniški policisti poizvedujejo za neznancem, ki je v noči s 13. na 14. april vdrl v stanovanjsko hišo na Koroški Beli. Vzel je dve šatulji z različnimi tujimi bankovci, v kuhinji pokadil nekaj cigaret in pojedel kakšnih pol kilograma piškotov. Lastnik je bil tačas v službi.

Tatvina v Ukancu

Boh. Bistrica - Neznanec je ponoči vlomil v trgovino Mercator v Ukancu in odnesel telefonski aparat, več prehrambenih izdelkov ter elektronsko digitalno tehtnico, iz registrske blagajne pa je vzel še 150 tolarjev. Trgovce je prikrajšal za približno 160 tisoč tolarjev.

Ta nesrečna parkirišča!

Škofja Loka, Kranj, 20. aprila - Lastniki novih, večidel zasebnih, lokalov, ki zadnje čase vznikajo kot gobe po dežju sredi stanovanjsko-poslovnih sosesk, ob začetnem vzhičenju praviloma doživljajo hladen tuš. Pred lokali ni dovolj parkirnih mest in ker vedo, da stranke raje ni blizu, če se ne more pripeljati do vrat, izgubljajo. Če pa se že pripelje in pusti "konjička" na prepovedanem pločniku, zelenici, tvega, da ga za brisalcem čaka dobro znani listek.

O pomanjkanju parkirnih mest v novem stanovanjsko-poslovnem objektu v Frankovem naselju vedo marsikaj povedati tudi v krajevni skupnosti Trata. Ljudje res parkirajo na pločniku pred novo izpostavo Ljubljanske banke, parkirali so pred novo trafiko Bla-bla-bla, a jih komunalni redar občasno "razveseli" s plačilnimi nalogi. A kje naj drugje parkirajo? Krajevna skupnost je že v pogojnih soglasjih h gradnji zunanje in komunalne ureditve stanovanjsko-poslovnega centra zahtevala, naj se parkirišča uredijo na mestu na pol podrtih garaž, ob kaosu in nezadovoljstvu "štrafanih" voznikov pa je na neizpolnjeno zahtevo znova opozorila Lokainvest.

Primer vsekakor ni edini. Upravni organi dajejo dovoljenja za nove lokale, ne da bi hkrati preverila, kako je z dostopi in parkiranjem. Nedoslednosti potem "kasira" policija, ki mora skrbeti za varen

Prepovedi vseokrog

promet, in vozniki, ki jih le-ta preganja.

Ob tema pa gre spregovoriti še o enem problemu, namreč o parkiriščih pred uradniškimi in poslovnimi stavbami ter lokali, ki jih največkrat zasedejo uslužbenci s svojimi avtomobili, za stranke pa jih zmanjka. Problem so učinkovito rešili prav pred škofjeloško občinsko hišo, kjer se zdaj vedno najde prostor za kratek obisk. Vozila uslužbencev so preprosto preselili na bolj oddaljena parkirišča. Podobno potezo bi lahko potegnili tudi drugje, denimo, pred kranjsko občino, kjer komunalni redar zagnano zatika listke za brisalce avtomobilov strank, pa pred mogočno stavbo Gorenjske Ljubljanske banke pa seveda še marsikje...

● **H. Jelovčan, foto: P. Kozjek**

GLAS GORENJSKIH SINDIKATOV

Pravica do denarnega nadomestila

Z zavarovanjem za primer brezposelnosti se zavarovancem delavcem za čas, ko so brez svoje krivde ali proti svoji volji brez zaposlitve in ko postane njihovo delo nepotrebno (tehnološki presežki), med ostalimi pravicami zagotavlja tudi pravica do denarnega nadomestila.

Zavarovanec, ki je bil v delovnem razmerju neprekinjeno najmanj 9 mesecev ali 12 mesecev s presledki v zadnjih 18 mesecih pred prenehanjem delovnega razmerja in **se kasneje v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja prijavi Zavodu za zaposlovanje.**

Komu ne gre nadomestilo

Pravice do denarnega nadomestila **nima** delavec, ki mu je delovno razmerje prenehalo:

- na podlagi pisne izjave ali pisnega sporazuma s pooblaščenim organom organizacije oziroma delodajalcem, razen če je do prenehanja prišlo zaradi zaposlitve delavčevega zakonca v drugem kraju ali preselitve zaradi sklenjene zakonske zveze oziroma preselitve k osebi, ki živi z njim v življenjski skupnosti, ki se po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačuje z zakonsko zvezo,
- zaradi ugotovitve, da nima zmožnosti za opravljanje del delovnega mesta, na katero je bil razporejen, ali če ni dosegel pričakovanih rezultatov dela in ni sprejel razporeditve na drugo delovno mesto,
- zaradi neopravičene odsotnosti z dela pet delovnih dni zaporedoma,
- zaradi sklenitve delovnega razmerja v nasprotju z zakonom, splošnim aktom oziroma kolektivno pogodbo, če so okoliščine za tako sklenitev na strani delavca,
- zaradi zamolčanja ali dajanja neresničnih podatkov, ki so pomembni za opravljanje del in nalog, zaradi katerih je bilo sklenjeno delovno razmerje,
- zaradi odklonitve razporeditve na drugo delovno mesto ali v drugo organizacijo, skladno z določili zakona,
- ker je v primeru začasnega prenehanja potreb po delu delavca zaradi nujnih operativnih razlogov neupravičeno odklonil eno od pravic iz 30. člena zakona o delovnih razmerjih,
- zaradi odklonitve prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije ali dela s krajšanim delovnim časom iz druge ali tretje alineje prvega odstavka 36. a člena zakona o delovnih razmerjih v primerih ugotovitve presežka delavcev,
- zaradi odklonitve napotitve na usposabljanje ali na izobraževanje,
- zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja,
- zaradi popolne nezmožnosti za delo,
- zaradi izrabe pravice do izplačila denarnega nadomestila v enkratnem znesku, za obdobje, za katerega mu je bilo izplačano,
- zaradi odpovedi delodajalca, ker je huje kršil delovne obveznosti, ki so navedene v predpisih oziroma v kolektivni pogodbi, ali ker je s svojim ravnanjem namerno ali iz velike malomarnosti poškodoval premoženje delodajalca ali premoženje drugih oseb,
- zaradi odpusta z dela, če je bil zaloten pri storitvi kaznivega dejanja na delu ali v zvezi z delom, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- delavec, ki izpolnjuje pogoje za upokojitev, razne če ne izpolnjuje pogoje za predčasno upokojitev.

Višina nadomestila

Višina denarnega nadomestila znaša prve tri mesece prejemanja 70 odstotkov, v naslednjih mesecih pa 60 odstotkov od osnove in ne sme biti nižje od 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka in ne višje od petkratnega tako zmanjšanega zajamčenega osebnega dohodka.

Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečni mesečni osebni dohodek, ki ga je delavec - zavarovanec prejel zadnje tri mesece ali pa četrti, peti in šesti mesec pred prenehanjem delovnega razmerja, če je to zanj ugodneje. Ker se dogaja, da delavec zadnje mesece ne prejme osebnega dohodka (v podjetjih pred stečajem) vsaj ne zadnje tri, potem se delavcu pri izračunu osnove za odmero denarnega nadomestila upošteva osebni dohodek v tistih treh mesecih, ko ga je prejel. Tako izračunano povprečje se poveča za rast povprečnih osebnih dohodkov v Republiki Sloveniji od zadnjega meseca, ko je bil osebni dohodek izplačan, do uveljavitve nadomestila.

Delavci, ki preživljajo družinske člane, imajo poleg denarnega nadomestila še pravico do denarnega dodatka **za vsakega** nepreskrbljenega družinskega člana, kadar njegovi dohodki skupaj z vsemi v družini v zadnjih treh mesecih niso presegli 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka po članu. Višina denarnega dodatka pa predstavlja 10 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka. Vendar pa tudi v tem primeru obstaja omejitev, saj skupna višina tega denarnega dodatka ne sme presegati 50 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka.

Trajanje nadomestila

Trajanje pravice do denarnega nadomestila je odvisno od časa, za katerega je bil upravičenec do njega zavarovan za primer brezposelnosti in sicer:

- tri mesece, če je bil zavarovan najmanj devet mesecev nepretrgoma ali 12 mesecev s presledki v zadnjih 18 mesecih,
- šest mesecev, če je bil upravičenec zavarovan najmanj 30 mesecev nepretrgoma ali 50 mesecev v zadnjih petih letih
- devet mesecev, če je bil zavarovan pet let ali več in manj kot 10 let
- 12 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 10 let ali več in manj kot 15 let
- 18 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 15 let ali več in manj kot 20 let,
- 24 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 20 let ali več.

Izplačevanje denarnega nadomestila pa se ne glede na navedeno **podaljša** tistim upravičencem, ki mu ob izteku zgoraj navedenega roka manjka do upokojitve največ tri leta in sicer do izpolnitve pogojev, če ni dana možnost zaposlitve. Namesto takšnega podaljšanja izplačevanja denarnega nadomestila, Zavod upravičencu lahko dokupi zavarovalno dobo zá upokojitev, vendar pa praksa kaže, da se zaradi pomanjkanja sredstev to določilo zakona skoraj ne izvaja, tako kot se ne izvaja ali pa vsaj redko, izplačilo denarnega nadomestila v enkratnem znesku.

Izguba nadomestila

Upravičenec izgubi pravico do denarnega nadomestila:

- če sklene delovno razmerje,
- če ustanovi podjetje, začne izvajati obrtno ali drugo dejavnost z zasebnim delom,
- če izpolni pogoje za starostno ali invalidsko upokojitev oziroma če uveljavi pravico do predčasne ali družinske pokojnine,
- če odkloni zaposlitev s polnim ali krajšim delovnim časom, vendar ne manj kot s polovico polnega delovnega časa, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim,
- če neupravičeno odkloni začasno zaposlitev v izjemnih primerih (poplave, potresi, nujna spravila kmetijskih pridelkov, obrambne priprave ipd.), ko je s strani pristojnega organa družbenopolitičnih skupnosti organizirana družbena akcija za odpravo posledic ali za njeno preprečitev,
- če po poteku treh mesecev prejemanja denarnega nadomestila odkloni vključitev v enega izmed programov aktivne politike zaposlovanja, s katerim se mu zagotavlja ustrezno delo,
- če odkloni zaposlitev na delovnem mestu z nižjo strokovno izobrazbo od njegove, če je neposredno pred nastopom brezposelnosti s svojim soglasjem delal na takem delovnem mestu, vendar največ za razliko dveh izobrazbenih stopenj,
- če odkloni napotitev na usposabljanje ali izobraževanje,
- ko nastopi prestajanje zaporne kazni, daljše od šestih mesecev,
- če se ne javlja na zahtevo zavoda,
- ko dopolni 65 let starosti (moški) oziroma 60 let (ženska).

Upravičencu do denarnega nadomestila se preneha izplačevati nadomestilo, če sklene delovno razmerje za določen čas, krajši od devetih mesecev, nastopi porodniški dopust in začne prejemati nadomestilo osebnega dohodka po predpisih s področja otroškega varstva, odide na odslužitev ali doslužitev vojaškega roka, odide v pripor ali na prestajanje zaporne kazni.

Delavcu se preostanek denarnega nadomestila izplača do konca, če se v 30 dneh po prenehanju navedenih razlogov javi Zavodu za zaposlovanje.

Denarno nadomestilo se usklajuje z gibanjem povprečnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Lucija Vuga

SINDIKALNA LISTA 6. 4. 1992

Popravek sindikalne liste za marec 1992 (drugi del)

Zaradi napačnega izračuna povprečnega čistega osebnega dohodka za trimesečje november 1991 - januar 1992 (tudi spremenjene osnove podatkov), ki pravilno znaša 15.596 tolarjev, objavljamo nove zneske nekaterih osebnih prejemkov.

1. JUBILEJNE NAGRADE
- za 10 let delovne dobe 7.798,00 SLT
- za 20 let delovne dobe 11.697,00 SLT
- za 30 let delovne dobe 15.596,00 SLT

2. NAGRADA OB UPOKOJITVI
- najmanj 46.788,00 SLT

3. SOLIDARNOSTNE POMOČI
- 15.596,00

Sindikalna lista

(prvi del)

	April 1992 SLT
1. Dnevnice	
- cela dnevnica (nad 12 ur do vključno 24 ur odsotnosti)	1.735
- polovična dnevnica (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	915
- znižana dnevnica (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne dve uri pred začetkom delovnega časa in konča 2 uri po njem)	643
2. Kilometrina	16,60
3. Ločeno življenje	18.086
4. Prenočišče se izplačuje po predloženem računu, skladno z navodilom na potnem nalogu. Če na nalogu ni drugače določeno in delavec ne predloži računa, ima pravico do povračila prenočišča v višini	620
5. Regres za prehrano	**3.679**

Skupščinam gorenjskih občin

Predsednikom skupščin občin Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič smo poslali Analizo gospodarsko socialnih in zaposlitvenih razmer na Gorenjskem in vključevanja sindikatov v njihovo razreševanje, da bi gradivo uvrstili na dnevne rede skupščinskih zasedanj. Pričakujemo, da bodo naslovniki upoštevali željo sindikatov in na prvem zasedanju zborov skupščin obravnavali omenjeno problematiko.

Sandi Bartol

Listine za manj izplačane osebne dohodke

33. člen splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo pri izplačevanju osebnih dohodkov dopušča 20-odstotno znižanje, če bi upoštevanje stoodstotnih izhodiščnih zneskov po posameznih tarifnih razredih ogrozilo poslovanje in obstoj organizacije oziroma delodajalca. Teh 20 odstotkov postaja pravilo, pogosto pa gre še za obsežnejša znižanja.

Razlika med izplačanimi osebnimi dohodki in izračuni na podlagi veljavnih kolektivnih pogodb je dolg podjetja do delavca. Zato v sindikatu zahtevamo izdajo listin, s katerimi bodo delavci lahko uveljavili svoje pravice v primeru izboljšanja rezultatov poslovanja, kot upniki v morebitnem stečaju ali kot lastniki ustreznih deležev vrednosti podjetja ob lastninjenju.

Določbo o uvedbi listin se vnese v pogodbo o zaposlitvi v obliki aneksa, kjer so pogodbe že sklenjene. Kjer pa še niso, je to sestavni del vsebine pogodbe. Pravna služba predlaga besedilo v naslednji obliki: **Če podjetje ne bo moglo delavcu redno izplačevati izhodiščnega OD, ki mu pripada po kolektivni pogodbi, bo delavec ob vsakokratnem plačilu osebnega dohodka prejel potrdilo, v katerem bo naveden znesek, za katerega je bil delavcu OD premalo izplačan. Neizplačani del osebnega dohodka bo podjetje izplačalo delavcu, ko bo ugotovilo ugoden poslovni rezultat. Če pa tega ne bo, bodo zneski, navedeni v potrdilih, predstavljali terjatev delavcev do podjetja v stečaju, otiroma jih bodo delavci uporabili v procesu lastninjenja podjetja.**

Milena Sitar

ZSSS OBMOČNA ORGANIZACIJA ZA GORENJSKO

Iz sindikatov podjetij

Gozdno gospodarstvo Kranj - Po dolgotrajnem usklajevalnem postopku pogajalskih ekip za sklenitev podjetniške kolektivne pogodbe se je tik pred podpisom zapletlo. Strokovna služba namreč ni spoštovala določb 31. člena splošne kolektivne pogodbe, ki pravi, da se s prvim razvrščanjem delavcev ne more zmanjšati osebni dohodek. V razreševanje te problematike vključujemo tudi sindikat gozdarstva Slovenije.

Gradbinec Kranj - Usklajene so določbe in vsebina podjetniške kolektivne pogodbe in s strani sindikata sprejet sklep za podpis. Glede na bistveno zaostajanje z izplačili po kolektivni pogodbi so se 8. aprila začela pogajanja z vodstvom.

Zlit Tržič - Spremembe v vodstvu sindikata. Novi predsednik je Franc Štular. Dogovorili so se za poglobljeno spremljanje organizacijsko lastninskih postopkov v podjetju in za pogajanja v zvezi s kolektivno pogodbo.

Avtomehanika Škofja Loka - Končana so uspešna pogajanja z vodstvom. Delavci so prejeli pogodbe o zaposlitvi z vsemi zakonsko opredeljenimi elementi. Osebni dohodki bodo izplačani najmanj v višini 80 odstotkov izhodišč v tarifnem delu splošne kolektivne pogodbe. Sprejeto je bilo priporočilo sindikata glede lastninskih sprememb v podjetju.

Alples Železniki - Nadaljujejo se pogajanja za podjetniške kolektivne pogodbe v novoustanovljenih podjetjih in izdajanje potrdil za premalo izplačne osebne dohodke. Sindikat predlaga, da se v treh mesecih izplača delavcem najmanj 80-odstotni izhodiščni osebni dohodek po pogodbi. Pogajanja še niso končana.

Gidor Gorenja vas - Na članskem sestanku so sindikalisti ugotovili vrsto pomanjkljivosti glede pravic delavcev iz delovnega razmerja in zakona o zajamčenih plačah. Vodstvu so postavili več upravičenih zahtev: izdelava podjetniške kolektivne pogodbe, izdaja pogodb o zaposlitvi, izdaja potrdil o premalo izplačanih OD, zamrznitev reorganizacije podjetja, oziroma registracije vzporednega podjetja. Vodstvo je na zahteve odgovorilo z odstopom.

Kmetijska zadruga Škofja Loka - Na delnem članskem sestanku so oblikovali pogajalsko skupino, ki začne z delom 15. aprila. Tema: izvajanje določil kolektivne pogodbe. Zahteve: izdaja pogodb o zaposlitvi delavcem, izplačila po doložilih kolektivne pogodbe, potrdila za neizplačne OD. Pričakujejo naporna pogajanja.

Gradis Jesenice - Za predsednika sindikata je bil izvoljen Stane Simeonov. Pripravili so sestanek s predsednikom območja glede sodelovanja.

BPT Tržič - V podjetju v stečaju so se sindikalisti pogovarjali s predsednikom in člani upniškega odbora glede analize stečajnega postopka in njegovega zavlačevanja. Obravnavali so tudi poročilo upniškega odbora.

Plamen Kropa - Delavci se pripravljajo na stavko, nameravajo jo organizirati po 20. aprilu. Zahtevajo jasno strategijo razvoja podjetja.

Iskra Otoče - So pred podpisom kolektivne pogodbe. Zataknilo se je pri odločitvi upniškega odbora podjetja, ki sklenitev pogodbe pogojuje s pozitivnim poslovnih rezultatom in normalnim poravnavanjem obveznosti. Na te pogoje sindikat ne pristaja.

Veriga Lesce - Pogajanja gredo h koncu, dogovarjajo se še o strategiji doseganja izhodiščnih plač po kolektivni pogodbi, ki zdaj ne dosegajo niti sprejemljivih 80 odstotkov.

KOOP Mojstrana - Preživljajo agonijo. Pred vrati je registracija vzporednega podjetja, katerega nosilec bo Kovinar Jesenice. Usoda delavcev je še neznana.

Trifix Tržič - Novi izvršni odbor sindikata se spopada s preverjanjem registracije mešanega podjetja in z uveljavljanem panožne kolektivne pogodbe.

Peko Tržič - Po pogajanjih v marcu je doseženo povečanje plače skladno z eskalacijsko klavzulo. Izhodišča dosegajo 80 odstotkov iz splošne kolektivne pogodbe. Vodstvo je pripravilo osnutek podjetniške pogodbe. V sindikatu poteka obravnava, sklenjena naj bi bila predvidoma aprila.

Jelovica Škofja Loka - Glede na položaj podjetja in negotovo prihodnost delavcev je bila 15. aprila izredna seja izvršnega odbora sindikata. Govorili so o perspektivi podjetja, o odločbah o začasnem prenehanju potreb po delu delavcev, spremembah in dopolnitvah podjetniške kolektivne pogodbe in kadrovskih spremembah v vodstvu sindikat podjetja.

Sandi Bartol

Prvomajska srečanja

Tradicionalna dobro obiskana prvomajska srečanja, ki jih pripravljajo svobodni sindikati, bodo tudi letos na že znanih mestih. V jeseniški občini se bodo delavci za praznik dela srečali ob 11. uri na **Poljanah**. Radovljiškim delavcem pripravljajo praznovanje na **Šobcu** ob 14. uri. Škofjeločani pa se bodo že dopoldne podali na **Križno goro**, kjer bo ob 11. osrednja prireditev. Povsod pripravljajo praznični kulturni program.

Pravna pomoč tudi v Kranju

Od 1. maja dalje bo tudi v sindikalni pisarni v Kranju, Poštna 3, organizirana pravna pomoč za člane svobodnih sindikatov. Ponjo se bodo delavci lahko zatekali vsak četrtek od 11. do 16. ure. Lahko pa pokličejo tudi na telefonsko številko 218-160.

MALI OGLASI

☎217-960

APARATI STROJI

RTV- servis ORBITER, vam nudi TELETEKST GORENJE po ugodni ceni z montažo in garancijo. ☎ 216-945 5015

Prodam šivalna industrijska STROJA , enoigelni in dvoigelni, ter lukničarko in gumbničarko. ☎ 069/56-010 5064

Prodam pletilni STROJ Singer, ☎ 310-752 5082

Prodam PAJKA na dve vreteni, malo rabljen. Čimžar, Štefanja gora. ☎ 421-589 5127

GR. MATERIAL

Prodam gradbeno BARAKO, primerno za vikend. ☎ 621-857 4982

Prodam bukova DRVA. ☎ 695-112

Ugodno prodam 300 komadov hrastove stenske OBLOGE, dolžina 2.40 metrov in 300 komadov OPEKE (Novo Mesto), sive barve. ☎ 41-359 Kuraltova 4, Šenčur

Prodam navadni ZIDAK. ☎ 45-334

1000 komadov silikatne OPEKE prodam, ☎ 064/84-535 5080

Prodam smrekove COLARICE in PLOHE. Spodnja Besnica 137, ☎ 403-677 5096

Prodam bakrene PLOŠČE primerne za žlebove. ☎ 421-748 5123

IZGUBLJENO

Izgubil sem avtomobilske KLJUČE. ☎ 218-134 5039

KUPIM

Kupim MEŠALEC za beton, lahko brez motorja. ☎ 65-491 4877

Kupim TRAKTOR 18 - 30 KM, starejši letnik, ter prodam SLAMOREZNICO z nizkim koritom in dvobrazdni PLUG. ☎ 061/875-089

LOKALI

Oddam PROSTORE za mirno obrt ali skladišče ali pisarne. Telefon in sanitarije so v hiši. ☎ 213-628 in 213-629 4767

KOLESA

Prodam BT 50, let. 9/87, registriran, 3.900 km. 061/241-727 4904

Prodam VESPO PX 200E, letnik 1978, temno modro. ☎ 422-192

Ugodno prodam CTX 80, nov. ☎ 622-652 5068

KOLO Pony midi, poceni prodam. ☎ 328-062 5091

Prodam MOTOR Tomos E 90, Pipanova 35, Šenčur. 5099

Ugodno prodam MOTOR BT 50, 3 leta star, potreben manjšega popravila, ☎ 421-590 5101

Prodam MOTOR AVTOMATIK, lepo ohranjen, ☎ 241-648 5120

OBVESTILA

Ob dnevu Zemlje ZELENI ŠKOFJE LOKE prirejajo javno tribuno z naslovom "ZEMLJA, ALI JE TVOJE NEBO ŠE MODRO?", ki bo v sredo 22. aprila 1991 ob 20.00 uri v hotelu Transturist v Škofji Loki. Gosta večera bosta hidrometerolog Dušan Hrček ter predstavnik Zdravstvenega doma iz Škofje Loke. Vabljeni so vsi občani in simpatizerji, ki jih zanima kvaliteta našega zraka.

Ponujam vam možnost da vaše začetno ročno delo DOKONČAMO NAMESTO VAS, dopletemo pulover ali jopico, nakvačkamo pregrinjalo ali naštikamo namizni prt. Prinesite vaše nedokončane izdelke z materialom, revijami in vzorci na Planino 3 (bivši samski dom). Potrudili se bomo, da bodo vaše ideje ralizirane. Podjetje za storitve in trgovino o.o.9o. ☎ 211-917

Armal PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 5125

OBLAČILA

Prodam modro obhajilno OBLEKO za fanta. Britof 359. 5062

Prodam fantovski KOMPLET, za prvo obhajilo. ☎ 51-810 5124

OSTALO

Prodam nova "D" vhodna VRATA Variant in KAVČ. ☎ 631-335

Prodam suha bukova DRVA. ☎ 45-368 4320

Prodam HARMONIKO Weltmaister, 80 basov za 300 DEM. 5041

Izdelujem pocinkane SMETNAKE. ☎ 324-457 5067

Ugodna prodaja PREMOGA in DRV. Goričnik Anton, Studenčice 15/a, Lesce. ☎ 73-494 po 16. uri.

Prodam nova garažna VRATA za 30 odstotkov ceneje. Porenta, Črngrob 10. 5094

Prodam DEM. ☎ 327-881 5106

Prodam betonske STEBRE za kozolec. Štular, Zg. Radgona 22, Mojstrana. 5110

PRIDELKI

Prodam kvalitetno SENO. ☎ 77-781 ali ☎ 725-372 5054

Prodam večjo količino SENA. Pšenična polica 3, ☎ 422-606 5055

Prodam SENO. Skumavc, Spodnje Gorje 162 5057

Prodam semenski KROMPIR desire, prvo množitev in štedilnik KIPERBUSH. ☎ 49-026 5063

Prodam semenski KROMPIR desire, lanski uvoz. Podvasca 10, Pristava, Tržič 5071

Prodam semenski KROMPIR desire (lanski uvoz). Zalog 28. ☎ 421-006 5077

Prodam semenski KROMPIR desire. Prebačevo 53. ☎ 064/329-598 5078

Prodam semenski KROMPIR desire in drobni KROMPIR z krmo. ☎ 631-197 5083

Prodam semenski KROMPIR desire. ☎ 41-813 5086

UGODNO PRODAM SENO. ☎ 75-976 5095

Prodam semenski KROMPIR desire prva množitev, uvoz, letnik 1991. Trboje 31, Kranj 5098

Prodam semenski KROMPIR Erla, prva množitev. ☎ 45-368 5103

POSESTI

V Radovljii prodamo starejšo HIŠO s funkcionalnim zemljiščem, primerno za razne obrtne dejavnosti. ☎ 75-632 4820

Ugodno prodamo starejšo HIŠO z vrtom na Murovi 9, Jesenice. 5047

Manjšo, starejšo HIŠO, potrebno adaptacije v Križah, prodamo za 23.000 DEM. ☎ 061/611-216 5050

Prodam PARCELO z dograjeno hišo do prve plošče, na Jesenicah. Manjše informacije na ☎ 83-520

Prodam HIŠO z vrtom v bližini Škofja Loke (Grenc) ali zamenjam za stanovanje z doplačilom. ☎ 061/737-634 5100

POZNANSTVA

Upokojenec - vdovec, 62, iskreno vabi žensko za gospodinjo v svoj mali dom. Šifra: RAZUMEVANJE

STAN. OPREMA

Prodam ENOSED in reztegljiv ENOSED. ☎ 211-817 5085

STORITVE

J & J, TV, VIDEO, HI-FI servis. Smlednička 80, Kranj, ☎ 329-886. 4439

RTV- servis ORBITER, vam nudi popravilo televizorjev GORENJE, ISKRA na domu, ostale proizvode servisiramo v delavnici, na Opreznikovi 82, montaža TELETEKSTOV, SATELITSKIH ANTEN. ☎ 216-945

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža, ter obžagovanje drevja do 22 m. višine, VAS ČAKA! ☎ 73-120 4293

RAČUNOVODSKE IN KNJIGOVODSKE STORITVE nudimo obrtnikom ter podjetjem. ☎ /fax: 064/-242-679. 5046

M electronic - SERVIS RTV, montaža avtoradio aparatov, obnova ekranov. Smledniška c. 114 Kranj. ☎ 325-742 5093

VODOVODNE INTŠTALACIJE NA HIŠI kot tudi razna popravila, predelave, čiščenje odtokov in boljarjev vam izdelam hitro in kvalitetno za konkorenčnimi cenami. ☎ 218-427 5114

Posredujemo izjemno ugoden nakup RENAULTOVIH VOZIL. ☎ 061/153-244, int.12, delovnik med 9 in 13 uro ter 14 in 16 uro 5117

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. ☎ 311-139 4687

STANOVANJA

V Škofja Loki oddam 1 sobno STANOVANJE. Informacije na ☎ 061/613-228. 5044

V Škofja Loki oddam 2,5 sobno STANOVANJE. Šifra: VSILJIVO MAJA 5048

STANOVANJSKO PRAVICO za enosobno stanovanje 40 kvad.m., 5 km. od Podnarta prodam za 18.000 DEM (sta. in nagrada), ter še leto in pol bivanja v nejm. Klevišar, Gradnikov 127, Radovljica. 5105

V Lescah, Alpski bloki, prodam STANOVANJE 42 kvad. m., centralna kurjava, nadstrešek za avto. ☎ 76-704 5112

Ugodno prodam STANOVANJE, takoj vseljivo v stari hiši v Tržiču, 49 kvad. m. ter pripadajoči del podstrešja in kleti, cena 16.000 DEM, informacije na ☎ 75-822. 5116

Družbeno STANOVANJE v Šorlijevem naselju menjam za večje lahko nekomfortno. ☎ 213-054 dopoldan, Urša. 5121

Oddam GARSONJERO, Planina 8, številka 3, predplačilo 1 leto, ogled od 14 do 16 ure 5122

VOZILA

Prodam Z 101, karambolirano, letnik 1980, ogled v soboto in nedeljo popoldan. 5040

Ugodno prodam R 4, letnik 1986, garažiran, nerigistriran. ☎ 325-692 (od 15 do 19 ure). 5065

Prodam RENAULT 5 CAmpus, letnik 1991. ☎ 73-064 5066

Prodam ŠKODO 120L, letnik 1977, cena pod dogovoru. ☎ 215-212 5072

Ugodno prodam Z 750 in Z 750 karambolirano. ☎ 74-804 5102

Prodam R5 Campus, letnik 1988, Luže 43 5108

Ugodno prodam TRAKTOR TV 419. ☎ 66-295 5111

Prodam R 21, letnik 1989, prevoženih 40000km, zelo dobro ohranjen, cena 12.000 DEM, informacije na ☎ 75-882 5115

ZAPOSLITVE

Iščemo AKVIZITERJE. ☎ 621-157 4937

Zastopnik, 25 let prakse, PREVZAME ZASTOPSTVO, pisarna, telefon doma. ☎ 75-610 5053

KUHARJA in NATAKARJA ter NATAKARICO- strežnika, strežnico, ZAPOSLI rastavravcija na Bledu. Orentirana na specialiteami z ribami. Poskusno delo, možnost redne zaposlitve. Za strežno osebje zaželjeno (ni obvezno) znanje nemščine, angleščine, italijanščine. ☎ 061/266-574 5069

Iščemo 1 ali 2 NATAKARICI, za delo v CAFFE-LOTTE, v Železni Kaplji, v Avstriji. Izmenični delovni čas (torek - prosto). ☎ 9943 4238/750 ali 9943 4238/8177 5076

Posredujemo DELO v Avstriji. Priložite naslov in kuverto z znamko, cena storitvee je 150 SLT po povzetju. 5081

Zaposlim kvalificiranega KUHARJA - KUHARICO z izkušnjami. ☎ 311-291 5084

Ekonomski tehnik išče DELO. ☎ 68-481 5087

Za prodajo jezikovnih tečajev na kasetah, nudimo honorarno ZAPOSLITEV. ☎ 59-159 dopoldan. 5092

Zaposlim KVALIFICIRANEGA ali POLKVALIFICIRANEGA slikopleskarja. ☎ 242-283 5109

Pridružite se pri PRODAJI novega programa za otroke. Odličen zaslužek, tedensko izplačilo. ☎ 064/325-526 5113

Pizzerija Orli zaposli dekle za pomoč v kuhinji, vse informacije osebno v pizzeriji. 5118

Pizzerija Orli ZAPOSLI simpatično dekle za delo v strežbi. Vse informacije v Pizzeriji. 5119

ŽIVALI

Prodam 12 dni starega TELETA, simentalca. ☎ 801-559 5043

Prodam 6 brejih OVAC. ☎ 620-398 5049

SIMETNALCA za rejo do 80 kg kupim. ☎ 061/611-527 5051

Prodam KOKOŠI za zakol ali nadaljno rejo. Oman, Zmonec 12, Škofja Loka. ☎ 621-475. 5058

Prodam 7 tednov stare rjave JARKICE. Oman, Zminec 12, Škofja Loka,☎ 621-475 5059

Prodam delovne KOBILE z žrebetom in nebrejo delovno KOBILO. Luže 19, Visoko. 5061

»SATEX«
TV satelitski sistemi
SUPER CENE -
Plačilo na 8 ali 12 obrokov
Tel.: 48-570

Avto šola JURE
v Kranju in Tržiču

Organiziramo tečaj CPP A in B kategorije 27. 4., ob 18. uri

Izkoristite ugodnosti, ki vam jih nudi Avto šola JURE

Inf. po telefonu: 241-480 ali 51-864

EMERCOR d.o.o.
Ljubljana, Miklošičeva 13

PURANE visokokvalitetna težka pasma, stare 4 tedne, primerne za nadaljnjo rejo prodamo. Informacije in naročila po tel.: 061/133-328 ali 110-275.

RADIO KRANJ 97,3 FM STEREO

GORENJSKI GLAS

NAJ VIŽA - APRILA

Pesmi za mesec april

1. Družinski praznik - ansambel Jevšek **231 glasov**
2. Po Sloveniji - ansambel Nika Zajca in Boris Kopitar **135 glasov**
3. Planinski krst - ansambel Nagelj **81 glasov**
4. Vsi na ples - ansambel Franca Miheliča **46 glasov**
5. Rada te imam - Stanka Kovačič **32 glasov**

POKROVITELJA NAJ VIŽE APRIL

NAJ VIŽA je na sporedu vsako nedeljo ob 11. uri v oddaji Po domače na kranjskem radiu, ponovitev ob sredah ob 10. uri!

SALON POHIŠTVA ARK - MAJA

KUPON št. 4 - APRIL

Skladba _____

Ime in priimek _____

Naslov _____

Predlog za maj _____

ZAHVALA

Ob hudi gospodarski nesreči, ki nas je doletela, se lepo zahvaljujemo za humano pomoč in krajanom Sorice, Danj in vsem organizatorjem še enkrat lepa hvala.

Pokočarjevi, Podporezen 5

OSMRTNICA

Umrla je

MARIJA DOBNIKAR

Groharjeva Micka

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 21. aprila 1992, ob 12. uri na Žalah. Na dan pogreba bo pokojnica ležala v dvanajsti mrliški vežici.

Sestri Lenka in Lojzka, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 17. aprila 1992

V SPOMIN

Žalostni so naši dnevi,
kar zapustil si nas Ti.
V naši hiši je praznina,
a v srcih neizmerna bolečina.
V tihem grobu zdaj počivaš
in lučka ljubezni Ti v pozdrav gori
spomin na tebe ne ugasne
in solze se ne posuše.

18. aprila mineva žalostno leto, odkar si odšel od nas, naš ljubljeni mož in oče

JOŽE BERGANT

Vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mi prižigate sveče - iskrena hvala!

Dvorje, aprila 1992

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so našega

ANTONA POGAČNIKA

pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Hvala g. nadškofu za lep pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem in pevkam za lepo petje, ter gasilcem za zadnje spremstvo. Hvala osebju bolnišnice na Jesenicah za oskrbo po nesreči, še posebej pa se zahvaljujemo dr. Šolarju za dolgoletno zdravstveno nego našega očeta, dedka, brata in strica. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njegovi

Brezje, 12. aprila 1992

ZAHVALA

Ob smrti našega moža in očeta

ANTONA KUŠARJA

se zahvaljujemo predvsem Žunovi mami, ki nam je veliko pomagala v težkih mesecih očetove bolezni. Hvala tudi dr. Debeljaku in patronažni sestri ga. Hartmanovi za zdravniško pomoč in nego. Za lep pogrebni obred se zahvaljujemo obema župnikoma, gospodu Bohincu in gospodu Cerarju, cerkvenemu zboru, tamburašem in gospodu Rautu, za prisrčne poslovilne besede. Vsem sosedom se zahvaljujemo za pomoč.

Žena in hčeri z družinama

Godešič, 5. aprila 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

JANEZA GRADIŠARJA

p.d. Bajželnovega ata iz Dupelj

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denarne prispevke - sodelavcem TT Sava Kranj, Cestnemu podjetju Kranj in Elektrotehničnemu podjetju Kranj. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Krumpestarju za dolgoletno zdravljenje, kakor tudi dr. Šolarju in strežnemu osebju bolnišnice Jesenice. Hvala GD Duplje, ter pevcem iz Dupelj. Iskrena hvala tudi župniku iz Dupelj za lepo opravljen obred, ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Prva arabska priznanja

Slovenijo je konec preteklega tedna priznal Izrael, za uveljavitev v arabskem svetu pa je pomembno priznanje Egipta.

Noto o priznanju Slovenije je podpisal izraelski zunanji minister David Levi. Izrael je priznanje Slovenije napovedoval, sedaj pa je napoved tudi uresničil. Slovenijo je ob Hrvaški in Bosni in Hercegovini **priznal tudi Egipt, za njim pa Združeni arabski emirati**. Prva priznanja arabskih držav so zelo pomembna za uveljavitev Slovenije v tem delu sveta, saj je Egipt zelo pomemben član Arabske lige, v kateri se ponavadi države članice zgledujejo po dejanjih vplivnejših držav, taka država pa Egipt nedvomno je. Da bi Slovenija začela tesneje sodelovati s tem delom sveta, ki je vsaj glede števila v Organizaciji združenih narodov, kamor želimo priti, in v neuvrščenem gibanju, ki nas mora pri prošnji za sprejem v OZN podpreti, **bo 29. aprila odšel na obisk v Egipt slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel**. Med drugim se bo sešel tudi z egiptovskim zunanjim ministrom Amr Muso.

Slovenija ne zmore bremena beguncev

Še nekaj tisoč beguncev s Hrvaške in novi begunci iz Bosne in Hercegovine postajajo za Slovenijo materialno neobvladljivo breme, zato pristojni slovenski organi, če se bo naval nadaljeval in ne bo mednarodne pomoči, razmišljajo o zaprtju meje. **To sta posebnemu odposlancu generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Butrosa Galija Cyrusu Vanceu, ki je mirovni posrednik v bivši Jugoslaviji, najprej na Hrvaškem, sedaj pa v Bosni, povedala slovenski predsednik Milan Kučan in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel**. Z njim sta se sešla v Mokricah. Vanceu sta predlagala, da se območje bivše Jugoslavije spremeni v cono omejene oborožitve, da pridejo mirovne sile tudi v Bosno in Hercegovino in da se odnosi med Slovenijo in Organizacijo združenih narodov, dokler Slovenija ne bo polnopravna članica, to pa naj bi se zgodilo konec junija, uredijo s posebno pogodbo. V Ljubljani pa pričakujemo tudi **namestnika pomočnika ameriškega zunanjega ministra za evropske in kanadske zadeve Ralpha Johnsona**, ki je že v Sarajevu. S seboj je prinesel tudi listino o ameriškem priznanju Slovenije, Hrvaške in Bosne in Hercegovine. Listino bo med obiskom v Sloveniji izročil slovenskim oblastem. ● **J. Košnjek**

Ponudba iz Ohia

***Guverner ameriške zvezne države Ohio Georg Voinovich**, ki je po materi Bernotovi iz Stranj pri Kamniku slovenskega rodu, je poslal predsedniku slovenske vlade Lojzetu Peterletu pismo, v katerem pravi, da Ohio kot prva ameriška zvezna država priznava Slovenijo, in predlaga vzajemno sodelovanje med Ohiom in Slovenijo ter izmenjavo delegacij.*

Največ Italijanov

Bled, Bohinj, Kranjska Gora, 20. aprila - Letošnji velikonočni prazniki so minule dni dokazali, da so napovedi pred turistično sezono zaenkrat še zelo negotove. Najboljši obisk gostov v gorenjskih turističnih središčih so zabeležili v Bohinju, kjer so bili hoteli večina dobro zasedeni, nekaj slabši obisk pa so imeli zasebniki. Med gosti je bilo največ Italijanov, nekaj pa tudi Nemcev in Madžarov. Podobno je bilo na Bledu, kjer je bilo gostov okrog tisoč, od tega okrog osemdeset odsotkov Italijanov. V primerjavi s podatki izpred petih let te številke niso bistveno drugačne, zelo pa se je zmanjšal obisk domačih turistov (gotovo na račun gostov iz bivše Jugoslavije), ki jih je bilo navadno kar polovico, letos pa le dobrih deset odstotkov. Z obiskom turistov pa so bili razočarani v Kranjski Gori, kjer so bili hoteli na pol prazni, nekateri pa celo zaprti, saj so zadnje dni pred praznikih dobili precej odpovedi iz Nemčije, utemeljenih s krizo na Balkanu. Več je bilo domačih gostov, ki pa so bivali v počitniških domovih in vikendih. Tako kot na Bledu in v Bohinju, je bilo tudi v Kranjski Gori največ Italijanov. Ta podatek pa je zanimiv tudi zato, ker so prav gostje Bleda in Bohinja predlagali snemanje oddaje o teh dveh krajih. Tako te dni na Gorenjsko prihaja ekipa RAI 1, ki bo posnela 70-minutno oddajo o Bledu in Bohinju. ● **V. Stanovnik**

Kranj, 19. aprila - Na velikonočno nedeljo ob 6. uri je bila na šmartinski fari v Stražišču pri Kranju po štiridesetih letih ponovno vstajenska procesija. Vodil jo je župnik Ciril Berglez, udeležilo pa se je je veliko število vernikov. - Foto: P. Kozjek

Črna gradnja, ki ogroža

Problem bo tudi rušiti

Kranj, 20. aprila - Kako neučinkoviti smo v preganjanju črnih gradenj, kaže primer adaptacije nekdanjega gospodarskega objekta na Kokrškem bregu 1 v stanovanjski objekt in sedanja dogradnja tega objekta, ki tudi popolnemu (gradbenemu) laiku v strahu dvigne lase. Ne samo, da je kar težko verjeti, da se objekt že ob gradnji in vseh posegih ob tem, še ni porušil, povsem očitno je, da hudo ogroža vsaj še dve sosednji hiši.

Začnimo na začetku: Kot edine, ki smo vztrajali do konca pri spremljanju zadnjega zasedanja Zbora krajevnih skupnosti občine Kranj, nas je presenetil sklep tega zbora, da je potrebno takoj in začasno na občinske stroške, porušiti črno gradnjo na Kokrškem bregu 1. Ker ni potrebno posebno znanje za to, da bi vedeli, da občinski zbor takega sklepa (kot pravnomočne osnove za njegovo izvršbo) ne more sprejeti na podlagi delegatske pobude (niti pomisliti si ne upamo, komu vse bi po tako "skrajšanem" postopku lahko porušili hišo - pač tipičen primer mešanja pristojnosti lokalne samouprave z zakonodajo, ki ureja postopke in načine posegov v take primere, in ki jih prisotni pristojni sekretar niti vodstvo zbora ni preprečilo!), smo se odpravili k urbanističnemu inšpektorju na Upravo inšpekcijskih služb Gorenjske, da kaj več izvemo o tem primeru. Urbanistični inšpektor ing. arch. Griša Nagy nam je predstavil "zgodbo", ki smo jo z ogledom na terenu tudi preverili, po kateri bi si skoraj vsak, ki bi to videl, zaželel, da bi bila "bližnjica" sklepa Zbora KS, vsem možnim zlorabam navkljub, lahko uresničljiva oz. izvršljiva.

Prva nenavadnost tega primera je, da je bilo mogoče identiteto graditelja Đređa Ljucovića ugotoviti šele s posredovanjem policije, da nima stalnega niti začasnega prebivališča v Sloveniji (niti ni zaprosil za državljanstvo), pač pa v Titogradu oz. sedanji Podgorici. Nekdanji gospodarski objekt je dobil v last preko sodišča in ga je brez kakršnih koli dovoljenj in ob nasprotovanju Zavoda za spomeniško varstvo spremenil v stanovanjski objekt. Izdane pravnomočne odločbe (pri tem je izkoristil vse možne pritožbene postopke in ravni) ga niso prepričale v potrebnost vrnitve v prvotno stanje, pač pa se je sedaj lotil obsežne dozidave, ki jo strokovnjaki ocenjujejo kot nestrokovno in nevarno za sam njegov objekt in sosednje hiše. Slika dovolj zgovorno pove, da je taka dozidava med hišami starega mestnega jedra povsem neprimerna.

Prvi poskus izročitve odločbe o ustavitvi vseh del 3. aprila je izigral z zlagano odsotnostjo, saj je prav ta (sicer močno deževni) konec tedna izrabil za dvig oz. postavitev nove strehe, takoj nato pa se je po sprejemu odločbe pritožil. Ogled objekta z gradbenim strokovnjakom je pokazal prav strašljivo situacijo: železobetonska konstrukcija stebrov, plošč in velikih kozol je brez pravih temeljev, oporni stebri stare hiše so spodkopani (steber, ki nosi blizu 100 ton, je privezan na štor, drugi pa popolnoma spodkopan), pod staro in sosednjima dvema hišama je izkopana klet, ki utegne povzročiti zemeljski udor velikih razsežnosti, streha sloni na provizorično izdelani leseni konstrukciji in ni nikjer trdno sidrana. Največji problem opaženega stanja je, da te hiše stojijo na labori - konglomeratu (sprijeti prod), ki pa ni dovolj trdno vezan in ga, danes vse bolj organsko onesnažene vode, razkarajajo. Kot nam je povedal Janez Studen iz gradbenega podjetja Gradnje, ki je pooblaščeno za rušitve in odstranjevanje takih gradenj, v tem konkretnem primeru kakršnokoli miniranje nikakor ne pride v poštev, saj se lahko "odkruši" precejšen del tega hriba s hišami vred (do odkrušitve take hribine je prišlo pred približno 10 leti na Skali), pač pa podrtje s kompresorjem, pa še to z veliko mero previdnosti.

Urbanistični inšpektor ing. Griša Nagy nam je zagotovil, da bodo za čimprejšnjo sanacijo storili vse. Povezali so se tudi z republiško inšpekcijo, ki naj bi pomagala čimprej razrešiti labirinte upravnega postopka, saj brezhibno, na računalniku izpisana prva pritožba, priča, da je črnograditelj na te postopke dobro pripravljen oz. da ima pri tem strokovno pomoč. Spremstva treh policistov (zaradi nasilnega vedenja lastnika v preteklosti) k sreči nismo rabili, ker tokrat resnično ni bilo nikogar doma. ● **Š. Ž.**

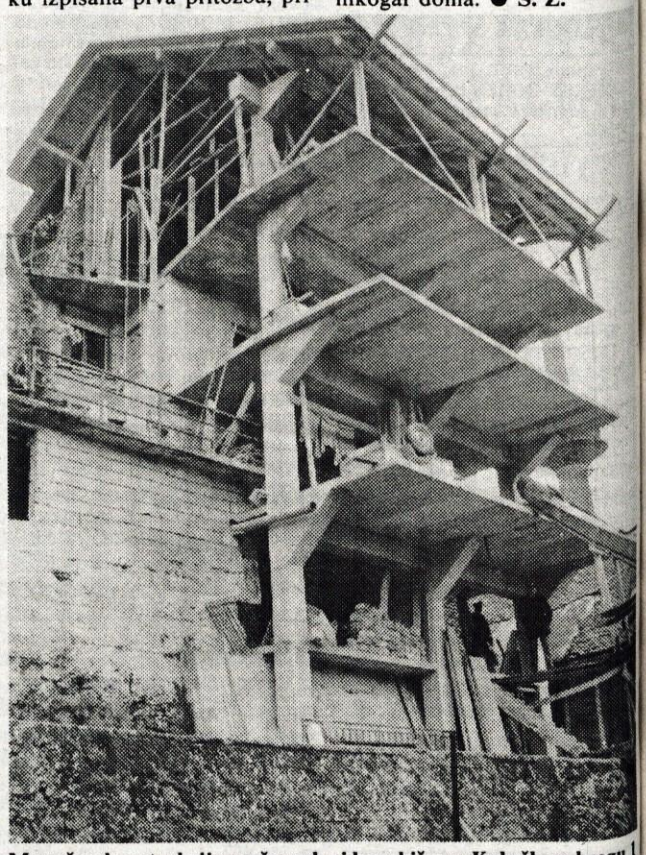

Mogočna konstrukcija na črno dozidane hiše na Kokrškem bregu 1 brez pravih temeljev in močno spodkopana.

Nove slovenske znamke

Kamna Gorica - Na pošti v Kamni Gorici bodo filatelisti lahko danes, v torek, žigosali pisma in znamke s priložnostnim žigom posvečenim obletnici odkritja Amerike.

Danes je namreč Ministrstvo za pošto in promet izdalo dve novi znamki: na eni je Krištof Kolumb, odkritelj novega sveta, na drugi pa jezuit misionar Marko Anton Kappus, rojen 1657, doma iz Kamne Gorice pri Kropi. Kappus je bil dokazano prvi Slovenec v Ameriki, bil pa je tudi v ekspediciji, ki je odkrila, da je Kalifornija polotok in ne otok, kot so mislili. To odkritje je Kappus tudi prvi sporočil v Evropo. ● **M. I. Fock**

MERKURJEV APRILSKI POPUST!

30% za elektromaterial TEM Čatež, ELEKTROELEMENT Izlake in ELEKTROMATERIAL Lendava

20% za svetila in kopalniško opremo MEBLO - Kovinoplastika

15% za vrtni program MEBLO - Kovinoplastika

Z MERKURJEVO KARTICO ZAUPANJA PA VSE CENE

ŠE 5% NIŽJE!

MERKUR - KRANJ